

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่ สว (สนช)(กมธ ๓) ๐๐๑๙/(ร๕๑) วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙
เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้พิจารณาญัตติเรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญาและรูปแบบในการร่างกฎหมาย ซึ่งพลเรือเอก ศิขรวัชร วงษ์สุวรรณ เป็นผู้เสนอ โดยที่ประชุมได้เห็นชอบให้แก้ไขชื่อญัตติตั้งกล่าวเป็น “ญัตติเรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา” และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๓๘ ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช
๒. พลตำรวจโท จักรทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา
๓. นายชลิต แก้วจินดา
๔. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
๕. นายชาญณรงค์ ปราณีจิตต์
๖. นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ
๗. นายธานี อ่อนละเอียด
๘. นางสาวนริศรา แดงไผ่
๙. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์
๑๐. พลตำรวจโท ปัญญา เอ่งฉ้วน
๑๑. พันตำรวจโท พงษ์ชัย วราชาติ
๑๒. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร
๑๓. พลตำรวจเอก พ็ชรวาท วงษ์สุวรรณ
๑๔. นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง
๑๕. นายภาณุ อุทัยรัตน์
๑๖. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
๑๗. นายวรพล โสคติยานุรักษ์
๑๘. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
๑๙. นายวิเชียร ชูไธสง
๒๐. พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้
๒๑. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ
๒๒. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์

๒๓. นายสัตยา ...

๒๓. นายสัตยา อรุณธารี

๒๔. นายสุบุญ วุฒิวิงศ์

๒๕. นางอินทรานี สุมาวงศ์

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการวิสามัญต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) มন্ত্রী ศรีเอี่ยมสะอาด

(นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

ศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

นิทสิ พิษณุภรณ์

(นางพัชรศิริ พิษณุภรณ์)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

ศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๕ - ๖

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๖

พัชรศิริ พิมพ์

พรทิพพา/พัชรศิริ ทาน

คณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร
รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่หนึ่ง

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ
รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่สอง

ศ.(พิเศษ) ภัทรศักดิ์ วรรณแสง
รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่สาม

นายวรพล โสคติยานุรักษ์
รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ
คนที่สี่

นายธานี อ่อนละเอียด
เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

นางสาวนริศรา แดงไผ่
รองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

นายชาญณรงค์ ปราณจิตต์
โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ

นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ
กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
คณะกรรมการวิสามัญ

พล.ต.อ.พิชรวาท วงษ์สุวรรณ
กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
คณะกรรมการวิสามัญ

นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์
กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
คณะกรรมการวิสามัญ

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ
กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
คณะกรรมการวิสามัญ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
คณะกรรมการวิสามัญ

นายสุบุญ วุฒิวงษ์
กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
คณะกรรมการวิสามัญ

พล.ร.อ.กฤษฎา เจริญพานิช
กรรมการวิสามัญ

พล.ต.ท.จักรทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา
กรรมการวิสามัญ

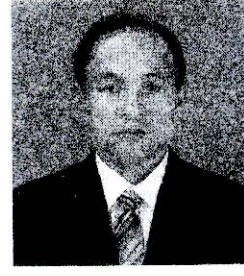
นายชลิต แก้วจินดา
กรรมการวิสามัญ

พล.ต.ท.บุญเรือง ผลพาณิชย์
กรรมการวิสามัญ

พล.ต.ท.ปัญญา เอ่งฉ้วน
กรรมการวิสามัญ

พล.ต.ท.พงษ์ชัย วราชิต
กรรมการวิสามัญ

นายภาณุ อุทัยรัตน์
กรรมการวิสามัญ

นายวิเชียร ชูบโธสง
กรรมการวิสามัญ

พล.ต.ท.วิบูลย์ บางท่าไม้
กรรมการวิสามัญ

นายสัตยา อรุณธารี
กรรมการวิสามัญ

นางอินทราณี สุมาวงศ์
กรรมการวิสามัญ

นายยุทธ ลิம்ப์ศิริ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ

คณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษาหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราโทษทางอาญา

ศ.(พิเศษ) ภัทรศักดิ์ วรรณแสง
ประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ

นายวรพล ไสคตียนุรักษ์
รองประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ

นายชาญณรงค์ ปราณจิตต์
อนุกรรมการวิสามัญ

พล.ต.ท.ปัญญา เอ่งฉ้วน
อนุกรรมการวิสามัญ

นายธีรทัย เจริญวงศ์
อนุกรรมการวิสามัญ

นายศักรินทร์ ร่วมรังษี
อนุกรรมการวิสามัญ

นางอินทราณี สุมาวงศ์
อนุกรรมการวิสามัญ

ร.ต.ท.ดร.อุทัย อาทิวา
อนุกรรมการวิสามัญ

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล
อนุกรรมการวิสามัญ

นายสุบุญ วุฒิมวงศ์
ที่ปรึกษา
คณะอนุกรรมการวิสามัญ

นายภัทระ ลิมปศิระ
ที่ปรึกษา
คณะอนุกรรมการวิสามัญ

นายสุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์
ที่ปรึกษา
คณะอนุกรรมการวิสามัญ

นางสาวประพิณ ประดิษฐากร
อนุกรรมการวิสามัญ
และเลขานุการคณะอนุกรรมการวิสามัญ

คณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.

ร.ต.ต.พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร
ประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ

พล.ร.อ.กฤษฎา เจริญพานิช
รองประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ

นายสุ่มบุญ วุฒิมวงศ์
อนุกรรมการวิสามัญ

พล.ต.ท. ปัญญา เอ่งฉ้วน
อนุกรรมการวิสามัญ

นายวิทยา สุริยะวงศ์
อนุกรรมการวิสามัญ

ร.ต.ท.ดร.อุทัย อาทิเวช
.อนุกรรมการวิสามัญ

นายวิเชียร ชูบไรสง
อนุกรรมการวิสามัญ

นายวรกร โอภาสนันท์
อนุกรรมการวิสามัญ

นายวิทูร สุรวัฒนานันท์
อนุกรรมการวิสามัญ

นายยุทธ ลิம்ப์ศิริระ
ที่ปรึกษา
คณะอนุกรรมการวิสามัญ

นางสาวประพิณ ประดิษฐากร
ที่ปรึกษา
คณะอนุกรรมการวิสามัญ

นายศกร หลิมศิริวงษ์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการวิสามัญ

พ.ท. พุฒิพงษ์ ชีพสมุทธ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการวิสามัญ

นายภัทรระ ลิம்ப์ศิริระ
ที่ปรึกษา
คณะอนุกรรมการวิสามัญ

นายสุชิน ดำกระเด็น
อนุกรรมการวิสามัญ
และเลขานุการคณะอนุกรรมการวิสามัญ

รายงานการพิจารณาศึกษา
ของ
คณะกรรมการการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติเรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมการการกำหนดอัตราโทษทางอาญาและรูปแบบในการร่างกฎหมาย ซึ่งพลเรือเอก ศิษณุวัชร วงษ์สุวรรณ เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมมีมติให้แก้ไขชื่อญัตติและมีมติตั้งคณะกรรมการการกำหนดอัตราโทษทางอาญาขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๓๘ โดยมีกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติ

บัดนี้ คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญาเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๑ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ คณะกรรมการการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑.๑ นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด	ประธานคณะกรรมการ วิสามัญ
๑.๑.๒ พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร	รองประธาน คณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๑.๓ ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร	รองประธาน คณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๑.๔ ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	รองประธาน คณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม

๑.๑.๕ นายวรพล โสคติยานุรักษ์	รองประธาน คณะกรรมการธิการวิสามัญ คนที่สี่
๑.๑.๖ นายธานี อ่อนละเอียด	เลขานุการ คณะกรรมการธิการวิสามัญ
๑.๑.๗ นางสาวนริศรา แดงไผ่	รองเลขานุการ คณะกรรมการธิการวิสามัญ
๑.๑.๘ นายชาญณรงค์ ปราณจิตต์	โฆษกคณะกรรมการ วิสามัญ
๑.๑.๙ พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ	กรรมการธิการวิสามัญ และที่ปรึกษา
๑.๑.๑๐ ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	กรรมการธิการวิสามัญ และที่ปรึกษา
๑.๑.๑๑ นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ	กรรมการธิการวิสามัญ และที่ปรึกษา
๑.๑.๑๒ นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	กรรมการธิการวิสามัญ และที่ปรึกษา
๑.๑.๑๓ นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	กรรมการธิการวิสามัญ และที่ปรึกษา
๑.๑.๑๔ นายสุบุญ วุฒิวงษ์	กรรมการธิการวิสามัญ และที่ปรึกษา

๑.๒ ที่ประชุมคณะกรรมการธิการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นางพัชรศิริ พิษญาภรณ์
สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
วิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสาม

๑.๓ ที่ประชุมคณะกรรมการธิการวิสามัญได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการธิการวิสามัญ
จำนวน ๒ คณะ ดังนี้

๑.๓.๑ คณะอนุกรรมการธิการวิสามัญศึกษาหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราโทษ
ทางอาญา ประกอบด้วย

๑.๓.๑.๑ ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	ประธาน คณะอนุกรรมการ วิสามัญ
--	------------------------------------

๑.๓.๑.๒ นายวรพล โสคติยานุรักษ์	รองประธาน คณะอนุกรรมการ วิสามัญ
๑.๓.๑.๓ พลตำรวจโท ปัญญา เอ่งฉ้วน	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๑.๔ นายชาญณรงค์ ปราณีจิตต์	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๑.๕ นายธีรทัต เจริญวงศ์	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๑.๖ ร้อยตำรวจโท ดร.อุทัย อาทิวา	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๑.๗ นายอนุรักษ์ ส่งอำริย์กุล	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๑.๘ นายศักรินทร์ ร่วมรังสี	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๑.๙ นางอินทรานี สุมาวงศ์	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๑.๑๐ นางสาวประพิณ ประดิษฐากร	อนุกรรมการวิสามัญ และเลขานุการ
๑.๓.๑.๑๑ นายสุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์	ที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ วิสามัญ
๑.๓.๑.๑๒ นายภัทรระ สิมป์ศิริระ	ที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ วิสามัญ

๑.๓.๒ คณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาข้าราชการร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์
พ.ศ. ประกอบด้วย

๑.๓.๒.๑ ร.ต.ต.พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร	ประธาน คณะอนุกรรมการ วิสามัญ
๑.๓.๒.๒ พลเรือเอก กฤษฏา เจริญพานิช	รองประธาน คณะอนุกรรมการ วิสามัญ
๑.๓.๒.๓ พลตำรวจโท ปัญญา เอ่งฉ้วน	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๒.๔ นายวรกร โอภาสนันท์	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๒.๕ นายวิเชียร ชูบโรสง	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๒.๖ นายวิทยา สุริยะวงศ์	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๒.๗ นายวิฑูร สุรวัฒนานันท์	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๒.๘ นายสุบุญญ วุฒิมวงศ์	อนุกรรมการวิสามัญ

๑.๓.๒.๙ ร้อยตำรวจโท ดร.อุทัย อาทิเวช	อนุกรรมการวิสามัญ
๑.๓.๒.๑๐ นายสุชิน ดำกระเด็น	อนุกรรมการวิสามัญ และเลขานุการ
๑.๓.๒.๑๑ นางสาวประพิณ ประดิษฐากร	ที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ วิสามัญ
๑.๓.๒.๑๒ นายศกร หลิมศิริวงษ์	ที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ วิสามัญ
๑.๓.๒.๑๓ พันโท พุฒิพงษ์ ชีพสมุทร	ที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ วิสามัญ
๑.๓.๒.๑๔ นายยุทธ ลิ้มปิติระ	ที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ วิสามัญ
๑.๓.๒.๑๕ นายภัทร ลิ้มปิติระ	ที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ วิสามัญ

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เช่น กฎหมาย ตำรา หนังสือ บทความ วรรณกรรมต่าง ๆ และงานวิจัย เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตราโทษทางอาญาในประเทศและต่างประเทศ

๒.๒ เชิญหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและมีกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบมาร่วมประชุมและชี้แจงให้ข้อมูลข้อเท็จจริง และความเห็นพร้อมข้อเสนอแนะ

๒.๓ เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความเห็นพร้อมข้อเสนอแนะ

๒.๔ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล ข้อเสนอแนะ และจัดทำรายงานเสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๓. ผลการพิจารณา

คณะกรรมการวิสามัญได้แบ่งการศึกษาออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

- ๓.๑ ศึกษาการกำหนดอัตราโทษปรับ ตามประมวลกฎหมายอาญา (ภาค ๒ ความผิด)
- ๓.๒ ศึกษาอัตราโทษปรับและการบังคับโทษปรับที่เกี่ยวข้องกับการจรรยาบรรณตามพระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๒
- ๓.๓ ศึกษาประเภทของโทษตามมาตรา ๑๘ ของประมวลกฎหมายอาญา
- ๓.๔ ศึกษาการลดวันต้องโทษและการพักการลงโทษ ตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. (การแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๓๙)

๔. คณะกรรมการวิสามัญขอเสนอผลการพิจารณาศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา ต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และหากสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นชอบกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ ขอให้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณานำไปสู่การแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

ลงชื่อ

(นายธานี อ่อนละเอียด)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

ศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

บทสรุปผู้บริหาร

คณะกรรมการการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ตั้งขึ้นโดยที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๓๘ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญได้มีมติเลือกนายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด เป็นประธานคณะกรรมการการวิสามัญ และได้ตั้งคณะอนุกรรมการการวิสามัญ จำนวน ๒ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการการวิสามัญศึกษาหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราโทษทางอาญา และคณะอนุกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.

คณะกรรมการการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญาที่บัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ประเภทของโทษตามมาตรา ๑๘ และพระราชบัญญัติบางฉบับที่มีโทษทางอาญา เช่น พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ทั้งนี้ คณะกรรมการการวิสามัญได้ดำเนินการศึกษาโดยมุ่งเน้นปัญหาในการกำหนดอัตราโทษปรับทางอาญาของประเทศไทยทั้งระบบ จากแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตราโทษทางอาญาในประเทศไทยและต่างประเทศ ทั้งนี้ คณะกรรมการการวิสามัญได้มีข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. เห็นควรแก้ไขอัตราโทษปรับบางมาตราในภาค ๒ ความผิด แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยใช้หลักสัดส่วน คือ ระวังโทษจำคุกหนึ่งปีต่ออัตราโทษปรับสองหมื่นบาท ซึ่งเป็นการกำหนดโทษปรับให้ได้สัดส่วนกับโทษจำคุก

๒. ความผิดอาญาที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจจำนวนมาก หรือที่เกี่ยวข้องกับระบบสถาบันการเงิน ความผิดเหล่านี้ผู้กระทำความผิดจะกระทำโดยหวังประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ ซึ่งเมื่อพิจารณาโทษปรับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันอาจยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดหลายจำหรือยับยั้งชั่งใจที่จะไม่กระทำความผิด ดังนั้น จึงควรนำแนวคิดเรื่องการลงโทษในลักษณะอื่นมาใช้ โดยบัญญัติเพิ่มเป็นโทษเสริมอีกประเภทหนึ่งในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘

๓. ปัจจุบันมีกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่มีความผิดอาญาอยู่เป็นจำนวนมาก การแก้ไขโทษในประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติทุกฉบับในคราวเดียวกันทั้งหมด อาจใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการพิจารณาปรับปรุงระวางโทษในประมวลกฎหมายอาญาให้เป็นระบบทั้งฉบับ นอกจากนี้เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายแต่ละฉบับ เนื่องจากเป็นผู้ใช้กฎหมายย่อมทราบเจตนารมณ์ในการแก้ไขกฎหมาย

๔. อัตราโทษปรับและการบังคับโทษปรับที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เห็นควรให้มีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่องการบังคับโทษปรับ โดยอาจจัดตั้งเป็นหน่วยงานหนึ่งในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และในการชำระค่าปรับเมื่อผู้กระทำความผิดได้รับใบสั่งก็สามารถนำใบสั่งนั้นไปชำระค่าปรับได้ที่ร้านสะดวกซื้อหรือที่ธนาคาร หากผู้กระทำความผิดชำระภายในกำหนดอาจได้รับส่วนลด แต่หากผู้กระทำความผิดไม่ชำระภายในกำหนดอาจจะปรับเพิ่มขึ้นในลักษณะอัตราก้าวหน้า

๕. การบังคับโทษ การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของกรมราชทัณฑ์ คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรให้มีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับคณะกรรมการนโยบายการราชทัณฑ์ เป็นคณะกรรมการราชทัณฑ์ เพื่อให้คณะกรรมการชุดนี้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษตามมาตรา ๔๙ นอกจากนี้ควรมีมาตรการในการติดตามผู้ต้องขังภายหลังการปล่อยตัว ในเชิงวิธีการเพื่อความปลอดภัย โดยให้กรมราชทัณฑ์กำหนดวิธีการในการติดตามภายหลังจากผู้ต้องขังพ้นจากเรือนจำ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	(๑)
บทที่ ๑ บทนำ	
๑. ความเป็นมา	๑
๒. วัตถุประสงค์	๒
๓. ขอบเขตการศึกษา	๒
๔. วิธีการดำเนินการศึกษา	๒
๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
บทที่ ๒ ศึกษาการกำหนดอัตราโทษปรับ ตามประมวลกฎหมายอาญา (ภาค ๒ ความผิด)	๔
บทที่ ๓ ศึกษาอัตราโทษปรับและการบังคับโทษปรับที่เกี่ยวข้องกับการจราจร ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒	๔๗
บทที่ ๔ ศึกษาประเภทของโทษตามมาตรา ๑๘ ของประมวลกฎหมายอาญา	๕๙
บทที่ ๕ พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ศึกษากรณี : การบังคับโทษ การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องของกรมราชทัณฑ์	๖๘
บทที่ ๖ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ	๗๔
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก - ญัตติเรื่อง ข้อเสนอตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา	๘๗

ภาคผนวก ข - บันทึกข้อความ เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ศึกษากำหนดอัตราโทษทางอาญา สถานิติบัญญัติแห่งชาติ	๔๓
ภาคผนวก ค - ประกาศสถานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญศึกษาการกำหนด อัตราโทษทางอาญา	๔๗
ภาคผนวก ง - คำสั่งตั้งคณะอนุกรรมการวิชาการวิสามัญ ศึกษาหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราโทษทางอาญา	๑๐๑
ภาคผนวก จ - คำสั่งตั้งคณะอนุกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.	๑๐๗
ภาคผนวก ฉ - ตารางประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับฐานความผิด และบทกำหนดโทษ	๑๑๑

บทที่ ๑ บทนำ

๑. ความเป็นมา

สืบเนื่องจากที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมความหมายของความผิดลหุโทษให้หมายถึง ความผิดที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และแก้ไขอัตราโทษปรับของความผิดลหุโทษในภาค ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยเพิ่มอัตราโทษปรับขึ้นเป็นสิบเท่าของอัตราเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การแก้ไขอัตราโทษปรับในความผิดลหุโทษดังกล่าวเป็นการแก้ไขเฉพาะในภาค ๓ ลหุโทษ แห่งประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น จึงทำให้อัตราโทษปรับสำหรับความผิดลหุโทษในภาค ๓ ไม่สอดคล้องและเกิดความเหลื่อมล้ำกับอัตราโทษปรับของความผิดอาญาฐานอื่นที่บัญญัติไว้ในภาค ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญาและอัตราโทษปรับของความผิดอาญาที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติฉบับอื่น ๆ อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับความร้ายแรงในการกระทำความผิด และส่งผลกระทบต่อกรณีที่ต้องหาหรือจำเลย ไม่มีเงินชำระค่าปรับด้วย นอกจากนี้ที่ผ่านมามีการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของหน่วยงานในฝ่ายบริหารและสภานิติบัญญัติแห่งชาติยังมีรูปแบบที่ไม่แน่นอน ทำให้ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระสามหลายฉบับมีรูปแบบที่แตกต่างกันทั้งในเชิงโครงสร้างและการใช้ถ้อยคำภาษา ส่งผลให้เกิดปัญหาในการตีความและการบังคับใช้ภายหลังจากที่ได้ประกาศเป็นกฎหมายแล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดอัตราโทษปรับทางอาญาสอดคล้องและสอดคล้องกับความร้ายแรงในการกระทำความผิดอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมแก่ทุกคนในสังคม จึงควรมีการศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญาทั้งระบบ โดยผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการในการร่างกฎหมายเกี่ยวกับกฎหมายกระบวนการยุติธรรมและระบบงานนิติบัญญัติ ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาศึกษาฐานความผิดและอัตราโทษทั้งในประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

๒. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๒.๑ เพื่อศึกษาปัญหาการกำหนดอัตราโทษทางอาญาที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาทั้งฉบับ และพระราชบัญญัติบางฉบับที่มีโทษทางอาญาของประเทศไทย

๒.๒ เพื่อศึกษาแนวทางการกำหนดโทษทางอาญาในระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร¹ (Civil Law) และระบบกฎหมายจารีตประเพณี² (Common Law) ของต่างประเทศ

๒.๓ เพื่อนำเสนอแนวทางการกำหนดอัตราโทษทางอาญาที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติบางฉบับที่มีโทษทางอาญาของประเทศไทย

๓. ขอบเขตของการศึกษา

มุ่งศึกษาถึงปัญหาการกำหนดอัตราโทษปรับทางอาญาที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติบางฉบับที่มีโทษทางอาญาในประเทศไทยทั้งระบบ โดยศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญาในระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) และระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) ของต่างประเทศ แล้วนำเสนอแนวทางการกำหนดอัตราโทษทางอาญาที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญาของประเทศไทยให้เหมาะสม สอดคล้อง และไม่เหลื่อมล้ำกับอัตราโทษปรับของความผิดอาญาอื่นที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาและอัตราโทษปรับของความผิดอาญาที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติอื่นให้เกิดความสอดคล้องกับความร้ายแรงในการกระทำความผิดและส่งผลกระทบต่อกรณีที่ต้องหาหรือจำเลยไม่มีเงินค่าปรับมาชำระด้วย

๔. วิธีการดำเนินการศึกษา

๔.๑ รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เช่น กฎหมาย ตำรา หนังสือ บทความ วรรณกรรมต่าง ๆ และงานวิจัย เพื่อศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตราโทษทางอาญาในประเทศและในต่างประเทศ

๔.๒ เชิญหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและมีกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ มาร่วมประชุมและชี้แจงให้ข้อมูลข้อเท็จจริง และความเห็นพร้อมข้อเสนอแนะ

๔.๓ เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความเห็นพร้อมข้อเสนอแนะ

๔.๔ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล ข้อเสนอแนะ และจัดทำรายงานเสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

¹ ระบบกฎหมายนี้จะมีลักษณะเป็นการรวมเอาจารีตประเพณีหรือกฎหมายต่าง ๆ หรือบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่ โดยบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและจัดไว้เป็นหมวดหมู่อย่างเป็นระเบียบ ซึ่งเรียกว่าประมวลกฎหมาย ซึ่งแต่เดิมนั้นไม่มีการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร จนขึ้นที่ถูกปกครองในโรมันจึงมีการเรียกร้องให้ชนชั้นสูงทำการเขียนกฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ชนชั้นที่ถูกปกครองได้รู้กฎหมายด้วย ซึ่งระบบกฎหมายนี้ก็ได้รับการพัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ในประเทศไทยก็ใช้ระบบกฎหมายซีวิล ลอร์ เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา

² ระบบกฎหมายนี้ให้ความสำคัญกับจารีตประเพณี โดยใช้เป็นหลักในการพิจารณาตัดสินคดีความต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เมื่อตัดสินชี้ขาดแล้วก็กลายเป็นหลักการ เมื่อมีคดีความที่มีลักษณะคล้ายกันก็ต้องใช้หลักของคดีแรกเป็นบรรทัดฐานในการตัดสินชี้ขาด

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๕.๑ ทำให้ทราบถึงปัญหาการกำหนดโทษทางอาญาที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติบางฉบับที่มีโทษทางอาญาของประเทศไทย

๕.๒ ทำให้ทราบแนวทางการกำหนดโทษทางอาญาในระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) และระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) ของต่างประเทศ

๕.๓ เพื่อให้ทราบแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการกำหนดอัตราโทษทางอาญาที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญาของประเทศไทยที่เหมาะสม สอดคล้องและไม่เหลื่อมล้ำกับอัตราโทษปรับของความผิดอาญาอื่นที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และอัตราโทษปรับของความผิดอาญาที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติอื่น อีกทั้งยังสอดคล้องกับความร้ายแรงในการกระทำความผิด และส่งผลกระทบต่อภพภคณที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีเงินชำระค่าปรับด้วย อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมแก่ทุกคนในสังคม

บทที่ ๒ ศึกษาการกำหนดอัตราโทษปรับตาม

ประมวลกฎหมายอาญา (ภาค ๒ ความผิด)

คณะกรรมการการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาศึกษาการกำหนดอัตราโทษปรับตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ซึ่งอัตราโทษที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๙ จนถึงปัจจุบัน มีการแก้ไขอัตราโทษยังไม่สอดคล้องกันทั้งระบบทำให้เกิดความลักลั่นกัน ดังนั้น คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรศึกษาการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ในส่วนที่ยังมิได้มีการแก้ไขให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคตจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมแก่ทุกคนในสังคม ดังนี้

๑. คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรใช้หลักการกำหนดโทษปรับตามโทษจำคุก โดยใช้หลักสัดส่วน คือ ระยะเวลาโทษจำคุกหนึ่งปีต่ออัตราโทษปรับสองหมื่นบาท ซึ่งเป็นการกำหนดโทษปรับให้ได้สัดส่วนกับโทษจำคุก ซึ่งในกฎหมายอาญาต่างประเทศ เช่น ประเทศฝรั่งเศส มีการกำหนดอัตราโทษปรับในลักษณะเช่นเดียวกัน โดยการกำหนดชั้นของโทษปรับสำหรับความผิดมีชดเชยโทษ (Les delits) จะมีอัตราส่วนสัมพันธ์กับโทษจำคุก กล่าวคือ หากโทษจำคุกสูงโทษปรับจะสูงด้วย (จำคุกหนึ่งปีต่ออัตราโทษปรับหนึ่งหมื่นห้าพันยูโร) ยกเว้นความผิดในฐานะที่ร้ายแรง การกำหนดอัตราโทษปรับได้คำนึงถึงผลตอบแทนที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับจากการกระทำความผิด การกำหนดอัตราโทษปรับสำหรับความผิดประเภทนี้จึงอาจแตกต่างไปจากการกำหนดสัดส่วนความสัมพันธ์ระหว่างโทษปรับและโทษจำคุก เช่น ความผิดฐานแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีตามประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส มาตรา ๒๒๕ - ๕ กำหนดระยะเวลาโทษจำคุกเจ็ดปี และปรับหนึ่งแสนห้าพันยูโร หรือความผิดฐานนำเข้าหรือส่งออกยาเสพติดต้องห้ามตามประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส มาตรา ๒๒๒ - ๓๖ กำหนดระยะเวลาโทษจำคุกสิบปี และปรับเจ็ดล้านห้าพันยูโร

ความผิดในประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด บางมาตรามีอัตราโทษจำคุกและปรับไม่เป็นไปตามสัดส่วนดังกล่าว ดังนั้น จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษปรับในมาตราเหล่านี้ให้เป็นไปตามหลักสัดส่วน (จำคุกหนึ่งปีต่ออัตราโทษปรับสองหมื่นบาท) แต่มาตราดังต่อไปนี้ไม่ควรใช้หลักสัดส่วนจำคุกหนึ่งปีต่ออัตราโทษปรับสองหมื่นบาท เนื่องจากความผิดดังกล่าวเป็นความผิดร้ายแรง หรือเป็นความผิดที่มีลักษณะเฉพาะตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ประสงค์จะลงโทษ กฎหมายจึงกำหนดอัตราโทษปรับให้แตกต่างจากโทษปกติ คือ

๒. การแก้ไขปรับปรุงอัตราโทษปรับในประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด มีการแก้ไขปรับปรุงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ดังนี้

(๑) พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมความผิดฐานปลอมเอกสาร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๖ ระวังโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และความผิดฐานหมิ่นประมาท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๖ และมาตรา ๓๒๘ (มาตรา ๓๒๖ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๓๒๘ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท)

(๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ เพิ่มลักษณะ ๑/๑ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ตั้งแต่มาตรา ๑๓๕/๑ ถึงมาตรา ๑๓๕/๔ โดยมาตรา ๑๓๕/๒ ถึงมาตรา ๑๓๕/๔ มีสัดส่วนของโทษจำคุกและโทษปรับอยู่ที่ จำคุกหนึ่งปีต่อระวางโทษปรับสองหมื่นบาท (ยกเว้นมาตรา ๑๓๕/๑ ซึ่งมีระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท)

(๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ เพิ่มหมวด ๔ ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่มาตรา ๒๖๙/๑ ถึงมาตรา ๒๖๙/๗ โดยมีสัดส่วนของโทษจำคุกและปรับอยู่ที่จำคุกหนึ่งปีต่อระวางโทษปรับสองหมื่นบาท

(๔) พ.ศ. ๒๕๕๐ เพิ่มหมวด ๕ ความผิดเกี่ยวกับหนังสือเดินทาง ตั้งแต่มาตรา ๒๖๙/๘ ถึงมาตรา ๒๖๙/๑๕ โดยมีสัดส่วนของโทษจำคุกและโทษปรับอยู่ที่จำคุกหนึ่งปีต่อระวางโทษปรับสองหมื่นบาท

(๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับเพศ เฉพาะมาตรา ๒๗๗ โดยมีสัดส่วนของโทษจำคุกและโทษปรับอยู่ที่จำคุกหนึ่งปีต่อระวางโทษปรับสองหมื่นบาท นอกจากนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารตามมาตรา ๒๘๗/๑ และมาตรา ๒๘๗/๒ โดยมีสัดส่วนของโทษจำคุกและโทษปรับอยู่ที่จำคุกหนึ่งปีต่อระวางโทษปรับสองหมื่นบาท และแก้ไขเพิ่มเติมภาค ๓ ความผิดลหุโทษ ตั้งแต่มาตรา ๓๖๗ ถึงมาตรา ๓๘๘ โดยกำหนดโทษปรับเพิ่มขึ้นสิบเท่า จากระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท เป็นระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

๓. การแก้ไขอัตราโทษปรับสำหรับความผิดในประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ที่ผ่านมาเป็นการแก้ไขเป็นรายมาตรา ไม่ได้ปรับแก้ทั้งหมด ทำให้ระดับอัตราโทษปรับในประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ มีความลึกลับกัน อีกทั้งอัตราโทษปรับสำหรับความผิดในภาค ๒ ยังไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงขอเสนอให้ปรับปรุงระดับอัตราโทษปรับ ภาค ๒ ความผิด ของประมวลกฎหมายอาญา โดยให้อยู่ในสัดส่วนจำคุกหนึ่งปีต่อระวางโทษปรับสองหมื่นบาท (ปรับเพิ่มขึ้นสิบเท่า)

๔. เมื่อปรับระดับอัตราโทษปรับ ภาค ๒ ความผิด ของประมวลกฎหมายอาญา ให้อยู่ในอัตราส่วนจำคุกหนึ่งปีต่อระวางโทษปรับสองหมื่นบาท (หรือปรับเพิ่มขึ้นสิบเท่า) แล้ว พบว่าความผิดบางมาตรายังมีอัตราโทษปรับต่ำกว่าความผิดลหุโทษ (ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท) ได้แก่

(๑) มาตรา ๑๖๘ ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) มาตรา ๑๖๙ ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๓) มาตรา ๓๔๕ ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่ออัตราโทษปรับทั้ง ๓ มาตรา มีระดับต่ำกว่าอัตราโทษปรับขั้นสูงสำหรับความผิด ภาค ๓ ลหุโทษ จึงมีข้อพิจารณาว่าสมควรปรับอัตราโทษขั้นต่ำในความผิด ภาค ๒ ความผิด ให้เท่ากับอัตราโทษปรับขั้นสูงในความผิด ภาค ๓ ลหุโทษ

คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรพิจารณาตามหลักสัดส่วนเฉพาะในภาค ๒ ความผิดเท่านั้น ไม่พิจารณาเปรียบเทียบกับอัตราโทษปรับในความผิดลหุโทษ

๕. การแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษปรับในความผิดฐานทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา ๒๙๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ปัจจุบันมาตรา ๒๙๗ มีเพียงโทษจำคุกไม่มีโทษปรับเนื่องจากโดยลักษณะเป็นความผิดร้ายแรงจึงไม่มีการบัญญัติในส่วนของโทษปรับไว้ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา ๒๙๗ ที่ขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลส่วนหนึ่ง เช่น ความผิดตามมาตรา ๒๙๗ (๘) กรณีทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายทุพพลภาพหรือป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวันหรือจนประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน ซึ่งโดยสภาพความผิดอาจไม่ร้ายแรงมากนัก ผู้เสียหายและจำเลยอาจตกลงกันได้ คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมโดยการกำหนดโทษปรับในความผิดฐานทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา ๒๙๗ และมาตรา ๒๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยให้เพิ่มโทษปรับตามสัดส่วนของโทษจำคุก (มาตรา ๒๙๗ เพิ่มโทษปรับเป็น “และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสองแสนบาท” และมาตรา ๒๙๘ เพิ่มโทษปรับเป็น “และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท”) เพื่อให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจลงโทษผู้กระทำผิดให้เหมาะสม

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ

๑. แนวคิดเรื่องทฤษฎีการลงโทษหรือวัตถุประสงค์ในการลงโทษที่เป็นที่ยอมรับกันอยู่ทั่วไปในปัจจุบันอาจแบ่งออกได้เป็น ๔ ทฤษฎีหลัก ได้แก่

๑.๑ **ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นหรือทดแทน (Retributive Theory)** มีแนวคิดว่าการลงโทษเป็นไปเพื่อให้ผู้กระทำผิดรู้สึกสำนึกในการกระทำความผิดที่ตนเองได้ทำขึ้น โดยเป็นการลงโทษเพื่อให้สังคมเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ทฤษฎีนี้เห็นว่าการลงโทษที่ดีและเหมาะสมต้องประกอบไปด้วยหลักเกณฑ์ ๓ ประการ คือ **ประการแรก** ต้องเป็นการลงโทษเพื่อมุ่งแก้ไขความเสียหายที่ผู้กระทำได้ก่อให้เกิดขึ้นแก่สังคม หรือทดแทนความรู้สึกของผู้เสียหายที่สูญเสียไปเพื่อให้ผู้เสียหายรู้สึกว่าเป็นการยุติธรรม **ประการที่สอง** ต้องกระทำด้วยความเป็นธรรม เนื่องจากกฎหมายมีวัตถุประสงค์คุ้มครองประโยชน์ส่วนรวม ทุกคนต้องเคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้กระทำความผิดที่ละเมิดกฎหมายต้องถูกดำเนินคดี **ประการที่สาม** การลงโทษต้องได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของความผิด เท่ากับสิ่งที่ผู้กระทำได้ทำลงไป หมายถึง ต้องได้สัดส่วนต่อผลประโยชน์ที่ผู้ผู้นั้นได้รับจากการกระทำความผิด ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษเท่ากับความเสียหายที่ตนกระทำลงไป

๑.๒ **ทฤษฎีการลงโทษเพื่อป้องกันหรือข่มขู่ยับยั้งหรือแบบอรรถประโยชน์ (Utilitarian Theory)** ทฤษฎีนี้เห็นว่าการลงโทษที่จะมีผลต่อการข่มขู่ยับยั้งผู้ลงโทษต้องกำหนดโทษให้สูงจนทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว เพราะบุคคลกระทำโดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่ตามมา หากการกระทำความผิดได้ผลดีมากกว่าโทษที่ได้รับ ผู้นั้นจะเลือกกระทำความผิด ทฤษฎีนี้เห็นว่ารัฐต้องออกกฎหมายกำหนดความผิดและบัญญัติโทษสำหรับความผิดนั้นให้ชัดเจน เปิดเผยมต่อสาธารณะ เพื่อป้องกันการกระทำความผิดที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและเพื่อควบคุมพฤติกรรม เมื่อมีการกระทำความผิดหรือการฝ่าฝืนผู้กระทำต้องได้รับโทษตามความเหมาะสมของโทษที่กำหนด การลงโทษดังกล่าวจะมีประโยชน์ต่อสังคม ช่วยลดอาชญากรรมและส่งเสริมให้ผู้คนเคารพปฏิบัติตามกฎหมาย

๑.๓ **ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitative Theory)** ทฤษฎีนี้เห็นว่า ผู้กระทำความผิดเสมือนเป็นผู้ป่วย การลงโทษควรมีเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับตัวเป็นคนดี ไม่ให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำ รวมทั้งพยายามที่จะช่วยให้ผู้กระทำความผิดกลับสู่สังคมได้ตามปกติ ทฤษฎีนี้เน้นการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยตรงเป็นรายบุคคล เน้นการบำบัดรักษาแทนการลงโทษเพื่อให้เกิดความเจ็บปวดหรือทรมาน ไม่เน้นการลงโทษจำคุกในเรือนจำแต่อาจให้ผู้นั้นอยู่ในสังคมและใช้มาตรการคุมประพฤติหรือการบำบัดฟื้นฟูแทน

๑.๔ ทฤษฎีการลงโทษเพื่อปกป้องคุ้มครองสังคม (Social Protection Theory) มีวัตถุประสงค์ลงโทษเพื่อคุ้มครองสังคมให้ปลอดภัย แยกผู้กระทำความผิดออกจากสังคมเพื่อตัดโอกาสไม่ให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดอีก ดังนั้น การลงโทษตามทฤษฎีนี้ จึงเน้นการลงโทษที่ทำให้ผู้นั้นไม่มีโอกาสกระทำความผิดอีก ซึ่งอาจเป็นโทษประหารชีวิต จำคุก หรือกักกันผู้กระทำความผิดติดนิตินัยเพื่อให้ผู้นั้นไม่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดจนกว่าจะพ้นสภาพความเป็นอันตรายต่อสังคม

๒. โทษและการบังคับโทษอาญา บัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา ตั้งแต่มาตรา ๑๘ ถึงมาตรา ๓๘ ซึ่งโทษสำหรับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๘ ได้แก่ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สินเท่านั้น ศาลไม่สามารถนำรูปแบบวิธีการลงโทษแบบอื่น ๆ เช่น การลงโทษปรับรายวัน หรือพิพากษาบังคับให้จำเลยกระทำการกิจกรรมบริการสังคมได้ (โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากจำเลย) เนื่องจากมาตรการเหล่านี้ไม่ใช่โทษตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้สำรวจโทษอาญาและมาตรการการลงโทษรูปแบบอื่น ๆ ในต่างประเทศ ดังนี้

ประเทศอังกฤษ¹ ตาม The Criminal Justice Act 2003 กำหนดมาตรการการลงโทษ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทหลัก ได้แก่ (๑) การลงโทษที่จำกัดเสรีภาพให้อยู่ในสถานที่ควบคุมตามกฎหมาย (custodial sentence) ซึ่งได้แก่ โทษจำคุก โทษกักขัง และ (๒) โทษที่ศาลออกคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดถูกลงโทษโดยชุมชน (community orders) ซึ่งศาลมีอำนาจสั่งแก่ผู้กระทำความผิดที่มีอายุตั้งแต่ ๑๖ ปีขึ้นไป ให้ทำอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง เช่น สั่งให้ทำงานโดยไม่จ่ายค่าตอบแทน สั่งให้อยู่ภายในสถานที่ที่กำหนด สั่งให้บำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด หรือคำสั่งให้เข้าศูนย์อบรม ในกรณีที่จำเลยมีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี

ประเทศสหรัฐอเมริกา² รูปแบบโทษอาญาที่ใช้เป็นหลัก ได้แก่ โทษจำคุก รองลงมาคือ โทษปรับ ปัจจุบันประเทศสหรัฐอเมริกามีรูปแบบการลงโทษที่เกิดขึ้นใหม่และใช้กันอย่างแพร่หลายเรียกรวมกันว่า โทษระดับกลาง (Intermediate Punishment) เนื่องจากเป็นมาตรการการลงโทษในระดับตรงกลางระหว่างการลงโทษจำคุกและการรอลงโทษ ซึ่งหากพิจารณาในแง่นี้ โทษปรับถือเป็นโทษระดับกลางด้วยเช่นกัน โทษระดับกลางในรูปแบบอื่น ๆ นอกจากโทษปรับ เช่น การคุมประพฤติแบบเข้ม (Intensive Probation) การทำงานบริการสังคม

¹ รายงานการศึกษาโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดชั้นโทษและการนำไปปรับใช้ในประมวลกฎหมายอาญา อาจารย์ณรงค์ โจหาญ และคณะสถาบันวิจัยและให้ปรึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² รายงานการศึกษาโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดชั้นโทษและการนำไปปรับใช้ในประมวลกฎหมายอาญา อาจารย์ณรงค์ โจหาญ และคณะสถาบันวิจัยและให้ปรึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(Community Service) การกักขังภายในบ้านโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) บ้านกึ่งวิถี (Half-way House) เป็นต้น

ประเทศฝรั่งเศส³ แบ่งระดับการลงโทษออกเป็น ๓ ประเภท ตามระดับความผิด คือ โทษสำหรับความผิดอุกฤษฏ์โทษ (Les crimes) โทษสำหรับความผิดมิชฌิมโทษ (Les delits) และโทษสำหรับความผิดลหุโทษ (Les contraventions) ซึ่งในแต่ละระดับความผิดจะมีการลงโทษเสริมหรือโทษแทนที่แตกต่างกันออกไป คือ

- สำหรับความผิดอุกฤษฏ์โทษ นอกจากโทษจำคุกและโทษปรับแล้วยังมีการลงโทษเสริมสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นบุคคลธรรมดา ได้แก่ การห้าม การริบ การถอนสิทธิบางประการ คำสั่งให้รักษาพยาบาล ห้ามเคลื่อนย้ายหรือการริบวัตถุสิ่งของ การปิดสถานประกอบการ เป็นต้น

- สำหรับความผิดมิชฌิมโทษ โทษอาญาในความผิดประเภทนี้หลัก ๆ คือโทษจำคุกและโทษปรับ แต่มีการกำหนดโทษอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่โทษเสริม แต่ถือเป็นโทษทางเลือก (Les peines correctionnelles alternatives) หมายความว่า ศาลจะลงโทษหลัก คือ โทษจำคุกหรือโทษปรับไปพร้อมกับโทษทางเลือกเหล่านี้ไม่ได้ โทษทางเลือกที่บัญญัติเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส ได้แก่ โทษปรับรายวัน โทษทำงานบริการสาธารณะ โทษห้ามหรือจำกัดสิทธิบางประการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น การพักใบอนุญาตขับขี่เป็นระยะเวลาไม่เกินห้าปี การริบยานพาหนะของผู้กระทำความผิด การห้ามสิ่งจ่ายเช็ด เป็นต้น

- สำหรับความผิดลหุโทษ โทษในความผิดประเภทนี้ ได้แก่ โทษปรับและโทษที่ห้ามหรือจำกัดสิทธิบางประการ เช่น การพักใบอนุญาตขับขี่มีระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นอกจากนี้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลธรรมดา ศาลอาจมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ลงโทษเสริมอื่น ๆ อีกรักก็ได้ โทษเสริมในความผิดลหุโทษ เช่น การพักใช้ใบอนุญาตขับขี่เป็นระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน สามปี การห้ามยึดหรือถืออาวุธ การถอนใบอนุญาตล่าสัตว์ การห้ามขับยานยนต์บนทางบกบางประเภท การเข้ารับการอบรมเพื่อความสำนึกถึงความปลอดภัยบนทางหลวงจนสำเร็จหลักสูตร เป็นต้น

ประเทศเยอรมนี⁴ โทษทางอาญาอาจแบ่งออกได้เป็นโทษทางอาญาหลักและโทษข้างเคียง (๑) โทษทางอาญาหลักปัจจุบัน ได้แก่ โทษจำคุกและโทษปรับ โทษปรับในประเทศเยอรมนีเป็นการลงโทษปรับรายวัน (Day fines System) และ (๒) โทษทางอาญาข้างเคียง ปัจจุบันเหลือเพียงประการเดียว คือ การห้ามขับขี่ยานพาหนะ ระหว่างระยะเวลาหนึ่ง

³ หนังสือ "รวมบทความกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส" ดร.อุทัย อาทิวา

⁴ รายงานการศึกษาโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดชั้นโทษและการนำไปปรับใช้ในประมวลกฎหมายอาญา อาจารย์ณรงค์ ใจหาญ และคณะสถาบันวิจัยและให้ปรึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เดือนถึงสามเดือน ซึ่งตามกฎหมายอาญาเยอรมัน การกระทำกิจกรรมบริการสังคมไม่ใช่โทษ แต่เป็นการบังคับโทษปรับ เมื่อผู้กระทำความผิดที่ศาลพิพากษาลงโทษปรับไม่ชำระค่าปรับ ศาลอาจสั่งกักขังแทนค่าปรับได้ และผู้กระทำความผิดซึ่งต้องโทษกักขังแทนค่าปรับสามารถขอ กระทำกิจกรรมบริการสังคมแทนการถูกกักขังแทนค่าปรับได้

๓. เมื่อพิจารณาความผิดและบทลงโทษในประมวลกฎหมายอาญา พบว่าความผิด บางมาตราที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ การค้า หรือที่มีผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจ เช่น ความผิดเกี่ยวกับการค้า ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๓ ถึงมาตรา ๒๗๕ ปัจจุบันมีระวางโทษจำคุก และโทษปรับค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับลักษณะความร้ายแรงของความผิด เมื่อเปรียบเทียบกับ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐๘ ถึงมาตรา ๑๑๐ ซึ่งเป็นกฎหมาย เฉพาะ พบว่าพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ มีอัตราโทษสูงกว่า โดยมาตรา ๑๐๘ บัญญัติว่า บุคคลใดปลอมเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง หรือเครื่องหมายร่วมของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนแล้วในราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๑๐๙ บัญญัติว่า บุคคลใดเลียน เครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง หรือเครื่องหมายร่วมของบุคคลอื่น ที่ได้จดทะเบียนแล้วในราชอาณาจักร เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง หรือเครื่องหมายร่วมของบุคคลอื่นนั้น ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๑๑๐ บัญญัติว่า บุคคลใด (๑) นำเข้ามาในราชอาณาจักร จำหน่าย เสนอจำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งสินค้าที่มี เครื่องหมายการค้า เครื่องหมายรับรอง หรือเครื่องหมายร่วมปลอมตามมาตรา ๑๐๘ หรือที่เลียน เครื่องหมายการค้า เครื่องหมายรับรอง หรือเครื่องหมายร่วมของบุคคลอื่นตามมาตรา ๑๐๙ หรือ (๒) ให้บริการหรือเสนอให้บริการที่ใช้เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง หรือเครื่องหมายร่วม ปลอมตามมาตรา ๑๐๘ หรือที่เลียนเครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง หรือเครื่องหมายร่วม ของบุคคลอื่นตามมาตรา ๑๐๙ ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ) ในความผิดฐาน เปิดเผยความลับตามมาตรา ๓๒๒ ถึงมาตรา ๓๒๔ ซึ่งมีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เมื่อเทียบกับพระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๓ ถึงมาตรา ๓๕ พบว่าความผิดตามพระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๓ ถึงมาตรา ๓๕ มีอัตราโทษสูงกว่าเช่นเดียวกัน โดยมาตรา ๓๓ บัญญัติว่า ผู้ใดเปิดเผยความลับทางการค้าของผู้อื่นให้เป็นที่ล่วงรู้โดยทั่วไป ในประการที่ทำให้ความลับ ทางการค้านั้นสิ้นสภาพการเป็นความลับทางการค้า โดยเจตนากลั่นแกล้งให้ผู้ควบคุมความลับ ทางการค้าได้รับความเสียหายในการประกอบธุรกิจ ไม่ว่าจะกระทำโดยการโฆษณาด้วยเอกสาร การกระจายเสียง หรือการแพร่ภาพ หรือการเปิดเผยด้วยวิธีอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่ง ปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๓๔ บัญญัติว่า ผู้ใดโดยเหตุที่ตนมี

ตำแหน่งหน้าที่ในการดูแลรักษาความลับทางการค้า ตามระเบียบที่ออกตามความในมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง เปิดเผยหรือใช้ความลับนั้นเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า ผู้ใด เปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของผู้ควบคุมความลับทางการค้าอันเป็นข้อเท็จจริงที่ ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้ง จำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการ หรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือ การพิจารณาคดี

คณะกรรมการการวิสามัญมีข้อสังเกตว่า ความผิดทางอาญาที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ ที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจเป็นจำนวนมาก หรือที่เกี่ยวข้องกับระบบสถาบันการเงิน ความผิด เหล่านี้โดยส่วนใหญ่ผู้กระทำจะกระทำโดยหวังประโยชน์ในทางเศรษฐกิจหรือประโยชน์ที่มีมูลค่า เป็นตัวเงิน การลงโทษที่มีมูลค่าเป็นตัวเงินจะทำให้เกิดผลกระทบในเชิงลงโทษต่อบุคคลดังกล่าว โดยตรงและได้ผลมากกว่าการลงโทษโดยวิธีอื่น นอกจากนี้ ผู้กระทำที่หวังประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ย่อมจะคิดคำนวณเพื่อชั่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำความผิดกับโทษ ที่จะได้รับ (ตามทฤษฎีการลงโทษแบบอรรถประโยชน์ข้างต้น) ถ้าประโยชน์ที่ได้รับคุ้มค่ากว่าการที่ จะต้องได้รับโทษและความเสี่ยงที่จะถูกจับ ก็ย่อมจะเลือกที่จะกระทำเพื่อให้ได้ประโยชน์ที่ต้องการ ดังนั้น การที่จะเลือกใช้โทษที่ได้ผลกับผู้หวังประโยชน์ในลักษณะดังกล่าวควรเป็นโทษที่มีมูลค่า เป็นตัวเงินและทำให้ผู้กระทำมีความผิดรู้สึกที่ไม่คุ้มค่าที่จะกระทำผิด เมื่อพิจารณาโทษปรับที่มีใช้ อยู่ในปัจจุบันอาจยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้กระทำผิดหลายจำหรือยับยั้งชั่งใจที่จะไม่กระทำ ความผิด คณะกรรมการการวิสามัญจึงเสนอให้นำแนวคิดเรื่องการลงโทษในลักษณะอื่นมาใช้ โดยบัญญัติเพิ่มเติมเป็นโทษเสริมอีกประเภทหนึ่งในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ได้แก่

(๑) การปรับในลักษณะลงโทษให้ได้สัดส่วนโดยใช้จำนวนเท่าของความเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับเป็นฐานในการคำนวณค่าปรับ

(๒) การลงโทษเสริมอย่างอื่นที่จะช่วยในการยับยั้งการกระทำในอนาคต หรือป้องกันมิให้ผู้กระทำมีโอกาสที่จะกระทำผิด เช่น

(๒.๑) การยึดเอาประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำผิดจากผู้กระทำ ผิดนั้น

(๒.๒) การห้ามผู้กระทำผิดไม่ให้ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ กระทำความผิด เช่น ในกรณีการกระทำความผิดในฐานะเป็นกรรมการบริษัท อาจกำหนดข้อห้าม ในการเป็นกรรมการบริษัทตามเวลาที่กำหนด หรือในกรณีการกระทำผิดเกี่ยวกับการซื้อขาย หลักทรัพย์ ก็อาจกำหนดข้อห้ามในการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ตามเวลาที่กำหนด

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่มีความผิดอาญาที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจอยู่เป็นจำนวนมาก การแก้ไขโทษในประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติทุกฉบับในคราวเดียวกันทั้งหมดอาจใช้ระยะเวลาในการดำเนินการคณะกรรมการวิสามัญจึงมีข้อเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโทษในกฎหมายแต่ละฉบับ เช่น การแก้ไขปรับปรุงโทษในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๑๒ ว่าด้วยการกำหนดโทษ ตามมาตรา ๒๖๘ กำหนดโทษผู้เสนอขายหลักทรัพย์โดยมิได้รับอนุญาตอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับเป็นเงินสองเท่าของราคาขายของหลักทรัพย์ทั้งหมด ซึ่งผู้นั้นได้เสนอขาย แต่ทั้งนี้ เงินค่าปรับต้องไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หรือมาตรา ๒๕๖ กำหนดโทษบริษัทหลักทรัพย์หรือบุคคลเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรม เช่น การซื้อขายหลักทรัพย์ในประการที่น่าจะเป็นการเอาเปรียบบุคคลภายนอกโดยอาศัยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ที่ยังไม่ได้เปิดเผยต่อประชาชน (Insider Trading) ตามมาตรา ๒๔๑ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองเท่าของผลประโยชน์ที่บุคคลนั้น ๆ ได้รับไว้หรือพึงจะได้รับไว้เพราะการกระทำฝ่าฝืนดังกล่าว แต่ทั้งนี้ค่าปรับดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔. สำหรับมาตราต่อไปนี้เมื่อกำหนดโทษปรับใหม่ตามหลักเกณฑ์ข้างต้นแล้ว จะทำให้อัตราโทษปรับขั้นสูงสูงขึ้นกว่าเดิมสิบเท่า ทั้งที่ความผิดบางฐานเป็นความผิดที่ไม่รุนแรง ดังนั้น ในกลุ่มมาตรานี้หากมีการปรับอัตราโทษปรับแล้วในบางฐานความผิดคณะกรรมการวิสามัญเห็นว่าควรยกเลิกโทษปรับขั้นต่ำ

มาตรา ๑๓๓ ความผิดต่อสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

มาตรา ๑๓๔ ความผิดต่อสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ ปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๓๕/๑ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๑๓๕/๒ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๑๔๐ วรรคสอง ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง ปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๑๔๗ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๖๙/๑๓ วรรคแรก ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๒๖๙/๑๔ ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๒๗๖ วรรคแรก ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๗๖ วรรคสาม ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๗๗ วรรคแรก ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๗๗ วรรคสาม ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๗๗ ทวิ (๑) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๘๐ (๑) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๘๒ วรรคแรก ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท

ถึงสองแสนบาท

มาตรา ๒๘๒ วรรคสอง ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสาม

แสนบาท

มาตรา ๒๘๒ วรรคสาม ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาท

ถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๘๓ วรรคแรก ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่

แสนบาท

มาตรา ๒๘๓ วรรคสอง ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๘๓ วรรคสาม ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่สองแสนบาท

ถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๘๔ วรรคแรก ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสอง

แสนบาท

มาตรา ๒๘๖ วรรคแรก ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๒๘๗/๒ ความผิดเกี่ยวกับเพศ ปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๓๐๓ วรรคสอง ความผิดฐานทำให้แท้งลูก ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท

ถึงสองเส้นบาท

มาตรา ๓๐๓ วรรคท้าย ความผิดฐานทำให้แท้งลูก ปรับตั้งแต่หนึ่งเส้นบาท

ถึงสี่เส้นบาท

มาตรา ๓๐๙ วรรคท้าย ความผิดต่อเสรีภาพ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท

ถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

มาตรา ๓๑๓ วรรคแรก ความผิดต่อเสรีภาพ ปรับตั้งแต่สามเส้นบาท

ถึงสี่เส้นบาท

มาตรา ๓๑๕ ความผิดต่อเสรีภาพ ปรับตั้งแต่สามเส้นบาทถึงสี่เส้นบาท

มาตรา ๓๑๗ วรรคแรก ความผิดต่อเสรีภาพ ปรับตั้งแต่หกหมื่นบาท

ถึงสามเส้นบาท

มาตรา ๓๑๗ วรรคท้าย ความผิดต่อเสรีภาพ ปรับตั้งแต่หนึ่งเส้นบาท

ถึงสี่เส้นบาท

มาตรา ๓๑๘ วรรคแรก ความผิดต่อเสรีภาพ ปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาท

ถึงสองเส้นบาท

มาตรา ๓๑๘ วรรคท้าย ความผิดต่อเสรีภาพ ปรับตั้งแต่หกหมื่นบาท

ถึงสามเส้นบาท

มาตรา ๓๑๙ วรรคแรก ความผิดต่อเสรีภาพ ปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาท

ถึงสองเส้นบาท

มาตรา ๓๑๙ วรรคสอง ความผิดต่อเสรีภาพ ปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาท

ถึงสองเส้นบาท

มาตรา ๓๒๐ วรรคแรก ความผิดต่อเสรีภาพ ปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาท

ถึงสองเส้นบาท

มาตรา ๓๒๐ วรรคสอง ความผิดต่อเสรีภาพ ปรับตั้งแต่หกหมื่นบาท

ถึงสามเส้นบาท

มาตรา ๓๓๕ วรรคแรก ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ ปรับตั้งแต่

สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๓๓๕ วรรคสอง ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ ปรับตั้งแต่

สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

มาตรา ๓๓๕ วรรคสาม ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ ปรับตั้งแต่หก

หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคแรก ปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคสอง ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์

มาตรา ๓๔๐ ทวิ วรรคสอง ความผิดฐานกรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และ ปล้นทรัพย์ ปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๓๔๓ วรรคสอง ความผิดฐานฉ้อโกง ปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาท ถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

มาตรา ๓๕๗ วรรคสอง ความผิดฐานรับของโจร ปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาท ถึงสองแสนบาท

มาตรา ๓๕๗ วรรคท้าย ความผิดฐานรับของโจร ปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาท ถึงสามแสนบาท

การปรับปรุงระดับอัตราโทษปรับสูงขึ้นนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อจำเลยเนื่องจากต้องชำระค่าปรับในจำนวนที่สูงขึ้น คณะกรรมาธิการวิสามัญจึงมีข้อสังเกตว่าควรยกเลิกอัตราโทษปรับขั้นต่ำเพื่อให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจลงโทษผู้กระทำความผิดให้เหมาะสมกับพฤติการณ์แห่งคดีและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด ซึ่งเมื่อพิจารณาความผิดในประมวลกฎหมายอาญาบางมาตรา เช่น ตามมาตรา ๓๑๒ ทวิ วรรคสอง พบว่ามาตราดังกล่าวแม้จะมีอัตราโทษจำคุกขั้นต่ำแต่ก็ไม่มีโทษปรับขั้นต่ำคงมีเพียงอัตราโทษปรับขั้นสูงเท่านั้น ประกอบกับการกำหนดโทษขั้นต่ำนั้นอาจมีความเชื่อมโยงกับเรื่องทฤษฎีการลงโทษ เนื่องจากเดิมการลงโทษจะเน้นการแก้แค้นทดแทน ดังนั้น ประมวลกฎหมายอาญาที่บังคับใช้ตั้งแต่เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๙ และกฎหมายเยอรมันจึงมีข้อสรุปที่ตรงกันว่าควรมีการกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำ การกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำจะเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่จะระบุว่า ถ้าหากมีการกระทำความผิดในลักษณะนี้จะต้องได้รับโทษอย่างน้อยที่สุดควรเป็นอัตราโทษเท่าใด แต่กฎหมายสมัยใหม่การลงโทษจะเน้นเรื่องการแก้ไขตัวผู้กระทำความผิดให้กลับคืนเข้าสู่สังคมได้ ปัจจุบันกฎหมายสากลไม่นิยมกำหนดโทษขั้นต่ำแล้ว เช่น ประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศสที่แก้ไขเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๓ ได้ยกเลิกการกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ เพื่อให้การลงโทษอยู่ในดุลพินิจของผู้พิพากษาอย่างเต็มที่ในการกำหนดโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิด

ในประเด็นเรื่องการใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษาในการกำหนดโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ศาลฎีกาเคยวินิจฉัยวางหลักว่าศาลอาจใช้ดุลพินิจในการลงโทษจำเลยแต่ละคนแตกต่างกันได้ โดยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๗๒/๒๕๔๙ ศาลวินิจฉัยว่า ในคดีที่ผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันถูกฟ้องขอให้ลงโทษในความผิดฐานเดียวกัน ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดบังคับให้ศาลต้องใช้ดุลพินิจกำหนดโทษผู้ร่วมกระทำความผิดแต่ละคนให้เท่ากัน ศาลอาจใช้ดุลพินิจในการลงโทษจำเลยแต่ละคนแตกต่างกันไปได้ขึ้นอยู่กับพฤติการณ์แห่งคดีเป็นเรื่อง ๆ ไป เมื่อพฤติการณ์แห่งคดีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจำเลยที่ ๑ ร้ายแรงกว่าจำเลยที่ ๒ และผู้ร่วมกระทำความผิดคนอื่นทั้งจำเลยที่ ๑ มีอายุถึง ๒๗ ปี มากกว่าจำเลยที่ ๒ จึงเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดีเพียงพอ

แล้ว ดังนั้น ที่ศาลอุทธรณ์กำหนดโทษจำคุกสำหรับจำเลยที่ ๑ มาโดยตลอดโทษให้หนึ่งในสี่ เพราะเห็นว่าเหตุบรรเทาโทษนั้นเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งรูปคดีแล้ว

ปัจจุบันพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ในส่วนการบังคับโทษปรับ การรอกการกำหนดโทษและรอกการลงโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา ผ่านการพิจารณาและเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว โดยแก้ไขเพิ่มเติมให้ศาลอาจรอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดที่จะถูกลงโทษจำคุกหรือปรับ⁵

⁵ ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๕๖ บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุกหรือปรับ และในคดีนั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปี ไม่ว่าจะลงโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม หรือลงโทษปรับ ถ้าปรากฏว่าผู้นั้น

(๑) ไม่เคยรับโทษจำคุกมาก่อน หรือ

(๒) เคยรับโทษจำคุกมาก่อนแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือเป็นโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ

(๓) เคยรับโทษจำคุกมาก่อนแต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วเกินกว่าห้าปี แล้วมากระทำความผิดอีก โดยความผิดในครั้งหลังเป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

และเมื่อศาลได้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิด หรือการรู้สึกความผิด และพยายามบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้น หรือเหตุอื่นอันควรปรานีแล้ว ศาลจะพิพากษาว่าผู้นั้นมีความผิดแต่รอกการกำหนดโทษหรือกำหนดโทษแต่รอกการลงโทษไว้ ไม่ว่าจะเป็นโทษจำคุกหรือปรับอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทั้งสองอย่าง เพื่อให้โอกาสกลับตัวภายในระยะเวลาที่ศาลจะได้กำหนดแต่ต้องไม่เกินห้าปี นับแต่วันที่ศาลพิพากษา โดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองประพฤติดังกล่าวด้วยหรือไม่ก็ได้

เงื่อนไขเพื่อคุ้มครองประพฤติดังกล่าวผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจกำหนดข้อเดียวหรือหลายข้อตามควรแก่กรณีได้ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ศาลระบุไว้เป็นครั้งคราว เพื่อเจ้าพนักงานจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ หรือตักเตือนตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติ และการประกอบอาชีพ หรือจัดให้กระทำกิจกรรมบริการสังคม หรือสาธารณประโยชน์

(๒) ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพอันเป็นกิจจะลักษณะ

(๓) ให้ละเว้นการคบหาสมาคมหรือการประพฤติใดอันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดในทำนองเดียวกันอีก

(๔) ให้ไปรับการบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้โทษ ความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ หรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น ณ สถานที่และระยะเวลาที่ศาลกำหนด

(๕) ให้เข้ารับการฝึกอบรม ณ สถานที่และระยะเวลาที่ศาลกำหนด

(๖) ห้ามออกนอกสถานที่อยู่อาศัย หรือห้ามเข้าในสถานที่ใดในระหว่างเวลาที่ศาลกำหนด ทั้งนี้ จะใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางด้วยก็ได้

(๗) ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือเยียวยาความเสียหายโดยวิธีอื่นให้แก่ผู้เสียหายตามที่ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหาย ตกลงกัน

(๘) ให้แก้ไขฟื้นฟูหรือเยียวยาความเสียหายที่เกิดแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม หรือชดใช้ค่าเสียหายเพื่อการดังกล่าว

รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมอัตราเงินสำหรับการกักขังแทนค่าปรับและการขอทำงานบริการสังคมแทนค่าปรับ⁶ ดังนั้น ศาลสามารถใช้ดุลพินิจรอกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษปรับ หรืออาจใช้ดุลพินิจสั่งให้ ผู้ต้องโทษปรับดังกล่าวทำงานบริการสังคมแทนค่าปรับได้เช่นกัน

๕. จากการศึกษาและรวบรวมคำพิพากษาฎีกาความผิดฐานทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายได้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน มีข้อสังเกตดังนี้

(๑) หากการกระทำความเสียหายนั้นเป็นความผิดอาญาที่มีลักษณะร้ายแรง ส่งผลให้ผู้เสียหายได้รับความเสียหายอย่างมาก เช่น ตาบอด เสียขาประสาท หน้าเสียโฉมอย่างติดตัว แท้งลูก ศาลมักใช้ดุลพินิจลงโทษจำเลยโดยไม่รอกการลงโทษ (ฎีกาที่ ๑๑๑๖/๒๕๐๒ ,

(๙) ให้ทำทัณฑ์บนโดยกำหนดจำนวนเงินตามที่ศาลเห็นสมควรว่าจะไม่ก่อเหตุร้าย หรือก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สิน

(๑๐) เจื่อนไขอื่น ๆ ตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนดเพื่อแก้ไข ฟื้นฟู หรือป้องกัน มิให้ผู้กระทำความผิดกระทำหรือมีโอกาสกระทำความผิดขึ้นอีก หรือเงื่อนไขในการเยียวยาผู้เสียหายตามที่เห็นสมควร

เงื่อนไขตามที่ศาลได้กำหนดตามความในวรรคสองนั้น ถ้าภายหลังความปรากฏแก่ศาลตามคำขอของผู้กระทำความผิด ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้นั้น ผู้อนุบาลของผู้นั้น พนักงานอัยการหรือเจ้าพนักงานว่าพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการควบคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อศาลเห็นสมควร ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนข้อหนึ่งข้อใดเสียก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขข้อใดตามที่กล่าวในวรรคสองที่ศาลยังมิได้กำหนดไว้เพิ่มเติมขึ้นอีกก็ได้ หรือถ้ามีการกระทำความผิดทัณฑ์บนให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

⁶ ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า ในการกักขังแทนค่าปรับ ให้ถืออัตราห้าร้อยบาทต่อหนึ่งวัน และไม่ว่าในกรณีความผิดกระทงเดียวหรือหลายกระทง ห้ามกักขังเกินกำหนดหนึ่งปี เว้นแต่ในกรณีที่ศาลพิพากษาให้ปรับตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป ศาลจะสั่งให้กักขังแทนค่าปรับเป็นระยะเวลาเกินกว่าหนึ่งปีแต่ไม่เกินสองปีก็ได้

ในการคำนวณระยะเวลานั้น ให้นับวันเริ่มกักขังแทนค่าปรับรวมเข้าด้วยและให้นับเป็นหนึ่งวันเต็มโดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนชั่วโมง

ในกรณีที่ผู้ต้องโทษปรับถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษา ให้หักจำนวนวันที่ถูกคุมขังนั้นออกจากจำนวนเงินค่าปรับ โดยถืออัตราห้าร้อยบาทต่อหนึ่งวัน เว้นแต่ผู้ต้องหาต้องคำพิพากษาให้ลงโทษทั้งจำคุกและปรับ ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าจะต้องหักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากเวลาจำคุกตามมาตรา ๒๒ ก็ให้หักออกเสียก่อน เหลือเท่าใดจึงให้หักออกจากเงินค่าปรับ

เมื่อผู้ต้องโทษปรับถูกกักขังแทนค่าปรับครบกำหนดแล้ว ให้ปล่อยตัวในวันถัดจากวันที่ครบกำหนด ถ้านำเงินค่าปรับมาชำระค่าปรับครบแล้ว ให้ปล่อยตัวไปทันที

มาตรา ๓๐/๑ บัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลพิพากษาปรับ ผู้ต้องโทษปรับซึ่งมิใช่นิติบุคคลและไม่มีเงินชำระค่าปรับ อาจยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่พิพากษาคดีเพื่อขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณะประโยชน์แทนค่าปรับ หรือถ้าความปรากฏแก่ศาลในขณะที่พิพากษาคดีว่าผู้ต้องโทษปรับรายใดอยู่ในเกณฑ์ที่จะทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณะประโยชน์ตามมาตรานี้ได้ และถ้าผู้ต้องโทษปรับยินยอม ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้นั้นทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณะประโยชน์แทนค่าปรับ ก็ได้

ฎีกาที่ ๓๐๐๓/๒๕๔๓ , ฎีกาที่ ๑๐๙๔/๒๕๔๓ , ฎีกาที่ ๓๑๓/๒๕๒๙ , ฎีกาที่ ๑๐๐๑/๒๕๔๗ ,
ฎีกาที่ ๕๔๗๙/๒๕๕๔ และฎีกาที่ ๒๗๖๘/๒๕๓๖)

(๒) แต่หากการกระทำความผิดนั้นเป็นความผิดที่โดยสภาพไม่ร้ายแรงมากนัก
เช่น ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ (๘) ป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนา
เกินกว่ายี่สิบวัน หรือจนประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน เมื่อศาลได้พิเคราะห์
พฤติการณ์แห่งคดี ความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ ประกอบกับการบรรเทาความเสียหาย
และเหตุอื่นอันควรปรานี อาจใช้ดุลพินิจรอกการลงโทษจำคุกจำเลยได้ (ฎีกาที่ ๕๖๑/๒๕๐๒
และฎีกาที่ ๓๔๘๗/๒๕๓๖)

รายละเอียดคำพิพากษาฎีกาความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗(๘)
เรียงตามอนุมาตรา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๒๙๗ (๑) ตาบอด หูหนวก ลิ่นขาด หรือเสียงานประสาท

คำพิพากษาที่ ๑๑๑๖/๒๕๐๒

อัยการจังหวัดเชียงราย โจทก์
นายถวิล แซ่ฮ้อย จำเลย

จำเลยต่อຍหมายถูกบริเวณหน้าตาผู้เสียหาย เป็นผลให้ตาบอด เช่นนี้จำเลยย่อมมีผิดตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ (๑)

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานทำร้ายร่างกายบาดเจ็บสาหัส
จำเลยให้การรับสารภาพแล้วขอถอนคำให้การเดิม ต่อมาจำเลยแถลงรับว่า ผู้เสียหายได้รับ
บาดเจ็บปรากฏตามบันทึกบาดแผลท้ายฟ้องจริง ศาลอุทธรณ์ตาผู้เสียหายบอดจริง จำเลยไม่เถียง
เรื่องผู้เสียหายตาบอด

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ (๑) (๘)
ให้จำคุก ๖ ปี

จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ ให้จำคุก ๓ ปี

จำเลยฎีกาว่า ไม่ได้เจตนาให้ตาผู้เสียหายบอด เพราะต่อสู้กันในเชิงใช้กำลังต่อยกันพลวัน
ศาลฎีกาเห็นว่า จำเลยต่อຍถูกบริเวณหน้าตาผู้เสียหาย แม้จะไม่ตั้งใจให้ตาบอด แต่เมื่อเป็นผลให้
ตาบอด ก็ย่อมเป็นผิดตามมาตรา ๒๙๗ (๑)

พิพากษายืน

คำพิพากษาที่ ๓๐๐๓/๒๕๔๓

พนักงานอัยการจังหวัดราชบุรี	โจทก์
โจทก์ร่วม	โจทก์
จำเลยเอก พิทักษ์ ช่างดวงจิตต์	โจทก์
นาย พโยมหรือโทน ป่านแก้ว กับพวก	จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘, ๑๙๕, ๒๑๓, ๒๒๕

คดีสองสำนวนนี้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รวมพิจารณาและพิพากษาเข้าด้วยกันโดยให้เรียกจำเลยสำนวนแรกว่าจำเลยที่ ๑ และเรียกจำเลยสำนวนหลังว่าจำเลยที่ ๒

โจทก์ทั้งสองสำนวนฟ้องเป็นทำนองเดียวกันว่า เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๗ เวลากลางวันก่อนเที่ยง จำเลยทั้งสองกับพวกหลายคนได้ร่วมกันใช้เก้าอี้จำนวนหลายตัวและใช้ของแข็งไม่ทราบชนิดและขนาดแน่นอนตีทำร้ายร่างกายจำเลยเอกพิทักษ์ ช่างดวงจิตต์ ผู้เสียหายที่ ๑ และนายไวพจน์ คงพันธ์ ผู้เสียหายที่ ๒ ถูกที่บริเวณร่างกายคนละหลายครั้ง เป็นเหตุให้ผู้เสียหายที่ ๑ ได้รับความเจ็บที่บริเวณร่างกายหลายแห่งถึงสาหัส หูหนวก เสียมานประสาท และทุพพลภาพ ป่วยเจ็บเรื้อรังซึ่งอาจถึงตลอดชีวิต และผู้เสียหายที่ ๒ ได้รับความเจ็บที่บริเวณใบหน้าเป็นอันตรายแก่กาย เหตุเกิดที่ตำบลดอนทราย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๒๙๗

จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณาจำเลยเอกพิทักษ์ ช่างดวงจิตต์ ผู้เสียหายที่ ๑ ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ (๑) (๗), ๘๓ ให้จำคุกคนละ ๖ ปี

จำเลยทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายืน

จำเลยทั้งสองฎีกา

ศาลฎีกาพิพากษาแก้เป็นว่า ลดโทษให้จำเลยที่ ๑ หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๔ ปี นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗

มาตรา ๒๔๗ (๓) เสียแขน ขา มือ เท้า นิ้วหรืออวัยวะอื่นใด
คำพิพากษาที่ ๖๓๑/๒๕๐๙

นายเสนาะ สุนทรสารทูล โจทก์
นายศักดิ์ ประเสริฐศิริ ที่ ๑ นายไกร ประเสริฐศิริ ที่ ๒ จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘, ๑๕๒, ๑๕๔

ป.อ. มาตรา ๒๔๕, ๒๔๗ (๓)

ศาลฎีกาได้พิจารณาข้อความในบทมาตรา ๒๔๗ ซึ่งบัญญัติว่า "ฯลฯ อันตรายสาหัส คือ (๑) ตาบอด หูหนวก ลิ่นขาด หรือ เสียมานประสาท (๒) เสียอวัยวะสืบพันธุ์หรือความสามารถสืบพันธุ์ (๓) เสียแขน ขา มือ เท้า นิ้ว หรืออวัยวะอื่นใด ฯลฯ" โดยเฉพาะตาม (๓) อันเป็นปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในเรื่องนี้ เห็นว่า เจตนารมณ์ของกฎหมายมุ่งหมายถึงการก่อให้เกิดอันตรายแก่กายที่สูญเสียอวัยวะสำคัญ ๆ ของร่างกาย เช่นที่ระบุไว้ในกฎหมายนั้น ดังนั้น การสูญเสียอวัยวะอื่นใดตามมาตรา ๒๔๗ (๓) ก็ต้องเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญต่อร่างกาย หรือต้องสูญเสียไปถึงขนาดเทียบเท่าเสียแขน ขา มือ เท้า หรือนิ้ว ตามที่กฎหมายระบุไว้แล้ว มิใช่ว่าเสียอวัยวะส่วนใด ๆ ก็เป็นอันตรายสาหัสเช่นเดียวกันทั้งหมดไม่ ในเรื่องนี้โจทก์ต้องเสียฟันไปเพียงซี่เดียว แม้ฟันจะเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกาย แต่เฉพาะเท่าที่เสียไปยังไม่ถึงขนาดที่จะถือได้ว่ามีความสำคัญหรือการสูญเสียเทียบเท่าการเสีย แขน ขา มือเท้า หรือนิ้ว อันเป็นอวัยวะที่กฎหมายระบุไว้ชัดเจนนั้น จะฟังว่าโจทก์ได้รับอันตรายสาหัสตามความในมาตรา ๒๔๗ (๓) บัญญัติไว้ยังไม่ได้

ส่วนข้อที่โจทก์ฎีกาว่า ฟันที่ต้องเสียไปซี่นี้อยู่ด้านหน้าทำให้รูปหน้าเสียโฉมติดตัวเป็นอันตรายสาหัสตามมาตรา ๒๔๗ (๔) นั้น โจทก์มิได้บรรยายฟ้อง และขอให้ลงโทษจำเลยในข้อนี้จึงมิใช่ข้อกฎหมายที่โจทก์จะยกขึ้นว่ากล่าวได้เลย

มาตรา ๒๙๗ (๔) หน้าเสียโฉมอย่างติดตัว

คำพิพากษาที่ ๑๐๙๔/๒๕๔๓

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์
นาย สมบัติหรือดำ พิจิตร กับพวก จำเลย

ป.อ. มาตรา ๘๓, ๙๐, ๒๙๕, ๒๙๗ (๔)

จำเลยทั้งสามเป็นคนร้ายร่วมกับพวกกระทำผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้เสียหายทั้งสอง ตามเอกสารใบชันสูตรบาดแผลของแพทย์ระบุว่า ผู้เสียหายที่ ๒ มีบาดแผลฉีกขาดที่ใบหน้าและ ศีรษะ สำหรับบาดแผลที่ใบหน้ามีบาดแผลฉีกขาดที่แก้มซ้ายขนาดยาว ๖ เซนติเมตร และขนาดยาว ๕ เซนติเมตร บาดแผลที่ใบหน้าของผู้เสียหายที่ ๒ ถูกขวดเบียร์แตกที่ก้นขวดแทงต้องเย็บถึง ๑๐๐ เข็ม หลังเกิดเหตุ ๒๐ วัน ก็ยังสามารถมองเห็นบาดแผลดังกล่าวได้ชัดในระยะ ๕ เมตร แม้จะทำศัลยกรรมตกแต่งบนใบหน้าก็ไม่สามารถทำให้หายเป็นเนื้อปกติได้ แต่จะจางลง และในวันที่ ศาลชั้นต้นดูรอยแผลเป็นของผู้เสียหายที่ ๒ เป็นวันที่ผู้เสียหายที่ ๒ มาเบิกความห่างจากวันเกิดเหตุ ประมาณ ๘ เดือนเศษ ก็ยังปรากฏรอยแผลเป็นให้เห็นได้ชัดย่อมฟังได้ว่า แผลที่ใบหน้าด้านซ้ายของผู้เสียหายที่ ๒ ทำให้หน้าเสียโฉมอย่างติดตัวเป็นอันตรายสาหัสตามมาตรา ๒๙๗(๔) แล้ว จำเลยทั้งสามจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓,๒๙๕,๒๙๗(๔) และให้ลงโทษจำเลยทั้งสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗(๔) ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามมาตรา ๙๐ จำคุกจำเลยทั้งสามคนละ ๓ ปี

คำพิพากษาที่ ๓๑๓/๒๕๒๙

พนักงานอัยการ กรมอัยการ โจทก์
นายเมฆประสาท ทิพย์ประเสริฐ กับพวก จำเลย

ป.อ. มาตรา ๘๓, ๒๙๗

ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ เป็นเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ตามมาตรา ๒๙๕ ต้องรับโทษหนักขึ้นเพราะผลที่เกิดจากการกระทำโดยที่ผู้กระทำไม่จำเป็นต้องมีเจตนาต่อผลที่ทำให้ต้องรับโทษหนักขึ้น ตัวการที่ร่วมทำร้ายผู้อื่นแม้จะไม่มีเจตนาให้ผู้นั้นได้รับอันตรายสาหัส หรือมิได้เป็นผู้ลงมือกระทำให้เกิดผลขึ้นก็ต้องรับผิดในผลนั้นด้วย ในระหว่างที่จำเลยทั้งสามรวมขกต่อผู้เสียหาย จำเลยที่ ๑ ใช้มีดคัตเตอร์กรีดใบหน้าผู้เสียหายเป็นแผลเสียโฉมติดตัวจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ต้องมีความผิดฐานเป็นตัวการร่วมทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗(๔) ด้วย แต่ศาลลงโทษน้อยกว่าจำเลยที่ ๑ ผู้เป็นต้นเหตุ ลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๓ ปี สำหรับจำเลยที่ ๒ ที่ ๓ ให้ลงโทษจำคุกคนละ ๑ ปี รมีตของกลาง

คำพิพากษาที่ ๑๕๕๗/๒๕๑๒

พนักงานอัยการจังหวัดอุดรธานี โจทก์
นางโส หรือโสภา แสงแก้ว จำเลย

ป.อ. มาตรา ๘๐, ๒๘๘, ๒๙๗ (๔)

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยเกิดโทสะใช้มีดโต้ ใบมีดกว้างราว ๓ นิ้วมีผู้ใหญ่ติดกันยาวราว ๑ ฟุต พันผู้เสียหายซึ่งเป็นพ่อตา ๒ ที่ ถูกที่ใบหน้า ๑ แห่ง แผลเย็บแล้วยาว ๑๔ เซนติเมตร ยาวจากโหนกแก้มอีกข้างหนึ่งพาดผ่านจมูกเต็มใบหน้าเห็นได้ชัด อันเป็นเหตุให้หน้าเสียโฉม อีกแผลหนึ่งที่กลางหลังยาว ๙ เซนติเมตร สาเหตุเนื่องจากผู้เสียหายด่าลูกจำเลย ดังนี้ เห็นได้ว่าจำเลยไม่มีเจตนาฆ่า เพราะถ้าจำเลยมีเจตนาฆ่า จำเลยต้องฟันมากกว่านี้และเลือกฟันที่อวัยวะสำคัญมากกว่านี้ได้ ทั้งลักษณะบาดแผลก็ไม่ปรากฏว่าอาจทำให้ถึงอันตรายแก่ชีวิต จำเลยจึงมีความผิดเพียงฐานทำร้ายร่างกายสาหัสเท่านั้น จำคุก ๔ ปี

มาตรา ๒๙๗ (๕) แห่งลูก

คำพิพากษาที่ ๑๐๐๑/๒๕๔๗

พนักงานอัยการจังหวัดอุบลราชธานี โจทก์
นางเพ็ญ เหล่าแค จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง

ป.อ. มาตรา ๕๙ วรรคสอง, ๒๙๕, ๒๙๗ (๕)

ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสตาม ป.อ. มาตรา ๒๙๗ เป็นเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามมาตรา ๒๙๕ ต้องรับโทษหนักขึ้นเพราะผลที่เกิดจากการกระทำ โดยที่ผู้กระทำไม่จำเป็นต้องประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลถึงอันตรายสาหัสนั้น ดังนั้น แม้จำเลยจะทำร้ายร่างกายผู้เสียหายโดยไม่มีเจตนาทำให้แก่ผู้เสียหายก็ตาม เมื่อผลจากการทำร้ายนั้นทำให้ผู้เสียหายต้องแก่ผู้เสียหายแล้ว จำเลยต้องมีความผิดตามมาตรา ๒๙๗ (๕) ส่วนที่จำเลยฎีกาว่าผู้เสียหายสมัครใจทะเลาะวิวาทกับจำเลยนั้นเป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานเพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ๒ ปี ฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษายืน คดีจึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง แม้ศาลชั้นต้นจะรับฎีกาข้อนี้ขึ้นมา ศาลฎีกาก็ไม่รับวินิจฉัยให้ จำคุกจำเลย ๒ ปี

คำพิพากษาที่ ๕๖๑/๒๕๐๒

นางกิมหลี่ แซ่ค่าน

โจทก์

นางทองสา หมั้นเดชกับพวก รวม ๓ คน

จำเลย

ป.อ. มาตรา ๒๙๗

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยสมคบกันทำร้ายร่างกายโจทก์จนโจทก์แห่งลูก ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๙, ๓๐๓

จำเลยทั้งสามปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดเพียงฐานทำร้ายให้เกิดอันตรายแก่กายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ เท่านั้น ปรับ ๑๐๐ บาท ให้ปล่อยจำเลยที่ ๒ - ๓ ไป เพราะไม่ได้ร่วมทำผิดด้วย

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ฟังว่า จำเลยที่ ๑ ทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับอันตรายสาหัสโดยแห่งลูก แม้โจทก์จะได้ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๗๘ ผิดมาตราก็ตามก็ลงโทษตามมาตรา ๒๙๗ ที่ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสี่ จึงพิพากษาแก้ว่าจำเลยที่ ๑ ผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ (๕) ให้จำคุกจำเลยที่ ๑ ไว้ ๖ เดือน โดยไม่ลงโทษปรับ นอกนั้นคงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

จำเลยที่ ๑ ฎีกา

ศาลชั้นต้นเห็นว่า เป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลฎีกา จึงส่งอนุญาตให้ฎีกาในข้อเท็จจริง ศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงอย่างศาลอุทธรณ์ และเห็นว่า แม้โจทก์อ้างบทผิดเป็นมาตรา ๒๗๙ ศาลก็ลงโทษตามบทมาตราที่ถูกต้องได้ตาม ป.วิ. อ. มาตรา ๑๙๒ ดังคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ แต่ศาลฎีกาเห็นว่าจำเลยเป็นหญิง ไม่ปรากฏว่าจำเลยได้รับโทษมาก่อน ประกอบกับสภาพแห่งความผิดแล้ว สมควรให้รอกการลงโทษจำเลยที่ ๑ ไว้ จึงพิพากษาแก้ว่า โทษจำคุก ๖ เดือนนั้นให้รอกการลงโทษไว้ ๓ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖

มาตรา ๒๙๗ (๗) ทุพพผลภาพ หรือป่วยเจ็บเรื้อรังซึ่งอาจถึงตลอดชีวิต
คำพิพากษาที่ ๓๐๐๓/๒๕๔๓

พนักงานอัยการจังหวัดราชบุรี	โจทก์
โจทก์ร่วม	โจทก์
จำสืบเอก พิทักษ์ ช่างดวงจิตต์	โจทก์
นาย พโยมหรือโตน ป้านแก้ว กับพวก	จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘, ๑๙๕, ๒๑๓, ๒๒๕

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "สำหรับฎีกาข้ออื่นของจำเลยทั้งสอง ข้อที่จำเลยที่ ๑ ฎีกาอ้างว่าฟ้องโจทก์เคลือบคลุมหรือไม่นั้น เห็นว่า เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย จำเลยที่ ๑ ยกขึ้นอ้างได้ แม้จะมีได้ยกขึ้นว่ากล่าวในศาลล่างทั้งสองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งสองกับพวกร่วมกันใช้แก๊อ์และใช้ของแข็งตีทำร้ายร่างกายโจทก์ร่วมและผู้เสียหายที่ ๒ ถูกบริเวณร่างกายทำให้ได้รับบาดเจ็บอย่างไรบ้าง เช่นนี้ เพียงพอที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีแล้ว ไม่จำเป็นต้องบรรยายฟ้องโดยละเอียดดังที่จำเลยที่ ๑ ฎีกา เป็นฟ้องที่สมบูรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๕๘(๕) แล้ว ฟ้องโจทก์ไม่เคลือบคลุม ส่วนข้อที่จำเลยที่ ๒ ฎีกาอ้างว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ได้พิพากษายกฟ้องคดีที่นายถนอม ต่วนแสง เป็นจำเลยซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับจำเลยทั้งสองในคดีนี้ทำร้ายร่างกายโจทก์ร่วม ซึ่งเป็นเหตุลักษณะคดี ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ ๒ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๓ ด้วยนั้น เห็นว่า ตามบทบัญญัติแห่งมาตราดังกล่าวต้องเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาในคดีนี้จะพิพากษายกฟ้องจำเลยคนหนึ่งซึ่งอุทธรณ์หรือฎีกาเพียงผู้เดียว ใช้อำนาจพิพากษาไปถึงจำเลยอื่นที่ไม่ได้อุทธรณ์หรือฎีกามีให้ต้องถูกรับโทษเช่นเดียวกับจำเลยผู้อุทธรณ์หรือฎีกา แต่การที่ผู้ร่วมกระทำผิดถูกแยกฟ้องเป็นหลายคดีเช่นนี้ การที่พยานหลักฐานโจทก์เพียงพอจะรับฟังลงโทษจำเลยคนใดที่ร่วมกระทำผิดได้หรือไม่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยแต่ละคนเป็นการเฉพาะตัวเป็นราย ๆ ไปเฉพาะคดีนั้น ๆ ซึ่งพยานหลักฐานของโจทก์อาจพาดพิงถึงจำเลยแต่ละคดีมากน้อยต่างกันก็ได้ คดีที่พยานโจทก์มีน้ำหนักเพียงพอก็ลงโทษไป คดีที่พยานโจทก์มีน้ำหนักเบาบางก็ต้องยกฟ้องตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากทางนำสืบเป็นรายคดี ฎีกาของจำเลยที่ ๒ ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

พิพากษาแก้เป็นว่า ลดโทษให้จำเลยที่ ๑ หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๔ ปี นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗

คำพิพากษาที่ ๑๒๗๖/๒๕๑๘

พนักงานอัยการจังหวัดพัทลุง
นายฮวด อักษรชู

โจทก์
จำเลย

ป.อ. มาตรา ๕๙, ๘๐, ๒๘๘, ๒๙๗

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยใช้ขวานฟันผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัสและต้องทุพพลภาพเรื้อรังตลอดชีวิต โดยจำเลยมีเจตนาฆ่า แต่ผู้เสียหายได้รับการรักษาทันทีจึงไม่ถึงแก่ความตาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘, ๘๐

จำเลยให้การว่าใช้ขวานฟันผู้ตายจริง แต่ไม่มีเจตนาฆ่า

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๘๐ ให้จำคุก ๑๒ ปี คำรับของจำเลยในชั้นพิจารณาเป็นประโยชน์แก่คดีอยู่บ้าง ลดให้ ๑ ใน ๓ คงจำคุก ๘ ปี

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ จำคุก ๘ ปี จำเลยให้การรับสารภาพโดยดีตลอดมา ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๔ ปี

โจทก์ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยตามศาลชั้นต้น

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า โจทก์นำสืบไม่ได้ว่าจำเลยมีเจตนาฆ่าผู้เสียหายมาก่อน ขวานที่ใช้ฟันก็ไม่ได้ความว่ามีขนาดใหญ่อันจะทำให้ถึงตายได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาถึงการกระทำของจำเลยต่อผู้เสียหายคือ ใช้ขวานฟันเพียง ๑ ที ทั้ง ๆ ที่โอกาสจะฟันซ้ำได้อีก แต่จำเลยก็มีได้ฟันซ้ำ ถึงแม้จำเลยฟันถูกบริเวณคอด้านหลังซึ่งเป็นอวัยวะสำคัญอาจถึงแก่ชีวิตได้แห่งหนึ่งก็ตามแต่จำเลยได้ต่อสู้และนำสืบว่าตั้งใจฟันที่ไหล่ผู้เสียหาย เพราะไม่ต้องการให้ตาย ซึ่งผู้เสียหายเองก็เบิกความเจือสมว่าพอได้ยินเสียงดังโครมจึงหันไปดู ก็พอดีจำเลยใช้ขวานฟันลงมาแต่พลาดไปถูกที่คอ ทั้งบาดแผลที่ปรากฏออกมาเพียงหนึ่งขาดยาวประมาณ ๕ เซนติเมตร จึงยังถือไม่ได้ว่าจำเลยมีเจตนาฆ่าผู้เสียหาย

พิพากษายืน

มาตรา ๒๙๗ (๘) ทุพพผลภาพ หรือป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวัน
หรือจนประกอบกรณีกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน

คำพิพากษาที่ ๕๔๗๙/๒๕๕๔

พนักงานอัยการจังหวัดสุพรรณบุรี	โจทก์
นายสุทธิยาหรือทอม สุขสำราญฯ	โจทก์ร่วม
นายถวัลย์หรือปัด เกษวัง กับพวก	จำเลย

ป.อ. มาตรา ๘๓

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า “พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงตามที่โจทก์และโจทก์ร่วมนำสืบและจำเลย ทั้งสามไม่ได้แย้งคัดค้านฟังได้ว่า ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามที่ฟ้อง จำเลยทั้งสาม นายเอกชัย และนายรณชัยร่วมกันทำร้ายโจทก์ร่วม โดยนายรณชัยใช้มีดหัวตัดฟันที่บริเวณศีรษะขณะที่โจทก์ ร่วมใช้มือกุมไว้ เป็นเหตุให้โจทก์ร่วมได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะ บริเวณหลัง นิ้วชี้ขาด และนิ้วหัวแม่มือ ขาดบางส่วน ส่วนจำเลยทั้งสามร่วมกันชกต่อย เตาะ กระทั่งโจทก์ร่วม เป็นเหตุให้โจทก์ร่วมได้รับ อันตรายสาหัส คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยข้อแรกตามฎีกาของโจทก์และโจทก์ร่วมว่า การกระทำของ จำเลยทั้งสามเป็นความผิดฐานร่วมกันทำร้ายผู้อื่นเป็นอันตรายสาหัสตามที่ฟ้องหรือไม่ ได้ความจาก โจทก์ร่วมและนายอรรถพลพยานโจทก์และโจทก์ร่วมว่า ก่อนเกิดเหตุขณะที่พากันจะไปร้านคุ้มคาราโอ เกะ ระหว่างทางถึงสี่แยกโรงแรมเจ้าพระยา พยานทั้งสองเห็นจำเลยทั้งสาม นายรณชัย นายเอกชัยกับ พวก ๗ ถึง ๘ คนใช้รถจักรยานยนต์ ๔ ถึง ๕ คัน ร่วมทางเดียวกันเข้ามาลักษณะประกบหน้า ประกบข้าง และประกบท้าย นายเอกชัยถามนายอรรถพลว่าโจทก์ร่วมอยู่ไหน นายอรรถพลบอกว่าโจทก์ ร่วมนั่งข้างหลัง แล้วนายอรรถพลบอกนายศพลให้ขับรถจักรยานยนต์เลี้ยวซ้ายเข้าตลาดท่าช้างไปถึง หน้าร้านอาหารต้องแวะ ซึ่งอยู่ห่างจากถนนใหญ่ประมาณ ๑๕ เมตร แล้วบอกให้โจทก์ร่วมหลบหนี ไป โจทก์ร่วมลงจากรถจักรยานยนต์เข้าไปหลบหลังรถตู้ในลักษณะนั่งยองๆ หลังจากนั้นประมาณ ๑ นาที จำเลยทั้งสามกับพวกขับรถจักรยานยนต์เข้ามาจอดแล้วเดินลงมาหา สักครูจำเลยที่ ๓ พบโจทก์ร่วมแล้วบอกพรรคพวก จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ นายรณชัยกับนายเอกชัยเข้ามาที่โจทก์ร่วม หลบอยู่ นายรณชัยถือมีดหัวตัดยาวประมาณ ๑ ศอก ด้วยมือข้างขวา แล้วจำเลยทั้งสามกับพวกเริ่ม ทำร้ายโจทก์ร่วมประมาณ ๑ นาที นายรณชัยใช้มีดฟันที่ศีรษะโจทก์ร่วมซึ่งใช้มือกุมไว้ได้รับบาดเจ็บ โจทก์ร่วมร้องตะโกนว่ายอมแล้ว จำเลยทั้งสามกับพวกไม่ยอมหยุด ต่อมานายศพลเข้ามาห้าม จำเลยทั้งสามกับพวกจึงหยุดทำร้าย นายอรรถพลกับนายศพลจึงพาโจทก์ร่วมไปส่งโรงพยาบาล เห็นว่า บริเวณที่เกิดเหตุเป็นที่โล่ง ขณะเกิดเหตุเป็นเวลากลางวันไม่มีบุคคลอื่นสัญจรผ่านไปมา จำเลยทั้งสามกับนายรณชัยและนายเอกชัยติดตามโจทก์ร่วมตั้งแต่พบกันครั้งแรก โดยขับ รถจักรยานยนต์หลายคันประกบข้างหน้า และหลังของรถจักรยานยนต์ที่โจทก์ร่วมนั่งซ้อนท้ายมา ครั้นถามหาโจทก์ร่วมแล้วโจทก์ร่วมลงจากรถจักรยานยนต์หลบซ่อนตัวที่รถตู้ จำเลยทั้งสามกับพวก ยังติดตามมาหาจนพบตัว จำเลยที่ ๓ พบโจทก์ร่วมแล้วร้องบอกให้พรรคพวกทราบที่หลบซ่อนตัว จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ นายรณชัยและนายเอกชัยก็พาโจทก์ร่วมแล้วเริ่มทำร้ายโจทก์ร่วมทันที

นายรณชัยนำมิดหัวตัดที่นำติดตัวมาฟันโจทก์ร่วมจนเป็นอันตรายสาหัส ส่วนจำเลยทั้งสามร่วมกัน รมชกต้อย เตะ และกระต๊อบโจทก์ร่วมในเวลาเดียวกันไม่ขาดสาย พฤติการณ์บ่งชี้ว่าจำเลยทั้งสามกับ พวกร่วมกันทำร้ายโจทก์ร่วมต่อเนื่องกัน ฉะนั้นจำเลยทั้งสามจึงต้องรับผลในสิ่งที่ตนเองกับพวก กระทำลงไป จะอ้างว่ามีเจตนาเพียงทำร้ายร่างกายเท่านั้นหาได้ไม่ เมื่อโจทก์ร่วมได้รับบาดเจ็บเป็น อันตรายสาหัส จำเลยทั้งสามจึงต้องรับผิดชอบร่วมกันทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายสาหัส ด้วย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษามานั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์และ โจทก์ร่วมข้อนี้ฟังขึ้น”

พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยทั้งสามมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ (๘) ประกอบมาตรา ๘๓ จำคุกคนละ ๖ เดือน นำโทษจำคุกคดีละ ๖ เดือน ของจำเลยที่ ๑ ที่รอกการลงโทษไว้ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๔๖๖๕/๒๕๔๕ และ ๔๗๖๕/๒๕๔๕ ของศาลชั้นต้น และนำโทษจำคุก ๖ เดือน ของจำเลยที่ ๓ ที่รอกการลงโทษไว้ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๔๒๗๗/ ๒๕๔๕ ของศาลชั้นต้น บวกเข้ากับโทษคดีนี้ เป็นจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๑ ปี ๖ เดือน และจำคุก จำเลยที่ ๓ มีกำหนด ๑ ปี

คำพิพากษาที่ ๗๗๕/๒๕๔๔

พนักงานอัยการจังหวัดราชบุรี โจทก์
นาย สมเดช ขาวสงวน จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘

ป.อ. มาตรา ๙๑

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗(๘) กระทั่งหนึ่งและมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๕(๓) ประกอบมาตรา ๓๖๔ อีกกระทั่งหนึ่ง ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษาแก้เป็นว่า การที่จำเลยบุกรุกเข้าไปในบ้านผู้เสียหายแล้วทำร้ายผู้เสียหายที่ ๓ ทั้งนี้ เป็นการกระทำต่อเนื่องในคราวเดียวกัน จึงเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท และปรับบทลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗(๘) ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จึงเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นแต่เพียงว่า การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทอันเป็นการแก้ไขเล็กน้อย และให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน ๕ ปี จึงต้องห้ามมิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ฎีกาของจำเลยที่ขอให้ศาลรอลงโทษจำคุกแก่จำเลย และฎีกาของโจทก์ข้อ ๒ ข. ที่ว่าศาลไม่ควรลดโทษให้จำเลยเป็นฎีกาได้เถียงดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ในการลงโทษแก่จำเลยล้วนเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามฎีกาตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว แม้ศาลชั้นต้นจะรับฎีกาของโจทก์และของจำเลยในข้อนี้ ศาลฎีกาก็ไม่รับวินิจฉัยให้

ส่วนที่โจทก์ฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายว่า การกระทำของจำเลยเป็น ๒ กรรมนั้น เมื่อคดีต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงดังที่ได้วินิจฉัยข้างต้น ในการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าว ศาลฎีกาจึงต้องฟังข้อเท็จจริงตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ได้วินิจฉัยมาแล้วจากพยานหลักฐานในสำนวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๒ ซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยบุกรุกเข้าไปในเคหสถานของผู้เสียหายที่ ๑ แล้ววิ่งไล่ผู้เสียหายที่ ๑ ผู้เสียหายที่ ๓ ซึ่งเป็นมารดาสามีผู้เสียหายที่ ๑ และมีบ้านอยู่ติดบ้านผู้เสียหายที่ ๑ ได้ยินเสียงผู้เสียหายที่ ๒ บุตรผู้เสียหายที่ ๑ ร้องให้อยู่ที่พื้นดิน จะเข้าไปอุ้มผู้เสียหายที่ ๒ จำเลยจึงทำร้ายผู้เสียหายที่ ๓ ได้รับอันตรายสาหัส เห็นว่าการที่จำเลยบุกรุกเข้าไปในเคหสถานของผู้เสียหายที่ ๑ ก็โดยมีเจตนาอันเดียวคือมุ่งหมายที่จะทำร้ายผู้เสียหายที่ ๑ เท่านั้น แต่การที่ผู้เสียหายที่ ๓ ซึ่งอยู่คนละบ้านกับผู้เสียหายที่ ๑ จะเข้ามาอุ้มผู้เสียหายที่ ๒ จำเลยจึงใช้ไม้รวกตีผู้เสียหายที่ ๓ จนแขนหัก เจตนาที่จะทำร้ายผู้เสียหายที่ ๓ เพิ่งเกิดขึ้นภายหลังจึงแยกออกจากกันได้จากเจตนาบุกรุก หาใช่เป็นการกระทำต่อเนื่องกันโดยมีเจตนาเดียวคือเพื่อทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๓ ดังที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ วินิจฉัยไม่ การกระทำของจำเลยจึงมิใช่กรรมเดียวแต่เป็นการกระทำหลายกรรมต่างกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษามานั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังขึ้น"

พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗(๘), ๓๖๕ (๓) ประกอบด้วยมาตรา ๓๖๔ ข้อหาทำร้ายร่างกายจำคุก ๒ ปี ข้อหาบุกรุก จำคุก ๖ เดือน ลดโทษให้ข้อหาหนึ่งในสี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ แล้ว ข้อหาทำร้ายร่างกายคง จำคุก ๑ ปี ๖ เดือน ข้อหาบุกรุกคงจำคุก ๔ เดือน ๑๕ วัน รวมจำคุก ๑ ปี ๑๐ เดือน ๑๕ วัน นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗

คำพิพากษาที่ ๑๐๑๘๙/๒๕๓๙

พนักงานอัยการจังหวัดพิจิตร

โจทก์

โจทก์ร่วม

โจทก์

นาย ชินดนัย คงเกษม

โจทก์

นาย เกรียงไกร เลิศสินไทย

จำเลย

ป.อ. มาตรา ๗๒, ๘๐, ๒๘๘, ๒๙๗

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังได้ในเบื้องต้นว่า ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุ จำเลยใช้มีดดาบ ตัวมีดยาวประมาณ ๑๘ นิ้ว ด้ามมีดยาวประมาณ ๑๓ นิ้ว เป็นอาวุธฟันโจทก์ร่วม ที่บริเวณใบหน้า ๑ ครั้ง เป็นเหตุให้ใบหน้าของโจทก์ร่วมมีบาดแผลตามยาว ตั้งแต่ใต้ตาซ้ายผ่านจมูก ยาวลงมาถึงริมฝีปากกลาง ตามรายงานผลการตรวจชันสูตรบาดแผลของแพทย์ เอกสารหมาย จ. ๓ ที่จำเลยฎีกาว่า จำเลยฟันโจทก์ร่วมเพียงครั้งเดียว เป็นการฟันโดยมิได้มีเจตนาฆ่าโจทก์ร่วม และเหตุที่ฟันโจทก์ร่วมเพราะถูกโจทก์ร่วมข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม จำเลยจึงฟันโจทก์ร่วมในขณะนั้น การกระทำของจำเลยเป็นการกระทำโดยบันดาลโทสะนั้น เห็นว่า ลักษณะและการรักษาบาดแผลของโจทก์ร่วม ตามคำเบิกความของนายวิศิษฐ์ คงเจริญสมบัติ แพทย์ผู้ทำการตรวจรักษาโจทก์ร่วม ประกอบกับรายงานผลการตรวจชันสูตรบาดแผลเอกสารหมาย จ.๓ ปรากฏว่า บาดแผลที่หน้าของโจทก์ร่วมเป็นแนวยาวตั้งแต่ใต้ตาซ้ายผ่านจมูก ริมฝีปากบนและล่าง ทะลุถึงกระดูก ดังนี้แม้จำเลยจะใช้มีดดาบตัวมีดยาวประมาณ ๑๘ นิ้ว ด้ามมีดยาวประมาณ ๑๓ นิ้ว เป็นอาวุธฟันโจทก์ร่วมที่ใบหน้าซึ่งเป็นอวัยวะสำคัญ และโจทก์ร่วมมีบาดแผลลึกถึงกระดูก แต่บริเวณใบหน้ามิใช่ส่วนหนาของร่างกาย และไม่ปรากฏว่า กระดูกบริเวณดังกล่าวของโจทก์ร่วมแตกหรือร้าวแต่อย่างใด แสดงว่าจำเลยมิได้ใช้อาวุธมีดดังกล่าวฟันโจทก์ร่วมโดยแรง และแม้จำเลยเจือมีดจะฟันโจทก์ร่วมอีก ก็น่าเชื่อว่าจะฟันโจทก์ร่วมไม่แรง เพราะการที่จำเลยเข้ามาฟันโจทก์ร่วมด้วยอารมณ์โกรธในครั้งแรกอย่างรวดเร็ว เช่นนั้น หากจำเลยมีเจตนาฆ่า คงฟันโจทก์ร่วมแรงกว่านั้น หรือใช้มีดดาบแทงที่หน้าตาของโจทก์ร่วม ข้อเท็จจริงจึงรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยมีเจตนาฆ่าโจทก์ร่วม คงฟังได้เพียงว่า จำเลยมีเจตนาทำร้ายร่างกายโจทก์ร่วมเท่านั้น และเมื่อปรากฏจากคำเบิกความของโจทก์ร่วมว่า โจทก์ร่วมต้องเข้ารับรักษาตัวโดยนอนที่โรงพยาบาลสหเวช ๗ วัน หลังจากนั้นได้มารักษาตัวที่บ้านต่อเป็นเวลาอีก ๒ เดือน ขณะที่มาอยู่ที่บ้าน ๒ เดือน นี้ โจทก์ร่วมมีอาการไม่ปกติเนื่องจากเจ็บปาก เมื่อเคี้ยวอาหารจะรู้สึกเจ็บ จึงถือได้ว่าโจทก์ร่วมได้รับอันตรายสาหัส ต้องทุพพลภาพ ป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนา และจนประกอบกรณีกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่า ๒๐ วัน ดังคำฟ้องของโจทก์ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗

ส่วนที่จำเลยขอให้ศาลลงโทษจำเลยสถานเบาและรอกการลงโทษจำคุกจำเลยนั้น เห็นว่า ขณะกระทำความผิด ปรากฏตามฟ้องของโจทก์ว่า จำเลยมีอายุเพียง ๒๐ ปี ขณะเกิดเหตุจำเลยศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ที่คณะวิทยาศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีเซรามิก ชั้นปีที่ ๑ พุทธศักราชแห่ง

การกระทำความผิด จำเลยกระทำไปด้วยอารมณ์ชั่ววูบ ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยกระทำความผิดมาก่อน จึงเห็นควรให้โอกาสจำเลยกลับตนเป็นพลเมืองดีโดยรอกการลงโทษจำเลย และกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองประพฤติดังกล่าวไว้

พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๕๗ ลงโทษจำคุกมีกำหนด ๓ ปี คำให้การและทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๒ ปี โทษจำคุกให้รอไว้ ๓ ปี ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุกเดือน ตลอดระยะเวลาที่รอกการลงโทษ และในระหว่างระยะเวลาที่รอกการลงโทษดังกล่าว ให้จำเลยกระทำกิจกรรมบริการสังคม หรือสาธารณประโยชน์ ตามที่พนักงานคุมประพฤติ และจำเลยเห็นสมควร รวม ๓๖ ครั้ง ครั้งละ ๓ ชั่วโมง

คำพิพากษาที่ ๒๗๖๘/๒๕๓๖

พนักงานอัยการ จังหวัด ตรัง โจทก์
นาย วิชา จันทร สมุทร จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคแรก, ๑๙๒ วรรคสอง

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๔ เวลากลางคืน จำเลยมีอาวุธปืนลูกซองสั้น ไม่มีทะเบียน ๑ กระบอก และกระสุนปืนลูกซองเบอร์ ๑๒ จำนวน ๒ นัด โดยไม่ได้รับอนุญาต และจำเลยได้พาอาวุธปืนดังกล่าวไปในหมู่บ้าน โดยไม่ได้รับอนุญาตและไม่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ตามสมควรแก่พฤติการณ์ แล้วใช้อาวุธปืนดังกล่าวยิงผู้เสียหาย ๑ นัดถูกบริเวณศีรษะโดยเจตนาฆ่า แต่การกระทำไม่บรรลุผล แต่ทำให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัสต้องทุพพลภาพ ป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาและประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวันเหตุเกิดที่ตำบลนาท่ามเหนือ อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๗, ๘ ทวิ, ๗๒, ๗๒ ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๐, ๘๑, ๒๘๘, ๓๗๑ ธิบของกลาง

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ มาตรา ๗, ๘ ทวิ วรรคหนึ่ง, ๗๒ วรรคหนึ่ง, ๗๒ ทวิ วรรคสอง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๗๑ ให้เรียงกระทง ลงโทษ ฐานมีจำคุก ๑ ปี ฐานพาจำคุก ๖ เดือน รับสารภาพลดโทษให้กระทงหนึ่งในสาม คงจำคุก ๘ เดือน และ ๔ เดือน รวมจำคุก ๑๒ เดือน ธิบของกลาง คำขออื่นให้ยก

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗(๘) จำคุก ๒ ปี อีกกระทงหนึ่ง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เห็นว่า เมื่อพิจารณาถึงคำฟ้อง โจทก์ได้บรรยายคำฟ้องไว้ด้วยว่าจำเลยใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนยิงประทุษร้ายผู้เสียหาย กระสุนปืนถูกผู้เสียหายบริเวณศีรษะ จำนวน ๒ นัด ผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัสและทุพพลภาพป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาจนประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน ตามผลการตรวจชันสูตรบาดแผลของแพทย์ ท้ายฟ้องซึ่งระบุรายละเอียดของบาดแผลไว้พอถือได้ว่าโจทก์ได้บรรยายฟ้องถึงการกระทำประทุษร้ายและสภาพความบาดเจ็บของผู้เสียหายไว้แล้ว แสดงถึงเจตนาประสงค์ให้ศาลพิพากษา ลงโทษแม้ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาว่าจำเลยใช้อาวุธปืนตีทำร้ายผู้เสียหายแตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้องว่าจำเลยใช้อาวุธปืนยิงศีรษะผู้เสียหายโดยเจตนาฆ่า แต่ข้อแตกต่างนั้นมีไม่ข้อสาระสำคัญเพราะเป็นเพียงข้อแตกต่างในวิธีการประทุษร้ายของจำเลย อาวุธที่จำเลยใช้ทำร้ายและตำแหน่งที่ผู้เสียหายรับบาดเจ็บก็ตรงตามฟ้อง และจำเลยก็ได้หลงต่อสู้ ศาลอุทธรณ์ ภาค ๓ พิพากษาลงโทษจำเลยฐานทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาจำเลยฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

คำพิพากษาที่ ๓๔๙๗/๒๕๓๖

พนักงานอัยการ จังหวัด นครสวรรค์

โจทก์

นาย องอาจ พินกริต กับพวก

จำเลย

ป.อ. มาตรา ๒๙๗ (๘)

ศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ ๑ ใช้มีดอโต้ซึ่งจำเลยที่ ๒ ยื่นส่งให้พินที่ศีรษะผู้เสียหาย โดยมีเพียงเจตนาทำร้ายมิได้มีเจตนาฆ่า แล้ววินิจฉัยว่าบาดแผลของผู้เสียหายแม้จะใช้เวลารักษาเพียง ๑๕ วัน แต่ผู้เสียหายก็ทำงานหนักและเล่นกีฬาไม่ได้เป็นเวลา ๑ เดือน ตามที่แพทย์สั่ง เนื่องจากบาดแผลดังกล่าว จึงเป็นการทุพพลภาพหรือป่วยเจ็บจนประกอบกรณียกจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวันเป็นอันตรายสาหัส

พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๙๗ (๘) ให้จำคุก ๒ ปี จำเลยที่ ๑ ให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๑ ปี จำเลยที่ ๒ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗(๘) ประกอบมาตรา ๘๖ ให้จำคุก ๑ ปี ๔ เดือน จำเลยทั้งสองกำลังศึกษาเล่าเรียนและผู้เสียหายได้รับชดใช้ค่าเสียหายและไม่ติดใจเอาความ ให้รอการลงโทษจำเลยทั้งสองไว้ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๕๖ มีกำหนด ๒ ปี

คำพิพากษาที่ ๒๑/๒๕๑๘

พนักงานอัยการจังหวัดร้อยเอ็ด
นายเด่น หรือช่อง สิทธิกมลโจทก์
จำเลย

ป.อ. มาตรา ๘๐, ๒๘๙, ๒๙๘

จำเลยวิงหนีเพื่อให้พ้นจากการจับกุมของผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าพนักงานแล้วล้มลง ผู้เสียหายเข้าจับกุมจำเลย จำเลยจึงใช้มีดของกลางที่ถือติดมืออยู่ยาวทั้งด้ามและตัวมีด ประมาณ ๑ คืบ แทะงูที่บริเวณหน้าท้องของผู้เสียหาย ๑ ที่ในที่มีดโดยไม่มีโอกาสเลือกแทง เพราะกำลังตื่นให้หลุดจากการจับกุมของผู้เสียหาย ดังนี้ ยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยมีเจตนาฆ่าผู้เสียหาย คงมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสเท่านั้น

โจทก์ฟ้องว่า สิบตำรวจตรีคำพอง มะโนมัย กับพวกตรวจพบจำเลยกับพวกกำลังเล่นการพนันเบี้ยโบกโดยมิได้รับอนุญาต จึงเข้าทำการจับกุมตามอำนาจหน้าที่ จำเลยไม่ยอมให้จับกุม ได้บังอาจต่อสู้ขัดขวางโดยใช้มีดเป็นอาวุธแทงพยายามฆ่าสิบตำรวจตรีคำพอง ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘, ๒๘๙, ๘๐ และริบมีดของกลาง

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นสืบพยานโจทก์ประกอบคำรับสารภาพของจำเลยแล้วพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘, ๒๘๙, ๘๐ ให้ลงโทษตามมาตรา ๒๘๙, ๘๐ ซึ่งเป็นบทหนัก จำคุกจำเลยตลอดชีวิต จำเลยรับสารภาพ ลดโทษให้ตามมาตรา ๗๘ กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๒๕ ปี ริบของกลาง

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘, ๒๙๗, ๒๙๘ (ที่ถูกไม่ต้องปรับบทด้วยมาตรา ๒๙๗ ด้วย) ให้ลงโทษตามมาตรา ๒๙๘ ซึ่งเป็นบทหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ ให้จำคุกจำเลย ๑๐ ปี จำเลยรับสารภาพลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามมาตรา ๗๘ คงจำคุก ๕ ปี

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาพิจารณาแล้ว ปัญหาขึ้นสู่ศาลฎีกาต้องวินิจฉัยมีเพียงว่า จำเลยมีเจตนาฆ่าสิบตำรวจตรีคำพอง มะโนมัยผู้เสียหายหรือไม่ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้เสียหายมีบาดแผลถูกแทงที่หน้าท้องข้างขวาส่วนล่างยาวประมาณ ๒ เซนติเมตร และแผลที่ลำไส้ใหญ่ส่วนต้นยาวประมาณ ๒ เซนติเมตรเท่านั้น พิจารณาตำแหน่งของแผลที่ปรากฏอยู่และความยาวของบาดแผล ๒ แห่งนี้แสดงว่าผู้เสียหายถูกแทงจากแผลแรกคือที่หน้าท้องแล้วทะลุไปถูกลำไส้ใหญ่ เป็นการแทงครั้งเดียวสมดังคำให้การรับสารภาพของจำเลยในชั้นสอบสวนที่โจทก์อ้าง

ส่งศาลว่า ขณะที่จำเลยวิ่งหนีเพื่อให้พ้นจากการจับกุมของผู้เสียหายในข้อหาฐานเล่นการพนัน เบี้ยโบก แล้วจำเลยหล้ม ทันใดนั้นผู้เสียหายใช้แขนกอด (ล็อก) คอจำเลยไว้ จำเลยจึงใช้ มีดปลายแหลมของกลางที่ถือติดมืออยู่แทงถูกผู้เสียหายเพียง ๑ ที่ผู้เสียหายปล่อยมือจากการกอด คอจำเลย จำเลยวิ่งหนี ดังนี้ พฤติการณ์ของจำเลยที่กำลังวิ่งหนีให้พ้นจากการจับกุมของผู้เสียหาย แล้วล้มลง ผู้เสียหายเข้าจับกุมจำเลยอีก จำเลยจึงแทงผู้เสียหาย ๑ ที่ในที่มีดโดยไม่มีโอกาส เลือกแทง เพราะกำลังตื่นให้หลุดจากการจับกุมของผู้เสียหายอยู่ด้วย และจำเลยแทงถูกผู้เสียหาย เพียงแผลเดียวด้วยมีดของกลางซึ่งยาวทั้งด้ามและตัวมีดประมาณ ๑ คืบนั้น ข้อเท็จจริงได้ความ เพียงเท่านี้ยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยมีเจตนาฆ่าผู้เสียหาย จำเลยคงมีความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัส ตามที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามา

พิพากษายืน

คำพิพากษาที่ ๓๓๒๒/๒๕๓๑

อัยการ สกลนคร

โจทก์

นาย สุภาพ หรือ ภาพ วงศ์ กระจำง

จำเลย

ป.อ. มาตรา ๕๙, ๒๙๕, ๒๙๘

ผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าตรวจค้นรถยนต์บรรทุกที่จำเลยขับโดยโหนตัวขึ้นไปยืนบนบันไดรถ จำเลยขับรถกระชากออกไปโดยเร็วและไม่ยอมหยุดรถโดยเจตนาให้ผู้เสียหายตกจากรถจำเลยยอมเล็งเห็นผลได้ว่าอาจเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายแก่กาย ถือได้ว่าจำเลยมีเจตนาทำร้ายร่างกายผู้เสียหาย เมื่อผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัสจำเลยจึงต้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๘

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกับพวกร่วมกันต่อสู้ขัดขวาง และพยายามฆ่าเจ้าพนักงานขณะปฏิบัติหน้าที่ ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๐, ๘๓, ๑๓๘, ๒๘๙ (๒) จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษตามมาตรา ๒๙๗, ๒๙๘ ซึ่งเป็นบทหนัก จำคุก ๔ ปี จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยผิดมาตรา ๑๓๘ วรรคแรกเพียงมาตราเดียว จำคุก ๑ ปี ๖ เดือน โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ว่า จำเลยกระทำความผิดฐานขัดขวางเจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติกรตามหน้าที่ โดยตามวันเวลาเกิดเหตุผู้เสียหายกับพวกจะเข้าตรวจค้นรถยนต์บรรทุกที่จำเลยขับ ผู้เสียหายโหนตัวขึ้นไปยืนบนบันไดรถด้านซ้ายและร้องบอกให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจค้นก่อน แต่จำเลยขับรถกระชากออกไปโดยเร็วและผู้เสียหายตกจากรถเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาโจทก์ว่า จำเลยมีเจตนาทำร้ายร่างกายผู้เสียหายด้วยหรือไม่ปรากฏจากแผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่เกิดเหตุเอกสารหมาย จ.๓, จ.๔ และคำเบิกความของร้อยตำรวจโทสมาน กิมเดียว พยานโจทก์ว่า ผู้เสียหายตกจากรถห่างจากจุดที่ผู้เสียหายโหนตัวขึ้นรถประมาณ ๑๐ เมตร และได้รับความจากร้อยตำรวจตรีอุบล ประเสริฐศรี พยานโจทก์อีกปากหนึ่งว่าเมื่อผู้เสียหายตกจากรถ รถแล่นเฉียดร่างผู้เสียหายไปห่างกันประมาณ ๑ ศอก แล้วจำเลยขับรถหลบหนีไปทางบ้านเหล่า อำเภอสว่างแดนดิน ศาลฎีกาเห็นว่า จากจุดที่ผู้เสียหายตกดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเหตุที่ผู้เสียหายตกจากรถน่าจะเป็นเพราะแรงเหวี่ยงของรถอันเกิดจากการที่จำเลยขับรถกระชากออกไปโดยเร็วและไม่ยอมหยุดรถ แต่ไม่น่าจะเกิดจากการถีบของนายปรีชาน้องชายจำเลยอีกแรงหนึ่งดังที่พยานโจทก์ทุกปากเบิกความเพราะมิฉะนั้น ผู้เสียหายคงต้องตกอยู่ห่างจากตัวรถมากกว่านี้การที่จำเลยขับรถกระชากออกไปโดยเร็วและไม่ยอมหยุดรถทั้ง ๆ ที่ทราบว่ามีผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจยืนอยู่ที่บันไดรถ แสดงว่าจำเลยมีเจตนาให้ผู้เสียหายตกจากรถ เพื่อมิให้ติดไปกับรถของ

จำเลย และจำเลยย่อมนิ่งเห็นผลได้ว่าการตกจากรถในลักษณะเช่นนั้น อาจเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายแก่กาย การกระทำของจำเลยจึงถือได้ว่ามีเจตนาทำร้ายร่างกายผู้เสียหาย เมื่อผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัสจำเลยจึงต้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๘ ที่ศาลอุทธรณ์ยกฟ้อง โจทก์ในความผิดบนี้ ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยฎีกา โจทก์ฟังขึ้น"

พิพากษาแก้ ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

คำพิพากษาที่ ๒๑๕๘-๒๑๖๐/๒๕๒๙

พนักงานอัยการจังหวัดสมุทรปราการ กับ

พวก

ร้อยตำรวจตรีสุเมธ สุขโพธิ์เพชร

โจทก์

จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒

ป.อ. มาตรา ๘๐, ๙๐, ๑๔๐, ๒๘๘, ๒๙๖, ๓๐๖

จำเลยไม่มีสาเหตุโกรธเคืองกับโจทก์ที่ ๒ ที่ ๓ ขณะที่โจทก์ที่ ๒ ที่ ๓ ไปจับกุมจำเลย จำเลยยิงโจทก์ที่ ๓ ถูกที่ต้นคอ ในขณะที่มีการยื้อแย่งปืนกันโดยจำเลยมิได้มีโอกาสเลือกยิง เมื่อจำเลยยิงโจทก์ที่ ๓ ล้มลงแล้ว โจทก์ที่ ๓ ไม่อยู่ในฐานะที่จะต่อสู้กับจำเลย จำเลยมีโอกาสจะยิงโจทก์ที่ ๓ อีกเป็นเวลานานแต่จำเลยก็หาได้ยิงโจทก์ที่ ๓ ไม่ จึงยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยมีเจตนาฆ่าโจทก์ที่ ๓ ส่วนที่จำเลยยิงโจทก์ที่ ๒ ปรากฏว่าขณะยิงจำเลยอยู่ใกล้กับโจทก์ที่ ๒ และมีโอกาสจะเลือกยิงโจทก์ที่ ๒ ตรงไหนก็ได้ แต่จำเลยกลับยิงที่ขาของโจทก์ที่ ๒ แสดงว่าจำเลยไม่มีเจตนาฆ่าโจทก์ที่ ๒ เพราะหากจำเลยมีเจตนาฆ่าโจทก์ที่ ๒ จำเลยคงยิงที่อวัยวะสำคัญกว่านี้

ในคดีที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘, ๒๘๙, ๘๐ เมื่อทางพิจารณาปรากฏว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดเพียงฐานทำร้ายร่างกายโจทก์ที่ ๒ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๙๖ และโจทก์ที่ ๓ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘ ศาลลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๖ และ ๒๙๘ ได้.

ฟ้องว่าโจทก์ที่ ๒ ได้รับอันตรายสาหัสต้องป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่า ๒๐ วัน หรือประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่า ๒๐ วันแต่โจทก์มิได้นำสืบให้ปรากฏว่า โจทก์ที่ ๒ ได้รับอันตรายแก่กายสาหัสดังที่โจทก์กล่าวในฟ้อง ลงโทษจำเลยฐานทำให้ได้รับอันตรายสาหัสไม่ได้

โจทก์ที่ ๓ ถูกยิงต้องรักษาตัวอยู่โรงพยาบาล ๑๒ วัน แล้วไปรักษาตัวต่อที่บ้านอีก โจทก์ที่ ๓ ต้องหยุดทำงานเกือบ ๑ เดือน แพทย์ผู้ทำการตรวจบาดแผลโจทก์ที่ ๓ ได้ให้ความเห็นว่าบาดแผลหายได้ภายใน ๓๐ วัน ฟังได้ว่าโจทก์ที่ ๓ ได้รับบาดเจ็บจากการยิงของจำเลยจนประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่า ๒๐ วัน

คดีทั้งสามสำนวน ศาลชั้นต้นสั่งรวมการพิจารณาพิพากษาเข้าด้วยกันโดยเรียกพนักงานอัยการในสำนวนแรกว่า โจทก์ที่ ๑ เรียกพันตำรวจเอกพร้อม นิคมภักดี โจทก์สำนวนที่สองว่า โจทก์ที่ ๒ และเรียกพันตำรวจเอกพยุห เอกรัตน์ โจทก์สำนวนที่สามว่า โจทก์ที่ ๓

โจทก์ทั้งสามสำนวนฟ้องใจความว่า เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๕ โจทก์ที่ ๒ ที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานไปทำการจับกุมจำเลยในข้อหาเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ จำเลยได้ใช้อาวุธปืนยิงโจทก์ที่ ๒ และที่ ๓ โดยเจตนาฆ่า จำเลยได้กระทำโดยตลอดแล้ว แต่ไม่บรรลุผลเพราะกระสุนปืนถูกอวัยวะที่ไม่สำคัญ โจทก์ที่ ๒ ที่ ๓ จึงไม่ถึงแก่ความตายเพียงแต่ได้รับอันตรายแก่กายสาหัส ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘ , ๑๔๐ , ๑๔๐ , ๒๘๘ , ๒๘๙ (๒) , (๓) , ๘๐ , ๓๐๙ , ๙๑

ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องสำหรับคดีสำนวนที่สองและที่สามแล้ว มีคำสั่งว่าคดีมีมูลทุกข้อหาทั้งสองสำนวน

จำเลยให้การปฏิเสธทั้งสามสำนวน

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๘๐ กระทงหนึ่ง จำคุก ๑๒ ปี ผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๐ วรรคสาม และมาตรา ๒๘๙ (๒) ประกอบมาตรา ๘๐ เป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท ลงโทษตามมาตรา ๒๘๙ (๒) ประกอบมาตรา ๘๐ ซึ่งเป็นบทหนักตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ ประกอบมาตรา ๕๒ (๑) จำคุกตลอดชีวิต และผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๙ วรรคสอง จำคุก ๑ ปี เนื่องจากศาลพิพากษาลงโทษในความผิดตามมาตรา ๒๘๙ (๒) ประกอบมาตรา ๘๐ จำคุกตลอดชีวิตแล้ว จึงไม่อาจนำโทษในความผิดกระทงอื่นมารวมกับโทษจำคุกตลอดชีวิต และไม่อาจนับโทษจำเลยในสำนวนทั้งสามติดต่อกันตามทีโจทก์ที่ ๒ ที่ ๓ ขอมมา คงจำคุกตลอดชีวิตสถานเดียว ปืน กระสุนปืน และปลอกกระสุนปืนของกลางเป็นทรัพย์สินที่จำเลยใช้ในการกระทำความผิดให้รับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ คำขออนอกจากนี้ให้ยก

จำเลยอุทธรณ์ทั้งสามสำนวน

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๙ ประกอบด้วยมาตรา ๘๐ เป็น ๒ กระทง แต่ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกกระทงหนึ่ง ๑๒ ปี และอีกกระทงหนึ่งตลอดชีวิต โจทก์ทุกสำนวนไม่อุทธรณ์จึงลงโทษตามที่ศาลชั้นต้นกำหนด ทั้งจำเลยยังมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๐ วรรคสาม และมาตรา ๓๐๙ อีกด้วย แต่เป็นการกระทำความผิดเดียวผิดกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามมาตรา ๒๘๙ ประกอบด้วยมาตรา ๘๐ ซึ่งเป็นบทหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุกตลอดชีวิต นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

จำเลยฎีกาทั้งสามสำนวน

ในปัญหาว่าจำเลยมีเจตนาฆ่าโจทก์ที่ ๒ ที่ ๓ หรือไม่ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าจำเลยไม่มีสาเหตุโกรธเคืองกับโจทก์ที่ ๒ ที่ ๓ มาก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโจทก์ที่ ๒ เคยเป็นผู้บังคับบัญชาของจำเลยและมีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน แม้โจทก์ที่ ๒ ที่ ๓ ไปจับกุมจำเลย จำเลยก็ทราบดีว่าเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ป. โจทก์ที่ ๒ ที่ ๓ ต้องให้ความร่วมมือตามหน้าที่เท่านั้น โจทก์ที่ ๒ ก็ยังให้ความกรุณาแก่จำเลยโดยแนะนำให้จำเลยให้การปฏิเสธไว้ก่อนทั้งที่จำเลยถูกจับได้พร้อม

ธนบัตรของกลางและเจ้าหน้าที่ ป.ป.ป. ได้อัดเสียงของจำเลยไว้ด้วย จำเลยจึงไม่น่าจะมีเจตนาฆ่า โจทก์ที่ ๒ ที่ ๓ โดยยิงให้ถึงแก่ความตาย ดังจะเห็นได้ว่าเมื่อจำเลยยิงโจทก์ที่ ๓ ล้มลงแล้ว โจทก์ที่ ๓ ไม่อยู่ในฐานะต่อสู้กับจำเลย จำเลยมีโอกาที่จะยิงโจทก์ที่ ๓ อีกเป็นเวลานาน แต่จำเลย ก็หาได้ยิงโจทก์ที่ ๓ อีกไม่ แม้การที่จำเลยยิงโจทก์ที่ ๓ ถูกที่ต้นคอใกล้เคียงกับอวัยวะสำคัญ เช่นหัวใจ ก็ยังไม่อาจถือว่าจำเลยจงใจยิงโจทก์ที่ ๓ ที่อวัยวะสำคัญ เพราะเป็นการยิงในขณะที่มีการยื้อแย่งกัน จำเลยมิได้มีโอกาเลือกยิง จึงยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยยิงโดยมีเจตนาฆ่า ส่วนที่จำเลย ได้บอกโจทก์ที่ ๒ ว่าโจทก์ที่ ๓ ถูกยิงที่หัวใจนั้นก็น่าเชื่อดังที่จำเลยเบิกความว่าเป็นเรื่องที่จำเลย หลอกโจทก์ที่ ๒ ในการต่อรองให้โจทก์ที่ ๒ ยอมให้กระสุนปืนและรถยนต์แก่จำเลย เพื่อจำเลยจะ ได้หลบหนีเท่านั้น หาใช่เป็นเรื่องที่จำเลยเชื่อว่าโจทก์ที่ ๓ ใกล้จะตายแล้วจำเลยจึงไม่ยิงอีก แต่อย่างไรก็ดี ส่วนที่จำเลยยิงโจทก์ที่ ๒ นั้นก็ปรากฏว่าขณะยิงจำเลยอยู่ใกล้กับโจทก์ที่ ๒ และมี โอกาสจะเลือกยิงโจทก์ที่ ๒ ตรงไหนก็ได้ แต่จำเลยกลับยิงที่ขาของโจทก์ที่ ๒ หากจำเลยมีเจตนา จะฆ่าโจทก์ที่ ๒ จำเลยคงยิงที่อวัยวะที่สำคัญกว่านี้ และหลังจากนั้นจำเลยก็ไม่ได้ยิงโจทก์ที่ ๒ อีกเช่นกัน พฤติการณ์แห่งคดีน่าเชื่อว่าจำเลยยิงโจทก์ที่ ๒ ที่ ๓ เพื่อให้พ้นจากการถูกจับกุมหรือ เพื่อสะกดกแก่การหลบหนีเท่านั้นเอง จำเลยมิได้มีเจตนาฆ่าโจทก์ที่ ๒ โจทก์ที่ ๓

ในปัญหาที่ว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานใด ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การกระทำ ของจำเลยนอกจากจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๐ วรรคสามและ มาตรา ๓๐๙ ตามที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยมาแล้ว จำเลยยังมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายโจทก์ ที่ ๒ และโจทก์ที่ ๓ เป็น ๒ กระหนงอีกด้วย ตามที่โจทก์นำสืบไม่ปรากฏว่าโจทก์ที่ ๒ ได้รับอันตราย แก่กายสาหัสต้องป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่า ๒๐ วัน หรือประกอบกรณีกิจตามปกติ ไม่ได้เกินกว่า ๒๐ วัน ดังที่โจทก์กล่าวในฟ้อง จำเลยจึงมีความผิดสำหรับการยิงโจทก์ที่ ๒ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๕๖ กระหนงหนึ่ง ส่วนความผิดสำหรับการยิง โจทก์ที่ ๓ นั้น โจทก์นำสืบว่าโจทก์ที่ ๓ ต้องรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล ๑๒ วัน แล้วไปรักษาตัวต่อ ที่บ้านอีก โจทก์ที่ ๓ ต้องหยุดทำงานเกือบ ๑ เดือน แพทย์ผู้ทำการตรวจบาดแผลของ โจทก์ที่ ๓ ได้ให้ความเห็นว่าบาดแผลหายได้ภายใน ๓๐ วัน จึงฟังได้ว่าโจทก์ที่ ๓ ได้รับบาดเจ็บ จากการยิงของจำเลยจนประกอบกรณีกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่า ๒๐ วัน จำเลยจึงมีความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๕๘ อีกกระหนงหนึ่ง

พิพากษาแก่เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๕๖ ให้จำคุก ๓ ปี กระหนงหนึ่ง และมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๕๘ ให้จำคุก ๑๐ ปี อีกกระหนงหนึ่งรวมให้จำคุกมีกำหนด ๑๓ ปี ส่วนความผิดตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๑๔๐ วรรคสาม และมาตรา ๓๐๙ นั้น เมื่อลงโทษจำเลยตามมาตรา ๒๕๘ ซึ่งเป็น บทหนักที่สุดแล้ว จึงไม่ต้องลงโทษจำเลยตามบทกฎหมายดังกล่าวอีกนอกจากที่แก้ให้คงเป็นไป ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

บทที่ ๓ ศึกษาอัตราโทษปรับและการบังคับโทษปรับที่เกี่ยวข้องกับการจราจร
ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการวิชาการวิสามัญศึกษาหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราโทษทางอาญา พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดอัตราโทษปรับตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งคณะอนุกรรมการวิชาการวิสามัญได้เชิญผู้แทนกองบังคับการตำรวจจราจร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดอัตราโทษปรับ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจราจรทางบก ประกอบด้วยพระราชบัญญัติจำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎหมายแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาโทษของพระราชบัญญัติทั้งสี่ฉบับพบว่าระดับอัตราโทษจำคุกหรือโทษปรับของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับยังไม่สอดคล้องกัน รวมทั้งระดับอัตราโทษปรับก็แตกต่างกัน กล่าวคือ โทษปรับตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒^๑ มีโทษปรับต่ำที่สุดอยู่ที่หนึ่งพันบาท (มาตรา ๑๒๗ ตรี มาตรา ๑๔๐ ถึงมาตรา ๑๔๒) โทษปรับตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒^๒ มีโทษปรับต่ำสุดอยู่ที่สองร้อยบาท (มาตรา ๑๔๗) โทษปรับตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕^๓ มีโทษปรับต่ำสุดอยู่ที่ห้าพันบาท (มาตรา ๖๙)

^๑ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๑๒๗ ตรี บัญญัติว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามมาตรา ๑๐๒ ทวิ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๔๐ บัญญัติว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการรับจัดการขนส่งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ หรือมาตรา ๔๗ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๔๑ บัญญัติว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๔๒ บัญญัติว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการรับจัดการขนส่งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๗๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

^๒ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๑๔๗ บัญญัติว่า ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๓๑ หรือมาตรา ๑๓๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

^๓ พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๖๙ บัญญัติว่า ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

และโทษปรับตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒⁴ มีอัตราโทษปรับต่ำสุดอยู่ที่หนึ่งพันบาท (มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๓/๒ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗) นอกจากนี้โทษปรับตามกฎหมายทั้งสี่ฉบับบางมาตราไม่มีการแก้ไขระดับอัตราโทษปรับตั้งแต่ประกาศใช้บังคับจนถึงปัจจุบัน ทำให้โทษปรับตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการจราจรมีจำนวนเพียงเล็กน้อย ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัว

ปัญหาประการต่อมา คือ การบังคับใช้โทษปรับ เนื่องจากพระราชบัญญัติทั้งสี่ฉบับดังกล่าวต่างกำหนดไว้ลักษณะเดียวกันว่า บรรดาความผิดซึ่งมีโทษปรับสถานเดียวให้พนักงานสอบสวน อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้ และเมื่อผู้ต้องหายินยอมชำระค่าปรับให้ถือว่าคดีเล็กน้อยตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทำให้การบังคับโทษปรับส่วนหนึ่งเป็นไปตามดุลพินิจของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ อาจทำให้จำนวนค่าปรับที่ต้องชำระไม่เท่ากันขึ้นกับดุลพินิจของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ นอกจากนี้ โทษปรับมีอายุความเพียงหนึ่งปีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕⁵ ดังนั้น ผู้ต้องหาที่กระทำความผิดจราจรและได้รับใบสั่ง

⁴ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๕๘ บัญญัติว่า ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงออกตามมาตรา ๕ (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๕) หรือ (๑๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๑ บัญญัติว่า ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๓๕/๓ วรรคหนึ่งหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๓/๒ บัญญัติว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๓/๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๖ บัญญัติว่า ผู้ใดขับรถโดยไม่แสดงใบอนุญาตขับรถ และสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถตามมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๗ บัญญัติว่า ผู้ใด

(๑) ให้ผู้อื่นใช้ใบอนุญาต หรือเครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้แก่ตน

(๒) ใช้เครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้สำหรับรถคันหนึ่งกับรถอีกคันหนึ่ง

(๓) ใช้เครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้แก่ผู้อื่น

(๔) เปลี่ยนแปลงโดยวิธีใด ๆ หรือปิดบังทั้งหมดหรือแต่บางส่วนซึ่งเครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้ประจำรถ หรือ

(๕) ใช้รถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๙ หรือยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีประจำปีตามมาตรา ๓๐ หรือลดภาษีประจำปีตามมาตรา ๓๑ ผิดไปจากวัตถุประสงค์ที่ได้รับยกเว้นหรือลด

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

⁵ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๙๕ บัญญัติว่า ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ

(๑) ยี่สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี

(๒) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี

(๓) สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี

(๔) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี

(๕) หนึ่งปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือต้องระวางโทษอย่างอื่น

หน้าว่าง

ของรัฐตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวสามารถยึดใบอนุญาตขับขี่ของบุคคลนั้นไว้เป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ ไม่เกินสามสิบวัน หรือนำรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่สงสัยว่าจะใช้ในการกระทำความผิดมาเก็บรักษาไว้เป็นการชั่วคราวไม่น้อยกว่าเจ็ดวันเท่าที่จำเป็นต่อการป้องกันหรือรักษาไว้ซึ่งความปลอดภัยสาธารณะ รวมทั้งสามารถจับกุมและควบคุมตัวบุคคลนั้นไว้เพื่ออบรมความประพฤติเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวันแต่ไม่เกินสิบห้าวัน โดยจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นในลักษณะเป็นผู้ต้องหามีได้ อย่างไรก็ตาม มาตรการตามคำสั่งฉบับนี้มีปัญหาขัดข้องในทางปฏิบัติอยู่บ้าง เนื่องจากพนักงานสอบสวนมีข้อจำกัดเรื่องสถานที่ในการจัดเก็บรักษารถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ของกลาง รวมทั้งมีค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมความประพฤติ ทำให้มาตรการลักษณะเช่นนี้มีปัญหาในการบังคับใช้เช่นเดียวกัน

ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติอยู่ระหว่างขอแก้ไขพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยขอแก้ไขเพิ่มเติม ๓ ประเด็น ได้แก่

(๑) แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔ (๓๖) คำว่า “อธิบดี” เป็น “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ”

(๒) เพิ่มเติม (๓) ของมาตรา ๑๔๑ เป็นการเพิ่มช่องทางในการชำระค่าปรับให้แก่ประชาชน เพื่อให้เกิดความสะดวกและมีเอกภาพในระบบการทำงาน

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมกรณีผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถไม่ชำระค่าปรับ โดยให้พนักงานสอบสวนแจ้งเป็นหนังสือไปยังนายทะเบียนให้ผู้มาติดต่อขอชำระภาษีประจำปีสำหรับรถคันนั้นไปรายงานตัวต่อพนักงานสอบสวน และให้นายทะเบียนงดรับชำระภาษีประจำปีสำหรับรถคันนั้นไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวนว่าได้มีการชำระค่าปรับเรียบร้อยแล้ว

เหตุผลในการขอแก้ไขพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งต่อมาได้มีพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๖ ได้กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และต่อมาได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายฉบับนี้ ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ทันต่อสภาวการณ์และเพิ่มช่องทางในการให้บริการชำระค่าปรับแก่ประชาชนให้เกิดความสะดวก ครอบคลุม และเพียงพอต่อการให้บริการ อีกทั้งเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย และลดความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน

กรมการขนส่งทางบก เคยมีหนังสือแจ้งความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่ากรมการขนส่งทางบกไม่เห็นด้วยในหลักการตามร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๑ ทวิ) ด้วยเหตุผล ดังนี้

๑. การให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจแจ้งไปยังนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก เพื่อให้นายทะเบียนแจ้งผู้มาติดต่อขอชำระภาษีรวมทั้งแจ้งเจ้าของรถไปรายงานตัวต่อพนักงานสอบสวน และให้นายทะเบียนงดรับชำระภาษีเป็นการชั่วคราว โดยพนักงานสอบสวนไม่มีการออกหมายเรียกผู้ถูกกล่าวหามาสอบสวนในเบื้องต้นก่อนเพื่อลดภาระในเรื่องการส่งหมายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่ผลภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้นายทะเบียน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของกรมการขนส่งทางบก เพราะต้องเพิ่มภาระงานในการบันทึกข้อมูลการระงับชำระภาษีประจำปีลงในฐานข้อมูลซึ่งมีปริมาณใบสั่งเฉลี่ย ๑๓,๐๐๐ ใบต่อเดือน ส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีประจำปีและการให้บริการประชาชน

๒. กฎหมายว่าด้วยรถยนต์กำหนดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าของรถในการชำระภาษีประจำปี และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกกำหนดให้รถที่ใช้ในการขนส่งต้องเสียภาษีรถ ดังนั้น การที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้นายทะเบียนงดรับชำระภาษีรถ จึงเป็นบทบัญญัติของกฎหมายขัดแย้งกัน ทำให้กรมการขนส่งทางบกไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจที่กฎหมายกำหนดได้ รวมทั้งรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกส่วนใหญ่เป็นรถสาธารณะ หากถูกระงับการชำระภาษีย่อมทำให้ไม่สามารถใช้รถได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการใช้บริการแก่ประชาชน

๓. เป็นบทบัญญัติที่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิแก่เจ้าของรถเกินสมควร เพราะเจ้าของรถไม่มีโอกาสโต้แย้งข้อกล่าวหาก่อนแต่ต้องถูกระงับการชำระภาษีประจำปีทันที ไม่สามารถใช้รถได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายจนกว่าจะได้มีการชำระค่าปรับตามใบสั่ง หากใช้รถต่อไปย่อมเป็นความผิดฐานใช้รถโดยไม่เสียภาษี ซึ่งมีอัตราโทษที่สูงกว่าความผิดตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก

๔. การกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบกเป็นความผิดเกี่ยวกับพฤติกรรมในการขับรถและวินัยจราจร จึงควรลงโทษกับผู้ขับรถ เช่น การยึด พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ ไม่ควรบังคับกับตัวรถโดยการไม่ให้ชำระภาษี เพราะจะส่งผลให้เกิดการเพิ่มจำนวนรถที่ค้างชำระภาษีมากขึ้น

๕. การระงับการชำระภาษีตามหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ทำให้กรมการขนส่งทางบกไม่สามารถจัดเก็บภาษีรถได้เต็มประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบต่อรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งนำเงินภาษีดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มอบหมายให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๔) พิจารณาหลักการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอทั้ง ๓ ประเด็นแล้ว เห็นชอบด้วยกับประเด็นที่ ๑ และประเด็นที่ ๒ สำหรับประเด็นที่ ๓ คณะกรรมการกฤษฎีกาไม่เห็นด้วยกับ

หลักการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอ และเห็นควรให้ตัดร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๑ ทวิ) ออก เนื่องจาก

๑. หลักการในการชำระภาษีประจำปีของรถยนต์เป็นการเรียกเก็บภาษีจากการใช้รถยนต์ แตกต่างจากหลักการในการชำระค่าปรับซึ่งเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยจราจร อันเป็นโทษทางอาญา จึงเป็นคนละกรณีและมีเจตนารมณ์ของกฎหมายที่แตกต่างกัน ร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๑ ทวิ) ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอ โดยกำหนดให้นายทะเบียนงดรับชำระภาษีประจำปีเพื่อบังคับให้เจ้าของรถมาชำระค่าปรับจราจรจึงไม่ถูกต้อง เพราะขัดกับ มาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่กำหนดให้เจ้าของรถมีหน้าที่ต้องเสียภาษีประจำปี และยังขัดกับหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งจะมีบทบัญญัติให้บุคคลมีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรด้วย

๒. ร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๑ ทวิ) ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอ เป็นการขัดหลักการใน (๑) ของมาตรา ๑๔๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนออกหมายเรียกผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถให้มารายงานตัวที่พนักงานสอบสวนออก คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการขัดหลักการในเรื่องการออกหมายเรียกของพนักงานสอบสวนออกทำให้เจ้าของรถไม่มีโอกาสได้รับรู้ว่ามีกรออกใบสั่ง และไม่มีโอกาสโต้แย้งความถูกต้องของการออกใบสั่ง

๓. การให้นายทะเบียนงดรับชำระภาษีรถยนต์ประจำปี ทำให้รัฐต้องสูญเสียรายได้จากภาษีรถยนต์ประจำปี สำหรับการให้นายทะเบียนงดรับชำระภาษีประจำปีเพื่อบังคับให้เจ้าของรถมาชำระค่าปรับจราจร แม้ว่าในทางปฏิบัติจะเป็นการลดภาระของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องการส่งหมายเรียกตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอ แต่กลับเป็นการผลักภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการบังคับชำระค่าปรับ และเพิ่มภาระงานให้นายทะเบียนของกรมการขนส่งทางบก

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งมีสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

๑. ยกเลิกบทนิยามคำว่า “อธิบดี” (ยกเลิกมาตรา ๔ (๓๖)) และแก้ไขคำว่า “อธิบดี” เป็น “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ”

๒. เพิ่มวิธีการและสถานที่ชำระค่าปรับตามใบสั่งสำหรับผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถ (เพิ่มมาตรา ๑๔๑ (๓))

การชำระค่าปรับตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

การชำระค่าปรับตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ สามารถดำเนินการได้ ๒ ช่องทาง คือ ชำระค่าปรับที่สถานีตำรวจเพื่อรายงานตัวต่อพนักงานสอบสวนและชำระค่าปรับ และชำระค่าปรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

มาตรา ๑๔๑ บัญญัติว่า ผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถซึ่งได้รับใบสั่งตามมาตรา ๑๔๐ อาจเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ชำระค่าปรับตามจำนวนที่ระบุไว้ในใบสั่งหรือตามจำนวนที่พนักงานสอบสวนแจ้งให้ทราบ ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบสั่งหรือสถานที่ที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในวัน เวลา ที่ระบุไว้ในใบสั่ง

(๒) ชำระค่าปรับตามจำนวนที่ระบุไว้ในใบสั่งโดยการส่งธนาคัติ หรือการส่งตัวแลกเงินของธนาคารโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ส่งจ่ายให้แก่อธิบดีพร้อมด้วยสำเนาใบสั่งไปยังสถานที่ และภายในวัน เวลา ที่ระบุไว้ในใบสั่ง เมื่อผู้ได้ใบสั่งชำระค่าปรับครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกัน และในกรณีที่เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เรียกเก็บใบอนุญาตขับขี่ไว้ ให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานสอบสวนรีบจัดส่งใบอนุญาตขับขี่ที่เรียกเก็บไว้คืนให้แก่ผู้ได้รับใบสั่งโดยเร็ว และให้ถือว่าใบรับการส่งธนาคัติ หรือใบรับการส่งตัวแลกเงิน ประกอบกับใบสั่งเป็นใบแทนใบอนุญาตขับขี่ได้เป็นเวลาสิบวัน นับแต่วันที่ส่งธนาคัติ หรือตัวแลกเงินดังกล่าว วิธีการชำระค่าปรับโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนและวิธีการส่งใบอนุญาตขับขี่คืนให้แก่ผู้ได้รับใบสั่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

กฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับค่าปรับจราจร⁷

๑. กฎหมายจราจรทางบกของประเทศสิงคโปร์ (Road Traffic Act)

กรมการขนส่งทางบกของประเทศสิงคโปร์ เป็นหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการขนส่งทางถนนและการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ขับขี่และเจ้าของรถให้เกิดความปลอดภัย ในขณะที่ตำรวจจราจรรับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายจราจร ทั้งในส่วนของจราจรจดทะเบียนรถ ใบอนุญาตขับขี่ ค่าธรรมเนียมการใช้ถนน การควบคุมและจำกัดความเร็ว การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจรแก่ผู้ขับขี่ ทั้งนี้ รวมถึงรถขนส่งสาธารณะด้วย

เมื่อมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการจราจรเกิดขึ้น กฎหมายจราจรทางบกของประเทศสิงคโปร์ให้สันนิษฐานว่าเจ้าของรถขณะความผิดเกิดเป็นผู้กระทำความผิดนั้น เว้นแต่เจ้าของรถจะพิสูจน์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าพนักงานได้ว่า ตนไม่ได้กระทำความผิดตาม

⁷ เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (เพิ่มช่องทางชำระค่าปรับ)

สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ อ.พ. ๒๖/๒๕๕๙

section 132 หรือ section 133 เช่น รถยนต์ที่ใช้ในการกระทำความผิดนั้นถูกขโมยหรือถูกเอาไป หรือถูกใช้อย่างผิดกฎหมาย (section 83)

การชำระค่าปรับจราจรในประเทศสิงคโปร์

(๑) ใบสั่งจราจรของประเทศสิงคโปร์จะถูกบันทึกในระบบฐานข้อมูลภายใน ๓ วัน ซึ่งผู้กระทำความผิดสามารถตรวจสอบได้ในระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์

เมื่อมีการกระทำความผิดกฎหมายจราจร ใบสั่งจะถูกส่งไปยังผู้ขับรถ หรือเจ้าของรถ โดยระบุความผิดและจำนวนเงินเพื่อให้ไปชำระค่าปรับ และต้องชำระค่าปรับ ภายใน ๑๔ วัน นับตั้งแต่ได้รับใบสั่ง หรือภายในวันที่กำหนดในใบสั่ง เมื่อมีการชำระค่าปรับแล้วให้ ถือว่าคดีเป็นอันเลิกกัน ในกรณีที่เจ้าของรถไม่ชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนดในใบสั่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าพนักงานจะส่งหนังสือเตือนเพื่อให้ชำระค่าปรับ และหากยังไม่ชำระ ค่าปรับต้องถูกดำเนินคดีทางศาลต่อไป ซึ่งศาลมีอำนาจลงโทษปรับไม่เกินสองพันดอลลาร์สิงคโปร์ หรือจำคุกไม่เกินสองเดือน หากผู้กระทำความผิดไม่อาจแสดงเหตุผลสมควรที่ไม่ปฏิบัติตามใบสั่ง

(๒) วิธีการชำระค่าปรับสามารถชำระได้หลายวิธี ได้แก่

- ระบบออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์
- เครื่องรับชำระค่าปรับ
- ผ่านแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ
- ชำระผ่านไปรษณีย์ โดยธนาคัด ตัวแลกเงินไปรษณีย์ หรือเช็ค
- ชำระด้วยตนเองที่กรมการขนส่งทางบก

๒. กฎหมายจราจรทางบกของประเทศอังกฤษ (Road Traffic Offenders)

การชำระค่าปรับจราจรในประเทศอังกฤษ

(๑) กำหนดเวลาในการชำระค่าปรับ เมื่อเจ้าของรถได้รับใบสั่งแล้วจะต้อง ชำระค่าปรับจราจรภายใน ๒๘ วันนับแต่วันที่ได้รับ หากเจ้าของรถไม่ชำระภายในกำหนด ระยะเวลาดังกล่าว เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าพนักงานจะมีหนังสือแจ้งเตือนไปยังเจ้าของรถ ดังกล่าวเพื่อให้ชำระค่าปรับ โดยจะต้องนำค่าปรับมาชำระภายใน ๒๘ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แจ้งเตือน หรือจะอุทธรณ์หนังสือแจ้งเตือนก็ได้ อย่างไรก็ตาม หากเจ้าของรถยังเพิกเฉย ไม่ดำเนินการใด ๆ หรือไม่ดำเนินการชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด ก็จะมีการออกหมายเรียกเพื่อให้ชำระค่าปรับต่อไป

(๒) วิธีการชำระค่าปรับสามารถชำระได้หลายวิธี ได้แก่

- ระบบออนไลน์
- เครดิตการ์ด/เดบิตการ์ด/ทางโทรศัพท์
- ชำระด้วยตนเองที่ศูนย์บริการลูกค้า
- เช็คหรือธนาคัด

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญเรื่องอัตราโทษปรับและการบังคับโทษปรับที่เกี่ยวข้องกับการจรรยาจร ดังนี้

๑. เรื่องมาตรการบังคับโทษปรับในคดีจรรยาจร

การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจรรยาจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ส่วนใหญ่จะเป็นความผิดลหุโทษหรือความผิดขั้นต่ำ ผู้กระทำความผิดที่ได้รับใบสั่งส่วนใหญ่ไม่เกรงกลัวกฎหมาย เนื่องจากตามมาตรา ๑๕๕ บัญญัติว่า “ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔๑ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท” คดีจรรยาจรจึงมีอายุความหนึ่งปี ในการดำเนินการมีขั้นตอนเกี่ยวกับการออกเอกสารต่าง ๆ ซึ่งอาจจะใช้ระยะเวลาเกินหนึ่งปี หากมีการขยายอายุความในคดีจรรยาจรออกไปเกินหนึ่งปี จะแตกต่างจากอายุความตามมาตรา ๙๕ (๕) แห่งประมวลกฎหมายอาญา ที่กำหนดให้มีอายุความหนึ่งปีสำหรับความผิดที่ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือต้องระวางโทษอย่างอื่น เพราะฉะนั้นคดีที่มีโทษจำคุกหรือต้องระวางโทษอย่างอื่นในทางอาญาจะมีอายุความตามมาตรา ๙๕ เป็นหลัก หากมีการขยายอายุความออกไปมากกว่าหนึ่งปี ก็ไม่มีหลักประกันว่าผู้กระทำความผิดจะดำเนินการภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ข้อสังเกต : ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ อายุความขึ้นอยู่กับอัตราโทษจำคุกเพียงอย่างเดียว แต่ความผิดบางประเภทไม่ได้เน้นเรื่องโทษจำคุกแต่เน้นโทษปรับเป็นหลัก ดังนั้น ถ้าอัตราโทษปรับสูงก็ควรมีอายุความมากกว่าหนึ่งปี เช่น จำคุกหนึ่งเดือนปรับหนึ่งล้านบาท แต่มีอายุความเพียงหนึ่งปี

: คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๔๒/๒๕๕๘ การทำสัญญาประกันอันเนื่องมาจากศาลอนุญาตให้ปล่อยตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราว โดยมีประกันและหลักประกันที่บัญญัติไว้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๒ ส่วนการบังคับในกรณีมีการผิดสัญญาประกัน บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๙ ซึ่งถือว่าการบังคับสัญญาประกันเป็นเรื่องของกระบวนการพิจารณาทางอาญาโดยแท้ การพิจารณาถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ที่ทำสัญญาประกันต่อศาล จึงต้องพิจารณาจากบริบทของคดีอาญาเป็นสำคัญ

๒. พระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจรรยาจร

พระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจรรยาจร ได้แก่ พระราชบัญญัติจรรยาจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับมีเจตนารมณ์ในการบังคับใช้ที่แตกต่างกัน ไม่สามารถนำบทบังคับของกฎหมายหนึ่งมาบังคับใช้กับอีกกฎหมายหนึ่งได้

ดังนั้น การบังคับโทษปรับในคดีอาญากรณีความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้จะแตกต่างจากการกระทำความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจออกใบสั่งโดยยังไม่ได้ตัวผู้กระทำความผิด แต่กฎหมายอื่นได้ตัวผู้กระทำความผิดแล้ว ดังนั้น เห็นควรแก้ไขในเชิงการบริหารจัดการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบังคับคดีโทษปรับ

๓. การชำระค่าปรับ

การชำระค่าปรับตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ สามารถดำเนินการได้ ๒ ช่องทาง ตามมาตรา ๑๔๑^๖ คือ ชำระค่าปรับที่สถานีตำรวจเพื่อรายงานตัวต่อพนักงานสอบสวนและชำระค่าปรับ และชำระค่าปรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

กฎหมายจราจรทางบกของประเทศสิงคโปร์ เมื่อผู้กระทำความผิดได้รับใบสั่งสามารถนำใบสั่งนั้นไปชำระค่าปรับได้ที่ร้านสะดวกซื้อ และได้รับส่วนลด แต่ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระค่าปรับภายในเวลาที่กำหนดก็จะถูกปรับเพิ่มขึ้น (อัตราค่าปรับ) ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้ประเทศไทยสามารถดำเนินการได้ เช่น งานก่อสร้างที่ปรับเป็นรายวัน

สรุป ๓.๑ ถ้าไม่ชำระค่าปรับตามกฎหมายจราจรทางบก ภายในกำหนดเวลา จะต้องชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นในอัตราที่เหมาะสม

๓.๒ ในการแก้ไขปัญหาโทษปรับที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เปรียบเทียบปรับแล้ว ไม่ว่าจะเป็คดีความผิดจราจรหรือความผิดตามกฎหมายอื่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรปรับปรุงการบริหารงานภายในองค์กร โดยเพิ่มหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบังคับคดีโทษปรับ

๔. กรณีรถต่างประเทศที่ขับเข้ามาในประเทศไทย

ผู้ใช้รถต่างประเทศที่ขับเข้ามาในประเทศไทยแล้วกระทำความผิดกฎหมายจราจรหรือกระทำความผิดกฎหมายอาญาในประเทศไทย เมื่อเดินทางออกนอกประเทศไปแล้วไม่สามารถดำเนินการใด ๆ กับผู้ใช้รถที่มาก่อเหตุในประเทศไทยได้ คณะกรรมาธิการวิสามัญเห็นควรประสานให้เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่จับกุมส่งข้อมูลคนต่างด้าวที่กระทำความผิดไปยังกองกำกับ การ ๓

^๖ มาตรา ๑๔๑ ผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถซึ่งได้รับใบสั่งตามมาตรา ๑๔๐ อาจเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ชำระค่าปรับตามจำนวนที่ระบุไว้ในใบสั่งหรือตามจำนวนที่พนักงานสอบสวนแจ้งให้ทราบ ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบสั่งหรือสถานที่ที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายในวัน เวลา ที่ระบุไว้ในใบสั่ง

(๒) ชำระค่าปรับตามจำนวนที่ระบุไว้ในใบสั่งโดยการส่งธนาคัติ หรือการส่งตัวแลกเงินของธนาคารโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน สั่งจ่ายให้แก่อธิบดีพร้อมด้วยสำเนาใบสั่งไปยังสถานที่ และภายในวัน เวลา ที่ระบุไว้ในใบสั่ง เมื่อผู้ได้รับใบสั่งชำระค่าปรับครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกัน และในกรณีที่เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เรียกเก็บใบอนุญาตขับขี่ไว้ให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานสอบสวนรีบจัดส่งใบอนุญาตขับขี่ที่เรียกเก็บไว้คืนให้แก่ผู้ได้รับใบสั่งโดยเร็ว และให้ถือว่าใบรับการส่งธนาคัติ หรือใบรับการส่งตัวแลกเงินประกอบกับใบสั่งเป็นใบแทนใบอนุญาตขับขี่ได้เป็นเวลาสิบวัน นับแต่วันที่ส่งธนาคัติ หรือตัวแลกเงินดังกล่าว วิธีการชำระค่าปรับโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนและวิธีการส่งใบอนุญาตขับขี่คืนให้แก่ผู้ได้รับใบสั่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

กองบังคับการสืบสวนสอบสวน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อบันทึกข้อมูลลงในระบบ PIBICS เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นบุคคลเฝ้าดู (BLACKLIST) หากตรวจพบคนต่างด้าวที่จะเดินทางออกนอกราชอาณาจักร จะแจ้งให้คนต่างด้าวทราบถึงการกระทำความผิดและอายัดตัว แล้วติดต่อสถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

อนึ่ง ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่เข้าคุณสมบัติที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจึงไม่มีอำนาจในการยับยั้งไม่ให้คนต่างด้าวเดินทางเข้าหรือออกนอกราชอาณาจักรได้ หากจะบังคับใช้จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อให้สามารถบังคับได้ตามกฎหมาย นอกจากนี้ ควรให้ผู้ขับรถต่างประเทศที่ขับเข้ามาในประเทศไทยทำประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ

๕. หน่วยงานรับผิดชอบในเรื่องการบังคับโทษปรับ

คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรให้มีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่องการบังคับโทษปรับตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยอาจจัดตั้งเป็นหน่วยงานหนึ่งในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขอัตราโทษปรับ พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2552

มาตรา	โทษจำคุกมีระยะเวลา	โทษปรับปัจจุบัน	โทษปรับที่แก้ไข	หมายเหตุ
147		ไม่เกิน 200 บาท	ไม่เกิน 2,000 บาท	
148		ไม่เกิน 500 บาท	ไม่เกิน 5,000 บาท	
148 วรรคสอง				ระวางโทษเป็นสองเท่า
149		ไม่เกิน 500 บาท	ไม่เกิน 5,000 บาท	
150		ไม่เกิน 500 บาท	ไม่เกิน 5,000 บาท	
151		ตั้งแต่ 200 ถึง 500 บาท	ตั้งแต่ 2,000 ถึง 5,000 บาท	
152		ไม่เกิน 1,000 บาท	ไม่เกิน 10,000 บาท	
153		ไม่เกิน 1,000 บาท	ไม่เกิน 10,000 บาท	
154		ไม่เกิน 1,000 บาท	ไม่เกิน 10,000 บาท	
155		ไม่เกิน 1,000 บาท	ไม่เกิน 10,000 บาท	
156		ไม่เกิน 100 บาท และปรับรายวัน วันละ 500 บาท	ไม่เกิน 10,000 บาท และปรับรายวัน วันละ 5,000 บาท	
157		ตั้งแต่ 400 ถึง 1,000 บาท	ตั้งแต่ 4,000 บาท ถึง 10,000 บาท	
157/1 วรรคแรก		ไม่เกิน 1,000 บาท	ไม่เกิน 10,000 บาท	
157/1 วรรคสอง				ระวางโทษสูงขึ้นอีกหนึ่งในสาม
157/1 วรรคสาม	ตั้งแต่ 1 ปีถึง 5 ปี	ปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 100,000 บาท	ปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 100,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2550
157/1 วรรคสี่	ตั้งแต่ 2 ปีถึง 6 ปี	ปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 100,000 บาท	ปรับตั้งแต่ 40,000 ถึง 120,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2550
157/1 วรรคห้า	ตั้งแต่ 3 ปีถึง 10 ปี	ปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 100,000 บาท	ปรับตั้งแต่ 60,000 ถึง 200,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2550
158	ไม่เกิน 1 เดือน	ไม่เกิน 1,000 บาท	ไม่เกิน 2,000 บาท	
159 วรรคแรก	ไม่เกิน 3 เดือน	ไม่เกิน 1,000 บาท	ไม่เกิน 5,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2535
159 วรรคสอง	ไม่เกิน 3 เดือน	ไม่เกิน 1,000 บาท	ไม่เกิน 5,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2535
160 วรรคแรก	ไม่เกิน 3 เดือน	ปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 10,000 บาท	ปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 10,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2535
160 วรรคสอง	ไม่เกิน 6 เดือน	ปรับตั้งแต่ 5,000 ถึง 20,000 บาท	ปรับตั้งแต่ 5,000 ถึง 20,000 บาท	
160 วรรคสาม	ไม่เกิน 3 เดือน	ปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 10,000 บาท	ปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 10,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2550
160 ทวิ	ไม่เกิน 3 เดือน	ปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 10,000 บาท	ปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 10,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2535
160 ตริ วรรคแรก	ไม่เกิน 1 ปี	ปรับตั้งแต่ 5,000 ถึง 20,000 บาท	ปรับตั้งแต่ 5,000 ถึง 20,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2550
160 ตริ วรรคสอง	ตั้งแต่ 1 ปีถึง 5 ปี	ปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 100,000 บาท	ปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 100,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2550
160 ตริ วรรคสาม	ตั้งแต่ 2 ปีถึง 6 ปี	ปรับตั้งแต่ 40,000 ถึง 120,000 บาท	ปรับตั้งแต่ 40,000 ถึง 120,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2550
160 ตริ วรรคห้า	ตั้งแต่ 3 ปีถึง 10 ปี	ปรับตั้งแต่ 60,000 ถึง 200,000 บาท	ปรับตั้งแต่ 60,000 ถึง 200,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2550
162 วรรคห้า	ไม่เกิน 2 ปี	ไม่เกิน 40,000 บาท	ไม่เกิน 40,000 บาท	แก้ไขอัตราโทษเมื่อ ปี2550

บทที่ ๔ ศึกษาประเภทของโทษตามมาตรา ๑๘ ของประมวลกฎหมายอาญา

คณะกรรมการการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สถาบันบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับโทษและวิธีการเพื่อความปลอดภัย ตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งหลังจากที่ประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญาเป็นระยะเวลาเกือบหกทศวรรษ และประกอบกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก อีกทั้งรูปแบบและพฤติกรรมของการกระทำความผิดที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดไว้เพียง ๕ ลักษณะ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘¹ โทษที่มีอยู่นั้นจึงไม่สามารถใช้บังคับได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมยุคใหม่และไม่สอดคล้องกับแนวความคิดของการลงโทษในปัจจุบัน ซึ่งเป็นแนวความคิดในการแก้ไขฟื้นฟูพัฒนาพฤตินิสัยผู้กระทำความผิดมากกว่าการแก้แค้นทดแทน ดังนั้น การมีโทษอยู่อย่างจำกัดในประมวลกฎหมายอาญาจึงทำให้ศาลไม่สามารถนำโทษหรือมาตรการอื่นทางอาญานอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติมาบังคับใช้ได้ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา เพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ศาลในการพิพากษาลงโทษ และดำเนินการเพื่อนำไปสู่การฟื้นฟูพัฒนาพฤตินิสัยผู้กระทำความผิดได้อย่างหลากหลายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีมาตรฐานเดียวกับนานาชาติอารยประเทศ ทั้งนี้ สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ได้มอบหมายให้รองศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ คณบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีหลักการสำคัญ เพื่อเป็นการแก้ไขประเภทของโทษตามมาตรา ๑๘ ให้ศาลสามารถใช้มาตรการลงโทษที่เหมาะสมกับผู้กระทำความผิด โดยการกำหนดมาตรการการลงโทษในชุมชน หรือการห้ามสิทธิบางประการและมาตรการอื่น รวมทั้งเยียวยาความเสียหายให้กับผู้เสียหาย

คณะกรรมการการวิสามัญได้เชิญรองศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ คณบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มาให้ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมประเภทโทษตามมาตรา ๑๘)

¹ มาตรา ๑๘ โทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดมีดังนี้

- (๑) ประหารชีวิต
- (๒) จำคุก
- (๓) กักขัง
- (๔) ปรับ
- (๕) ริบทรัพย์สิน

โทษประหารชีวิตและโทษจำคุกตลอดชีวิตมิให้นำมาใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

ในกรณีผู้ซึ่งกระทำความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีได้กระทำความผิดที่มีระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ให้ถือว่าระวางโทษดังกล่าวได้เปลี่ยนเป็นระวางโทษจำคุกห้าสิบปี

ในวันศุกร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๗ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ โทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิด มีดังนี้

(๑) ประหารชีวิต

- (๒) จำคุก
- (๓) กักขัง
- (๔) โทษระดับกลางตามมาตรา ๑๘/๑
- (๕) ปรับ
- (๖) ริบทรัพย์สิ้น
- (๗) โทษเสริมตามมาตรา ๑๘/๒

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘/๑ และมาตรา ๑๘/๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา ๑๘/๑ ในคดีมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสิบปี จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม เมื่อมีการร้องขอโดยคู่ความหรือเมื่อศาลเห็นสมควร ไม่ว่าจะปรากฏว่าผู้นั้นเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนหรือไม่ เมื่อศาลเห็นว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิด แต่เมื่อพิจารณาจากรายงานการสืบเสาะ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษา อบรม สุขภาพ สภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความร้ายแรงของความผิด ลักษณะของการกระทำความผิด หรือเหตุอื่นอันควรปรานีแล้ว เห็นเป็นการสมควรว่าผู้นั้นไม่มีความจำเป็นต้องรับโทษจำคุก โดยพิจารณาจากความร้ายแรงของความผิด พฤติการณ์ของผู้กระทำความผิดไม่ได้เป็นอันตรายต่อสังคม ผู้เสียหาย และผู้อื่น และไม่มีพฤติการณ์เสี่ยงต่อการหลบหนี หรือจะก่อเหตุร้ายประการอื่น รวมถึงประโยชน์จากการที่ผู้เสียหายจะได้รับการเยียวยาความเสียหาย ทั้งนี้ ศาลอาจอนุญาตให้โจทก์หรือผู้เสียหาย ได้แสดงความเห็นต่อผลกระทบทที่ศาลจะใช้มาตรการดังกล่าวด้วย เมื่อศาลพิเคราะห์แล้วเห็นสมควรศาลอาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษระดับกลางอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ได้รับการฟื้นฟูในชุมชน หรือในศูนย์ฝึกอบรมของทางราชการตามเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินห้าปี

(๒) สั่งให้ทำงานบริการสาธารณะตามเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินสองร้อยชั่วโมง

(๓) สั่งห้ามออกนอกสถานที่ที่กำหนด โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวตามเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินหกเดือน

(๔) สั่งให้มีรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติตามเวลาที่กำหนดแต่ไม่เกินห้าปี โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการคุมประพฤติด้วยหรือไม่ก็ได้

(๕) สั่งให้เข้ารับการรักษาบำบัดรักษายาเสพติดในสถานพยาบาลตามที่กำหนด

(๖) สั่งให้เข้ารับการรักษาทางจิตในสถานพยาบาลตามที่กำหนด

(๗) สั่งให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหาย หรือให้ทำงานบริการสาธารณะตามที่ผู้เสียหายกำหนดและผู้กระทำความผิดยินยอม เป็นเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินหกเดือน

(๘) สั่งให้ประกาศคำพิพากษาของศาลในหนังสือพิมพ์เป็นเวลาสองครั้ง โดยค่าใช้จ่ายของผู้กระทำความผิด

(๙) สั่งให้ดำเนินการอย่างใด ๆ ตามที่ผู้กระทำความผิด และผู้เสียหายตกลงกัน และเสนอให้ศาลออกคำสั่ง เพื่อเป็นการเยียวยาและแก้ไขความผิดที่ผู้กระทำได้กระทำต่อผู้เสียหายและสังคม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการสั่งให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา โดยได้รับอนุมัติจากที่ประชุมศาลฎีกา และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

เงื่อนไขตามที่ศาลได้กำหนดตามความในวรรคก่อน หากภายหลังความปรากฏแก่ศาลโดยคำร้องขอของผู้กระทำความผิด ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้นั้น ผู้อนุบาลของผู้นั้น พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานว่า พฤติการณ์ของผู้กระทำความผิดได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อศาลเห็นสมควรและโดยสอบถามเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องแล้ว ศาลอาจแก้ไข เพิ่มเติม หรือเพิกถอนโทษระดับกลางข้อใดข้อหนึ่งเสียก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขข้อใด ตามที่กล่าวในวรรคก่อนที่ศาลยังมีได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้นอีกก็ได้ ตามที่เห็นสมควร

เมื่อความปรากฏแก่ศาลเอง หรือปรากฏตามคำแถลงของพนักงานอัยการ หรือ เจ้าพนักงานว่า ผู้กระทำความผิดไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังที่ศาลกำหนด ศาลอาจตั้งเตือนผู้กระทำความผิด หรือกำหนดโทษจำคุกในคดีดังกล่าว โดยพิจารณาจากการรับโทษระดับกลางที่ผู้นั้นได้รับมาแล้วประกอบ ให้กรมคุมประพฤติมีหน้าที่จัดทำรายงานการสืบเสาะตามมาตรา ๑๘/๑ วรรคหนึ่ง และจัดให้มีการติดตาม รายงานผลการปฏิบัติและการฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา ๑๘/๑ และมาตรา ๑๘/๒ ต่อศาล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๑๘/๒ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๘/๑ หากศาลเห็นสมควร หรือโดยคำร้องขอของโจทก์ ศาลอาจมีคำพิพากษาลงโทษเสริมแก่ผู้กระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามประกอบกิจการบางอย่างซึ่งเป็นผลเนื่องจากการกระทำความผิดเป็นเวลากำหนดแต่ไม่เกินห้าปี

(๒) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

(๓) ห้ามทำธุรกรรมทางการเงินเป็นเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินหนึ่งปี

(๔) ห้ามส่งจ่ายเช็คหรือใช้บัตรเงินสด บัตรอิเล็กทรอนิกส์เป็นเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินห้าปี

(๕) ห้ามเข้าไปในสถานที่ที่กำหนดหรือเข้าใกล้ผู้เสียหาย หรือผู้ที่น่าจะเป็นอันตรายหรือเดือดร้อนจากผู้กระทำความผิด เป็นเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินห้าปี

(๖) สั่งปิดกิจการ

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ที่ศาลจะสั่งให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

แนวความคิดของต่างประเทศ

ศึกษากรณีของประเทศฝรั่งเศส โทษระดับกลาง คือ โทษสำหรับความผิด มัชฌิมโทษจะมีแนวคิดของการฟื้นฟูแก้ไขผู้กระทำความผิด (Rehabilitation) และการกลับคืนเข้าสู่สังคม (Reintegration) ผสมผสานกับการข่มขู่ยับยั้งผู้กระทำความผิดด้วย มีแนวคิดของโทษ เสริมและโทษอุปกรณ์ ผสมผสานกับโทษที่เป็นโทษหลักและโทษแทนที่ด้วย

ประเภทของโทษที่จะใช้ลงแก่ผู้กระทำความผิดมัชฌิมโทษนั้นบัญญัติไว้ใน ประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส ค.ศ. ๑๙๙๓ มาตรา ๑๓๑-๓ ซึ่งจัดลำดับประเภทของโทษที่จะลง แก่บุคคลธรรมดาไว้ดังนี้

- (๑) โทษจำคุก (l'emprisonnement)
- (๒) โทษปรับ (L'amende)
- (๓) โทษปรับรายวัน (Le jour-amende)
- (๔) โทษการทำงานบริการสาธารณะ (le travail d'intérêt général)
- (๕) โทษห้ามหรือจำกัดสิทธิตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๑-๖
- (๖) โทษเสริมตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๑-๑๐

โทษปรับรายวัน (Le jour-amende) ซึ่งเป็นโทษที่มีความยืดหยุ่นสำหรับผู้กระทำ ความผิดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่เท่าเทียมกัน หรือที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า โทษปรับตามฐานะทาง เศรษฐกิจ กล่าวคือ เป็นโทษที่ให้ศาลใช้ดุลพินิจในการกำหนดจำนวนค่าปรับในแต่ละวัน โดยคำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและภาวะความรับผิดชอบของจำเลย ซึ่งจะไม่เกิน ๓๐๐ ยูโร ต่อหนึ่งวัน และการกำหนดจำนวนวันที่จะต้องรับโทษปรับรายวันนั้นจะต้องคำนึงถึงพฤติการณ์ แวดล้อมแห่งการกระทำความผิด แต่ต้องไม่เกินสามร้อยหกสิบวัน (ประมวลกฎหมายอาญา ฝรั่งเศส มาตรา ๑๓๑-๕) ตัวอย่าง จำเลยถูกลงโทษปรับรายวัน ๓๐ ยูโรต่อหนึ่งวัน เป็นระยะเวลา ๑๐๐ วัน เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่ศาลกำหนดไว้จำนวนเงินทั้งหมดที่จำเลยต้องจ่ายจะเป็นเงินรวม ๓,๐๐๐ ยูโร อย่างไรก็ตาม จำนวนเงินค่าปรับทั้งหมดที่กำหนดไว้สำหรับโทษปรับรายวันจะต้องไม่ เกินจำนวนเงินสูงสุดของค่าปรับต่อวันคือ ๓๐๐ ยูโร คูณด้วยจำนวนวันสูงสุดของโทษปรับรายวัน คือ ๓๖๐ วัน (๓๐๐ x ๓๖๐) เท่ากับ ๑๐๘,๐๐๐ ยูโร คิดเป็นเงินไทยประมาณ (๑๐๘,๐๐๐ x ๕๐) = ๕,๔๐๐,๐๐๐ บาท

การนำโทษปรับรายวันหรือปรับตามฐานะทางเศรษฐกิจมาใช้จะทำให้เกิดความเป็นธรรมในการลงโทษผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่เท่าเทียมกันได้อย่างดี และจะเป็นการหลีกเลี่ยงโทษจำคุกในระยะสั้นได้อีกด้วย ทำให้สามารถให้โอกาสแก่ผู้กระทำความผิดที่มีดีมีสันดานเป็นอาชญากรในการฟื้นฟูแก้ไขและกลับคืนเข้าสู่สังคมได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ โทษอีกประการหนึ่งที่ควรนำมาใช้สำหรับการลงโทษระดับกลาง คือ โทษการทำงานบริการสาธารณะ (le travail d'intérêt général) โทษการทำงานบริการสาธารณะเป็นโทษที่ได้มีการนำมาใช้โดยรัฐบัญญัติฉบับลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๘๓ เช่นเดียวกับโทษรายวัน เป็นโทษที่กำหนดไว้สำหรับโทษแทนที่โทษจำคุกตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส มาตรา ๑๓๑-๘ ศาลได้ใช้โทษดังกล่าวแทนโทษจำคุกเป็นจำนวนมากไม่น้อย

เนื่องจากโทษการทำงานบริการสาธารณะมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้แทนการลงโทษหลัก ดังนั้น นอกจากประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส มาตรา ๑๓๑-๘ วรรคแรก จะห้ามการลงโทษการทำงานบริการสาธารณะพร้อมกับโทษจำคุกแล้ว ยังห้ามการลงโทษการทำงานบริการสาธารณะพร้อมกับการลงโทษอื่น ๆ ในคราวเดียวกันอีก คือ

- โทษห้ามหรือจำกัดสิทธิของผู้กระทำความผิด
- โทษปรับ
- โทษปรับรายวัน

ระยะเวลาของโทษการทำงานบริการสาธารณะนั้นกำหนดไว้ว่าจะต่ำกว่าสี่สิบชั่วโมงไม่ได้ แต่ห้ามเกินกว่าสองร้อยชั่วโมง ระยะเวลาการทำงานดังกล่าวจะต้องอยู่ภายในกรอบเวลาที่ศาลกำหนดไว้ แต่ระยะเวลาดังกล่าวต้องไม่เกินกว่าสิบแปดเดือน

โทษการทำงานบริการสาธารณะน่าจะนำมาใช้ในระบบการลงโทษผู้กระทำความผิดในประเทศไทย ข้อดีของโทษการทำงานบริการสาธารณะ คือ สามารถสร้างความสำนึกของผู้กระทำความผิดที่มีต่อสังคม นอกจากโทษการทำงานบริการสาธารณะจะช่วยให้ศาลสามารถเลี่ยงการใช้โทษจำคุกได้แล้ว ก็ยังทำให้เกิดความเสมอภาคในการลงโทษระหว่างผู้กระทำที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันได้เป็นอย่างดีอีกด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากการลงโทษปรับนั้นไม่ว่าจะเป็นโทษปรับทั่วไปหรือโทษปรับรายวัน ผู้กระทำความผิดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีไม่ได้รับผลกระทบจากการเสียค่าปรับ รัฐก็ไม่สามารถสร้างความตระหนักและความรับผิดชอบต่อสังคมให้กับผู้กระทำความผิดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีได้หากไม่มีมาตรการลงโทษให้ทำงานบริการสาธารณะไว้ด้วย

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ

๑. โทษระดับกลางและโทษเสริม ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘/๑ และมาตรา ๑๘/๒ ในร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมประเภทโทษตามมาตรา ๑๘) มีลักษณะเป็นโทษ เนื่องจากการจำกัดสิทธิอย่างหนึ่ง เพียงแต่อาจต้องจัดลำดับความหนักเบาของโทษระดับกลางและโทษเสริมให้เหมาะสม

๒. โทษทั้ง ๕ ลักษณะ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ นั้น จะเห็นได้ว่าไม่มีโทษรอยต่อระหว่างโทษแต่ละประเภทเท่าที่ควร เช่น โทษกักขังนั้นแม้จะถูกออกแบบมาเพื่อป้องกันการใช้เป็นโทษแทนที่เพื่อเป็นการลงโทษจำคุกกระยะสั้นที่มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสามเดือน แต่ในทางปฏิบัติศาลมิได้ใช้โทษกักขังดังกล่าวเพื่อแทนที่โทษจำคุกแต่อย่างใด ดังนั้นควรใช้โทษกักขังให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรืออาจแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๓^๒ โดยขยายเขตแดนของการกำหนดอัตราโทษจำคุกที่จะนำโทษกักขังมาใช้แทนที่ให้สูงกว่าอัตราโทษจำคุกที่กำหนดไว้ในปัจจุบัน อาจขยายเขตแดนที่จะใช้โทษกักขังแทนที่โทษจำคุกได้จนถึงระยะเวลาสองปี หรือมิฉะนั้นอาจกำหนดโทษกักขังไว้สำหรับความผิดบางประเภทที่เป็นความผิดทางการเมือง หรือความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงบางประเภทที่ผู้กระทำความผิดมิใช่อาชญากรพื้นฐานทั่วไป เพราะการกักขังเป็นการจำกัดเสรีภาพของผู้ต้องโทษไว้ในสถานที่อื่นอันมิใช่เรือนจำ จึงน่าจะเหมาะสมกว่าการใช้โทษจำคุก

๓. กรณีโทษปรับและโทษริบทรัพย์สิน แม้จะเป็นโทษที่กระทำต่อทรัพย์สินของผู้ต้องโทษ ซึ่งตามหลักทั่วไปของการลงโทษมีระดับความรุนแรงที่น้อยกว่าโทษที่กระทำต่อเนื้อตัวร่างกาย หรือโทษจำกัดเสรีภาพตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ (๑) - (๓) ก็ตาม แต่ก็ยังเป็นโทษที่มุ่งบังคับตามทฤษฎีข่มขู่หรือยับยั้งการกระทำความผิดอยู่ (Theory of deterrence) คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญเห็นว่ายังมีความหลายหลายของโทษไม่เพียงพอ และไม่สามารถตอบโจทย์ของการลงโทษในระดับกลางเท่าที่ควร เพราะการลงโทษในระดับกลางจะต้องประกอบไปด้วยโทษที่ต้องพิจารณาจากลักษณะและพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด รวมทั้งประวัติความเป็นมาและความประพฤติของผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้แนวคิดของการฟื้นฟูและปรับปรุงแก้ไขผู้กระทำความผิดสามารถเกิดขึ้นได้ จึงจำเป็นที่จะต้องเสริมประเภทของการลงโทษให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

^๒ มาตรา ๒๓ ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุก และในคดีนั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุกมาก่อน แต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษกักขังไม่เกินสามเดือนแทนโทษจำคุกนั้นก็ได้

๔. โทษระดับกลางและโทษเสริม ตามมาตรา ๑๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมประเภทโทษตามมาตรา ๑๘) และเงื่อนไขเพื่อคุมประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖³ มีบางรายการที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมาก อาจก่อให้เกิดปัญหาว่ารายการดังกล่าวเป็นโทษหรือเป็นเงื่อนไขเพื่อคุมประพฤติ คณะกรรมาธิการวิสามัญมีข้อเสนอว่า เมื่อเห็นว่าโทษระดับกลางและโทษเสริมเป็นโทษอย่างหนึ่ง ควรมีการกำหนดให้มีความแตกต่างกับเงื่อนไขคุมประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา

³ มาตรา ๕๖ ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุกหรือปรับ และในคดีนั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปีไม่ว่าจะลงโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตามหรือลงโทษปรับ ถ้าปรากฏว่าผู้นั้น

(๑) ไม่เคยรับโทษจำคุกมาก่อน หรือ

(๒) เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือเป็นโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ

(๓) เคยรับโทษจำคุกมาก่อนแต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วเกินกว่าห้าปี แล้วมากระทำความผิดอีก โดยความผิดในครั้งหลังเป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

และเมื่อศาลได้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิด หรือการรู้สึกความผิด และพยายามบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้น หรือเหตุอันอันควรปรานีแล้ว ศาลจะพิพากษาว่าผู้นั้นมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้ ไม่ว่าจะโทษจำคุกหรือปรับอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทั้งสองอย่าง เพื่อให้โอกาสกลับตัวภายในระยะเวลาที่ศาลจะได้กำหนดแต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ศาลพิพากษา โดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้นั้นด้วยหรือไม่ก็ได้

เงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจกำหนดข้อเดียวหรือหลายข้อตามควรแก่กรณีได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ศาลระบุไว้เป็นครั้งคราว เพื่อเจ้าพนักงานจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ หรือตักเตือนตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ หรือจัดให้กระทำการบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์

(๒) ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพอันเป็นกิจจะลักษณะ

(๓) ให้ละเว้นการคบหาสมาคมหรือการประพฤติใดอันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดในทำนองเดียวกันอีก

(๔) ให้ไปรับการบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้โทษ ความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ หรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น ณ สถานที่และตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด

(๕) ให้เข้ารับการฝึกอบรม ณ สถานที่และตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด

(๖) ห้ามออกนอกสถานที่อยู่อาศัย หรือห้ามเข้าในสถานที่ใดในระหว่างเวลาที่ศาลกำหนด ทั้งนี้ จะใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางด้วยก็ได้

(๗) ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือการเยียวยาความเสียหายโดยวิธีอื่นให้แก่ผู้เสียหายตามที่ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายตกลงกัน

(๘) ให้แก้ไขฟื้นฟูหรือเยียวยาความเสียหายที่เกิดแก่ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม หรือชดใช้ค่าเสียหายเพื่อการดังกล่าว

(๙) ให้ทำหัตถ์ตนโดยกำหนดจำนวนเงินตามที่ศาลเห็นสมควรว่าจะไม่ก่อเหตุร้าย หรือก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สิน

(๑๐) เงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนดเพื่อแก้ไข ฟื้นฟู หรือป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำอีก หรือเงื่อนไขในการเยียวยาผู้เสียหายตามที่เห็นสมควร

เงื่อนไขตามที่ศาลได้กำหนดตามความในวรรคสองนั้น ถ้าภายหลังความปรากฏแก่ศาลตามคำขอของผู้กระทำความผิด ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้นั้น ผู้อนุบาลของผู้นั้น พนักงานอัยการหรือเจ้าพนักงานว่าพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการควบคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อศาลเห็นสมควรศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนข้อหนึ่งข้อใดเสียก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขข้อใดตามที่กล่าวในวรรคสองที่ศาลยังมีได้กำหนดไว้เพิ่มเติมขึ้นอีกก็ได้ หรือถ้ามีการกระทำความผิดหัตถ์ตนให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๕๖ เช่น มาตรา ๑๘/๑ (๓) สั่งห้ามออกนอกสถานที่ที่กำหนด โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ตามเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินหกเดือน หรือมาตรา ๑๘/๑ (๔) สั่งให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ ตามเวลาที่กำหนดแต่ไม่เกินห้าปี โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการคุมประพฤติด้วยหรือไม่ก็ได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าใกล้เคียงและซ้ำกับเงื่อนไขคุมประพฤติตามมาตรา ๕๖ มาตราการเหล่านี้ไม่ควรเป็นทั้งโทษและเงื่อนไขคุมประพฤติในเวลาเดียวกัน ดังนั้น คณะกรรมการสิทธิวิสามัญมีความเห็นว่า ควรปรับปรุงโทษระดับกลางตามมาตรา ๑๘/๑ โดยตัดโทษระดับกลางที่ซ้ำกับเงื่อนไขการคุมประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ออก

๕. โทษที่น่าจะนำมาใช้ในประเทศไทย คือ โทษปรับรายวัน (Le jour-amende) และโทษการทำงานบริการสาธารณะ (le travail d'intérêt général) ซึ่งเป็นโทษที่มีความยืดหยุ่นสำหรับผู้กระทำความผิดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่เท่าเทียมกัน ศาลสามารถใช้เป็นกลไกในการลงโทษผู้กระทำความผิดที่มีฐานะเศรษฐกิจดีให้ตระหนักต่อความรับผิดชอบต่อสังคมที่ต้องมีต่อสังคมได้ และไม่จำเป็นต้องใช้การลงโทษจำคุกหรืออาศัยโทษจำคุกเป็นเครื่องมือบีบบังคับผู้กระทำความผิดให้จำยอมแต่ประการใด

๖. ศาลจำเป็นต้องตระหนักถึงการแก้ไขปัญหาที่สังคมจะได้รับผลกระทบจากการลงโทษ กระบวนการบริหารงานยุติธรรม จำเป็นต้องสร้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในคดีแต่ละประเภทแยกจากกัน เพื่อให้เกิดความชำนาญและสามารถเข้าใจสภาพปัญหาอย่างถ่องแท้ เช่น สร้างระบบผู้พิพากษาคดีอาญาขึ้นมาโดยเฉพาะ

บทที่ ๕ พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.

ศึกษากรณี : การบังคับโทษ การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ และประเด็นอื่น
ที่เกี่ยวข้องของกรมราชทัณฑ์

คณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. กรณีการบังคับโทษ การลดวันต้องโทษ และการพักการลงโทษ ทั้งนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติได้ดังนี้

๑. หลักการและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานและมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับนโยบายทางอาญาของประเทศ ประกอบกับมีกฎหมายและกฎเกณฑ์ในระดับสากลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังประเภทต่าง ๆ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ส่งผลให้การดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไม่สอดคล้องตามมาตรฐานสากล รวมทั้งยังไม่สามารถจัดการหรือบริหารโทษของผู้ต้องขังเฉพาะรายหรือเฉพาะคดีได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจในการดำเนินการ และไม่สามารถดำเนินการให้มีสถานที่ควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องขังประเภทอื่น นอกจากการคุมขังไว้ในเรือนจำซึ่งทำให้ระบบการพัฒนาพฤตินิสัยและการบริหารงานเรือนจำไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สมควรกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายราชทัณฑ์เพื่อกำหนดนโยบายและทิศทางในการบริหารงานราชทัณฑ์และปรับปรุงกฎหมายให้สามารถแก้ไขบำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง กับทั้งเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาอื่นในการบริหารจัดการกระบวนการของกรมราชทัณฑ์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการปรับปรุงพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ โดยมีการจัดโครงสร้างของราชทัณฑ์เสียใหม่ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การบริหารราชทัณฑ์มีมาตรฐาน ชัดเจน โปร่งใส และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งมีความสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและหลักกฎหมายที่เป็นมาตรฐานสากล

ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. มีทั้งหมด ๗๒ มาตรา และแบ่งออกเป็น ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล ซึ่งประกอบด้วย

หมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายการราชทัณฑ์

หมวด ๒ อำนาจหน้าที่เจ้าพนักงานเรือนจำ

หมวด ๓ การจำแนกและมาตรฐานเรือนจำ

หมวด ๔ ผู้ต้องขัง

ส่วนที่ ๑ การรับตัวผู้ต้องขัง

ส่วนที่ ๒ การจำแนกและการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

หมวด ๕ สิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ เกี่ยวกับผู้ต้องขัง

ส่วนที่ ๑ สิทธิของผู้ต้องขัง

ส่วนที่ ๒ หน้าที่และการทำงานของผู้ต้องขัง

ส่วนที่ ๓ ประโยชน์ของผู้ต้องขัง

ส่วนที่ ๔ สุขอนามัยของผู้ต้องขัง

ส่วนที่ ๕ การติดต่อผู้ต้องขัง

ส่วนที่ ๖ ทรัพย์สินและสิ่งของ

หมวด ๖ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการพ้นจากเรือนจำ

หมวด ๗ วินัยและการลงโทษ

หมวด ๘ ความผิดเกี่ยวกับเรือนจำ

บทเฉพาะกาล

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. แล้ว เห็นด้วยกับการปรับปรุงกฎหมายราชทัณฑ์ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีการบังคับใช้มาตั้งแต่ ปี ๒๔๗๙ ประกอบกับกฎหมายราชทัณฑ์เป็นกฎหมายที่มีลักษณะพิเศษในการบริหารชีวิตคน ในสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ดำเนินการตั้งแต่ รับ - ปล่อยตัวผู้ต้องขังออกจาก เรือนจำ นอกจากนั้น ยังมีข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อนักโทษโดยรวม ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ให้ความสำคัญกับตัวผู้ต้องขังเป็นหลัก เพราะจะเน้นที่การพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้ตรงตามมาตรฐานสากล และการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังมากกว่าเอาตัวมาไว้ในเรือนจำอย่างไร้ค่า

๓. ปัญหาและอุปสรรคของกรมราชทัณฑ์

๓.๑ ระบบราชทัณฑ์ของประเทศไทย เป็นการบริหารโทษภายหลัง คำพิพากษา โดยมีฝ่ายบริหาร คือ กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ การบริหารโทษ ของประเทศไทยอยู่ที่การบริหารชั้นนักโทษตามคำพิพากษาของศาลที่ให้ประหารชีวิตหรือจำคุก ตลอดชีวิตของกรมราชทัณฑ์ ปัจจุบันการบังคับโทษตามคำพิพากษาของศาลที่ให้ประหารชีวิตหรือ

จำคุกตลอดชีวิตโดยเฉลี่ยถ้าเป็นคดียาเสพติดให้โทษจะบังคับโทษประมาณ ๑๗ - ๒๐ ปี ถ้าเป็นคดีฆ่าผู้อื่นจะบังคับโทษประมาณ ๑๔ - ๑๕ ปี

๓.๒ ระบบโครงสร้างเรือนจำ

- โครงสร้างเรือนจำมีระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ลักษณะของเรือนจำเป็นเรือนจำแดนเดียวแบบซึ่งรวมไม่ได้มีการแยกสถานที่ระหว่างนักโทษที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีและนักโทษเด็ดขาด ซึ่งแต่เดิมนั้นเรือนจำระดับจังหวัดและเรือนจำระดับอำเภอ เป็นเรือนจำที่ตั้งขึ้นมาเพื่อขังนักโทษที่รอขึ้นศาล

- ระบบเรือนจำเป็นระบบที่ผูกติดกับเขตอำนาจของศาล ปัจจุบันมีการจัดตั้งศาลขึ้นมาใหม่เป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงทำให้ต้องมีการก่อสร้างเรือนจำขึ้นใหม่ตามการจัดตั้งศาล เช่น ปัจจุบันมีการจัดตั้งศาลชุมชนเพิ่มขึ้น แต่กรมราชทัณฑ์ไม่มีเรือนจำชุมชน จำเป็นต้องไปฝากขังที่เรือนจำขอนแก่น ทั้งที่เรือนจำที่ใกล้ที่สุดคือ เรือนจำภูเขียว

๓.๓ ระบบโปร่งใสในการดำเนินงาน

กรมราชทัณฑ์ควรมีอิสระในการบริหารงานภายใน การลดวันต้องโทษและการพักการลงโทษ กรมราชทัณฑ์ไม่มีอำนาจในการเปลี่ยนโทษ แต่จะใช้พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษเพื่อลดโทษ ซึ่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษมีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงหมายศาล

การพักการลงโทษจะใช้กับนักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี ไม่ได้ใช้กับนักโทษทุกคน ในการพิจารณาพักการลงโทษจะมีคณะกรรมการพักการลงโทษระดับกระทรวง และคณะกรรมการพักการลงโทษระดับเรือนจำเป็นผู้พิจารณาไม่ใช่อำนาจของอธิบดีกรมราชทัณฑ์

๔. ข้อคิดเห็นของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ

คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญได้พิจารณาและขอเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ดังนี้

๔.๑ มาตรา ๔ แก้ไขบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการ **นโยบายตลราชทัณฑ์** และคำว่า “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการ **นโยบายตลราชทัณฑ์**

หมวด ๑ คณะกรรมการ **นโยบายตลราชทัณฑ์**

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการ **นโยบายตลราชทัณฑ์**”

คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญเห็นควรตัดคำว่า “นโยบายการ” ออก เนื่องจากต้องการให้คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการบังคับโทษ การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องของกรมราชทัณฑ์

๔.๒ มาตรา ๖ กรมราชทัณฑ์อาจดำเนินการให้มีมาตรการบังคับโทษด้วยวิธีการอื่นนอกจากการควบคุม ชัง กักขัง หรือจำคุกไว้ในเรือนจำ แต่มาตรการดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา รวมตลอดถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

๔.๓ มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า “ให้ผู้บัญชาการเรือนจำกำหนดตัวพัศดีผู้มียานาจสั่งให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขัง...”

คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญมีข้อสงสัยว่า คำว่า “พัศดี” หมายถึงใคร เนื่องจากไม่มีบทนิยาม คำว่า “พัศดี” ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๔.๔ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอาณาบริเวณภายนอกเรือนจำซึ่งเป็นที่สาธารณะเป็นเขตปลอดภัยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา...”

คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญมีข้อสงสัยว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ของกรมราชทัณฑ์ โดยต้องขยายอำนาจออกไปนอกเขตเรือนจำ เพื่อต้องการดูแลเรื่องการพยายามส่งของเข้าไปในเรือนจำ เช่น การโยนยาเสพติดเข้าไปในเรือนจำ ซึ่งอาจเป็นช่องทางในการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบได้ ดังนั้น ควรมีระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจ

๔.๕ มาตรา ๓๓ คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญมีข้อสงสัยเกิดว่า กรณีที่จะมีการดำเนินการตามมาตรา ๔๙ ลดวันต้องโทษ พักการลงโทษ หรือการปรับชั้นนักโทษ ควรมีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลที่แสดงถึงพฤติการณ์แห่งคดีมาพิจารณาประกอบด้วย

๔.๖ มาตรา ๔๙ นักโทษเด็ดขาดคนใดแสดงให้เห็นว่ามีความประพฤติดี มีความอดุสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษา และทำการทำงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ทางราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับความสะดวกในเรือนจำตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

(๒) เลื่อนชั้น

(๓) ได้รับแต่งตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ

(๔) ลาไม่เกินเจ็ดวันในคราวหนึ่ง โดยไม่นับรวมเวลาที่ต้องใช้ในการเดินทางเข้าด้วย เมื่อมีความจำเป็นเห็นประจักษ์เกี่ยวกับกิจธุระสำคัญหรือกิจการในครอบครัว แต่ห้ามมิให้ออกไปนอกราชอาณาจักร และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมราชทัณฑ์ ระยะเวลาที่อนุญาตให้ลาครั้งนี้ มิให้หักออกจากการคำนวณกำหนดโทษ ถ้านักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาออกไป ไม่กลับเข้าเรือนจำภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ถือว่านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นหลบหนีที่คุมขังตามประมวลกฎหมายอาญา

(๕) ลดวันต้องโทษจำคุกให้เดือนละไม่เกินห้าวัน แต่การลดวันต้องโทษจำคุกจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อย

กว่าหกเดือนหรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา ทั้งนี้ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก

(๖) ลดวันต้องโทษจำคุกลงอีกไม่เกินจำนวนวันที่ทำงานสาธารณะหรือทำงานอื่นใดเพื่อประโยชน์ของทางราชการนอกเรือนจำตามมาตรา ๔๖ และอาจได้รับเงินรางวัลด้วยก็ได้

(๗) พักการลงโทษเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา และกำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขให้กำหนดเท่ากับกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่ ทั้งนี้ ในการคำนวณระยะเวลาการพักการลงโทษ ถ้ามีวันลดวันต้องโทษจำคุกตาม (๖)ให้นำมารวมกับระยะเวลาในการพักการลงโทษด้วย โดยในการพักการลงโทษ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยพักการลงโทษ

(๘) ได้รับการพิจารณาอนุญาตให้ออกไปฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการหรือรับการศึกษาอบรมนอกเรือนจำโดยมีหรือไม่มีผู้ควบคุมก็ได้ แต่การอนุญาตให้ออกไปฝึกวิชาชีพหรือรับการศึกษาอบรมนอกเรือนจำจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายจำคุกในขณะนั้น และเหลือโทษจำคุกไม่เกินสามปีหกเดือน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ในการศึกษาอบรมและแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมของนักโทษเด็ดขาด และความปลอดภัยของสังคมประกอบกัน แต่ถ้านักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับอนุญาตให้ออกไปฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการหรือรับการศึกษาอบรมนอกเรือนจำโดยไม่มีผู้ควบคุมไม่กลับเข้าเรือนจำภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรให้ถือว่านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นหลบหนีที่คุมขังตามประมวลกฎหมายอาญา

การดำเนินการตาม (๖) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการและให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

คณะกรรมการวิสามัญเห็นว่าก่อนดำเนินการตามมาตรา ๔๙ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ในการพิจารณาการบังคับโทษ การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องของกรมราชทัณฑ์

๔.๗ หมวด ๖ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการพ้นจากเรือนจำ

คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรเพิ่มมาตรการในการติดตามผู้ต้องขังภายหลังการปล่อยตัว ในเชิงวิธีการเพื่อความปลอดภัย โดยให้กรมราชทัณฑ์กำหนดวิธีการในการติดตามภายหลังจากผู้ต้องขังพ้นจากเรือนจำ โดยเพิ่มเป็นมาตรา ๖๔/๑

๔.๘ ข้อสังเกตเกี่ยวกับการออกอนุบัญญัติ

จะเห็นได้ว่าร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. มีการกำหนดให้ออกระเบียบหรือกฎกระทรวงจำนวนมาก ดังนั้น จะต้องมีการเตรียมการร่างอนุบัญญัติควบคู่ไปกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติด้วย

๔.๙ ระบบเรือนจำไม่ควรเป็นระบบที่ผูกติดกับเขตอำนาจศาล เนื่องจากปัจจุบันมีการจัดตั้งศาลขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก กรมราชทัณฑ์ไม่อาจที่จะทำการก่อสร้างขึ้นใหม่ตามศาลที่ตั้งขึ้นใหม่ได้ทั้งหมด

๔.๑๐ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. มีสาระสำคัญที่ต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ จึงเห็นควรตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ก่อนที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จะรับหลักการในวาระที่หนึ่ง

บทที่ ๖ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดอัตราโทษทางอาญาแล้ว มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. กรณีการกำหนดอัตราโทษปรับทางอาญา (ภาค ๒ ความผิด)

๑.๑ เห็นควรใช้หลักการกำหนดโทษปรับตามโทษจำคุก โดยใช้หลักสัดส่วนคือ จำคุกหนึ่งปี ปรับสองพันบาท เนื่องจากความผิดในประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิดบางมาตรามีอัตราโทษจำคุกและปรับไม่เป็นที่ไปตามหลักสัดส่วนดังกล่าว (ไม่ใช่จำคุกหนึ่งปีต่ออัตราโทษปรับสองพันบาท) ดังนั้น จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษปรับให้ได้สัดส่วนกับลักษณะการกระทำความผิด ยกเว้นมาตราดังต่อไปนี้ไม่ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม เนื่องจากความผิดดังกล่าวเป็นความผิดที่มีลักษณะเฉพาะตามวัตถุประสงค์กฎหมายที่ประสงค์จะลงโทษ กฎหมายจึงกำหนดอัตราโทษให้แตกต่างจากโทษปกติ คือ มาตรา ๑๓๕/๑ มาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๔ มาตรา ๑๕๕ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๒๐๑ มาตรา ๒๐๒ มาตรา ๓๑๒ ทวิ วรรคแรก มาตรา ๓๑๒ ทวิ วรรคสอง (๑) และมาตรา ๓๒๘

๑.๒ การแก้ไขอัตราโทษปรับสำหรับความผิดในประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ที่ผ่านมาเป็นการแก้ไขเป็นรายมาตรา ไม่ได้ปรับแก้ทั้งหมด ทำให้ระดับอัตราโทษปรับในประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด มีความลักลั่นกัน อีกทั้งอัตราโทษปรับสำหรับความผิดในภาค ๒ ยังไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงขอเสนอให้ปรับปรุงระดับอัตราโทษปรับ ภาค ๒ ความผิด ของประมวลกฎหมายอาญา โดยให้อยู่ในสัดส่วนจำคุกหนึ่งปีต่ออัตราโทษปรับสองหมื่นบาท (ปรับเพิ่มขึ้นสิบเท่า)

๑.๓ เมื่อปรับอัตราโทษปรับ ภาค ๒ ความผิด ในประมวลกฎหมายอาญาให้อยู่ในอัตราส่วนจำคุกหนึ่งปีต่ออัตราโทษปรับสองหมื่นบาท (หรือปรับเพิ่มขึ้นสิบเท่า) แล้ว พบว่าความผิดบางมาตรายังมีอัตราโทษปรับต่ำกว่าความผิดลหุโทษ (ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท) ได้แก่ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ และมาตรา ๓๔๕ ระวังโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่ออัตราโทษปรับทั้ง ๓ มาตรา มีระดับต่ำกว่าอัตราโทษปรับขั้นสูงสำหรับความผิด ภาค ๓ ลหุโทษ จึงมีข้อพิจารณาว่าสมควรปรับอัตราโทษขั้นต่ำในความผิด ภาค ๒ ความผิด ให้เท่ากับอัตราโทษปรับขั้นสูงในความผิด ภาค ๓ ลหุโทษ หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญเห็นควรพิจารณากำหนดอัตราโทษปรับตามหลักสัดส่วนเฉพาะในภาค ๒ ความผิดเท่านั้น ไม่พิจารณาเปรียบเทียบกับอัตราโทษปรับในความผิดลหุโทษ

๑.๔ เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมโดยการกำหนดโทษปรับในความผิดฐานทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายได้รับอันตรายสาหัส ตามมาตรา ๒๙๗ และมาตรา ๒๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยให้เพิ่มโทษปรับตามสัดส่วนของโทษจำคุก (มาตรา ๒๙๗ เพิ่มเติมโทษปรับเป็น “และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสองแสนบาท” และมาตรา ๒๙๘ เพิ่มเติมโทษปรับเป็น “และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท”) เพื่อให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจลงโทษผู้กระทำความผิดให้เหมาะสม

๑.๕ ความผิดอาญาที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจจำนวนมาก หรือที่เกี่ยวข้องกับระบบสถาบันการเงิน ความผิดเหล่านี้โดยส่วนใหญ่ผู้กระทำจะกระทำโดยหวังประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ เมื่อพิจารณาโทษปรับที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันอาจยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดหลบจำหรือยับยั้งชั่งใจที่จะไม่กระทำความผิด ดังนั้น จึงควรนำแนวคิดเรื่องการลงโทษในลักษณะอื่นมาใช้ โดยบัญญัติเพิ่มเป็นโทษเสริมอีกประเภทหนึ่งในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘

๑.๖ ปัจจุบันมีกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่มีความผิดอาญาอยู่เป็นจำนวนมาก การแก้ไขโทษในประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติทุกฉบับในคราวเดียวกันทั้งหมด อาจใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ ดังนั้น จึงเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายแต่ละฉบับ

๑.๗ ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ดำเนินการพิจารณาปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญาทั้งฉบับ สำหรับพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญานั้น เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการแก้ไข

๒. อัตราโทษปรับและการบังคับโทษปรับที่เกี่ยวข้องกับการจราจรตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

๒.๑ เรื่องมาตรการบังคับโทษปรับในคดีจราจร

การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ส่วนใหญ่จะเป็นความผิดลหุโทษหรือความผิดขั้นต่ำ ผู้กระทำความผิดที่ได้รับใบสั่งส่วนใหญ่ไม่เกรงกลัวกฎหมาย เนื่องจากตามมาตรา ๑๕๕ บัญญัติว่า “ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔๑ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท” คดีจราจรจึงมีอายุความหนึ่งปี ในการดำเนินการมีขั้นตอนเกี่ยวกับการออกเอกสารต่าง ๆ ซึ่งอาจจะใช้ระยะเวลาเกินหนึ่งปี หากมีการขยายอายุความในคดีจราจรออกไป จะแตกต่างจากอายุความตามมาตรา ๙๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ที่กำหนดให้มีอายุความหนึ่งปีสำหรับความผิดที่ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือต้องระวางโทษอย่างอื่น เพราะฉะนั้นคดีที่มีโทษจำคุกหรือต้องระวางโทษอย่างอื่นในทางอาญาจะมีอายุความตามมาตรา ๙๕ เป็นหลัก หากมีการขยายอายุความออกไปมากกว่าหนึ่งปี ก็ไม่มีหลักประกันว่าผู้กระทำความผิดจะดำเนินการภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

๒.๒ พระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจราจร

พระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจราจร ได้แก่ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับ มีเจตนารมณ์ในการบังคับใช้ที่แตกต่างกัน ไม่สามารถนำบทบังคับของกฎหมายหนึ่งมาบังคับใช้กับอีกกฎหมายหนึ่งได้

ดังนั้น การบังคับโทษปรับในคดีอาญากรณีความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้จะแตกต่างจากการกระทำความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจออกใบสั่งโดยยังไม่ได้ตัวผู้กระทำความผิด แต่กฎหมายอื่นได้ตัวผู้กระทำความผิดแล้ว ดังนั้น เห็นควรแก้ไขในเชิงการบริหารจัดการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบังคับคดีโทษปรับ

๒.๓ การชำระค่าปรับ

การชำระค่าปรับตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ สามารถดำเนินการได้ ๒ ช่องทาง ตามมาตรา ๑๔๑ คือ ชำระค่าปรับที่สถานีตำรวจเพื่อรายงานตัวต่อพนักงานสอบสวนและชำระค่าปรับ และชำระค่าปรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

กฎหมายจราจรทางบกของประเทศสิงคโปร์ เมื่อผู้กระทำความผิดได้รับใบสั่ง สามารถนำใบสั่งนั้นไปชำระค่าปรับได้ที่ร้านสะดวกซื้อ และได้รับส่วนลด แต่ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระค่าปรับภายในเวลาที่กำหนดก็จะถูกปรับเพิ่มขึ้น (อัตราก้าวหน้า) ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้ประเทศไทยสามารถดำเนินการได้ เช่น งานก่อสร้างที่ปรับเป็นรายวัน

สรุป (๑) ถ้าไม่ชำระค่าปรับตามกฎหมายจราจรทางบกภายในกำหนดเวลาจะต้องชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นในอัตราที่เหมาะสม

(๒) ในการแก้ไขปัญหาโทษปรับที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เปรียบเทียบปรับแล้ว ไม่ว่าจะเป็คดีความผิดจราจรหรือความผิดตามกฎหมายอื่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรปรับปรุงการบริหารงานภายในองค์กร โดยเพิ่มหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบังคับคดีโทษปรับ

๒.๔ กรณีรถต่างประเทศที่ขับเข้ามาในประเทศไทย

ผู้ใช้รถต่างประเทศที่ขับเข้ามาในประเทศไทยแล้วกระทำความผิดกฎหมายจราจรหรือกระทำความผิดกฎหมายอาญาในประเทศไทย เมื่อเดินทางออกนอกประเทศไปแล้วไม่สามารถดำเนินการใด ๆ กับผู้ใช้รถที่มาก่อนเหตุในประเทศไทยได้ คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรประสานให้เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่จับกุมคนต่างด้าวส่งข้อมูลคนต่างด้าวที่กระทำความผิดไปยังกองกำกับการ ๓ กองบังคับการสืบสวนสอบสวน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อบันทึกข้อมูลลงในระบบ PIBICS เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นบุคคลเฝ้าดู (BLACKLIST) หากตรวจพบคนต่างด้าวที่จะเดินทางออก

นอกราชอาณาจักร จะแจ้งให้คนต่างด้าวทราบถึงการกระทำความผิดและอายัดตัว แล้วติดต่อสถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

อนึ่ง ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่เข้าคุณสมบัติที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจึงไม่มีอำนาจในการยับยั้งไม่ให้คนต่างด้าวเดินทางเข้าหรือออกนอกราชอาณาจักรได้ หากจะบังคับใช้จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อให้สามารถบังคับได้ตามกฎหมาย นอกจากนี้ ควรให้ผู้ใช้รถต่างประเทศที่ขับเข้ามาในประเทศไทย ทำประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ

๒.๕ หน่วยงานรับผิดชอบในเรื่องการบังคับโทษปรับ

คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรให้มีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่องการบังคับโทษปรับตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยอาจจัดตั้งเป็นหน่วยงานหนึ่งในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๓. ประเภทโทษของโทษตามมาตรา ๑๘ ของประมวลกฎหมายอาญา

๓.๑ โทษระดับกลางและโทษเสริม ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘/๑ และมาตรา ๑๘/๒ ในร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมประเภทโทษตามมาตรา ๑๘) มีลักษณะเป็นโทษ เนื่องจากการจำกัดสิทธิอย่างหนึ่ง เพียงแต่อาจต้องจัดลำดับความหนักเบาของโทษระดับกลางและโทษเสริมให้เหมาะสม

๓.๒ โทษทั้ง ๕ ลักษณะ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ นั้น จะเห็นได้ว่า ไม่มีโทษรอยต่อระหว่างโทษแต่ละประเภทเท่าที่ควร เช่น โทษกักขังนั้นแม้จะถูกออกแบบมาเพื่อป้องกันการใช้เป็นโทษแทนที่เพื่อเป็นการลงโทษจำคุกกระยะสั้นที่มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสามเดือน แต่ในทางปฏิบัติศาลมิได้ใช้โทษกักขังดังกล่าวเพื่อแทนที่โทษจำคุกแต่อย่างใด ดังนั้น ควรใช้โทษกักขังให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรืออาจแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๓ โดยขยายเขตแดนของการกำหนดอัตราโทษจำคุกที่จะนำโทษกักขังมาแทนที่ให้สูงกว่าอัตราโทษจำคุกที่กำหนดไว้ในปัจจุบัน อาจขยายเขตแดนที่จะใช้โทษกักขังแทนที่โทษจำคุกได้จนถึงระยะเวลาสองปี หรือมีฉะนั้นอาจกำหนดโทษกักขังไว้สำหรับความผิดบางประเภทที่เป็นความผิดทางการเมือง หรือความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงบางประเภทที่ผู้กระทำความผิดมิใช่อาชญากรพื้นฐานทั่วไป เพราะการกักขังเป็นการจำกัดเสรีภาพของผู้ต้องโทษไว้ในสถานที่อื่นอันมิใช่เรือนจำ จึงน่าจะเหมาะสมกว่าการใช้โทษจำคุก

๓.๓ กรณีโทษปรับและโทษริบทรัพย์สิน แม้จะเป็นโทษที่กระทำต่อทรัพย์สินของผู้ต้องโทษ ซึ่งตามหลักทั่วไปของการลงโทษมีระดับความรุนแรงที่น้อยกว่าโทษที่กระทำต่อเนื้อตัวร่างกาย หรือโทษจำกัดเสรีภาพตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ (๑) – (๓) ก็ตาม แต่ก็ยังเป็นโทษที่มุ่งบังคับตามทฤษฎีข่มขู่หรือยับยั้งการกระทำความผิดอยู่ (Theory of deterrence) คณะกรรมการวิสามัญเห็นว่ายังมีความหลากหลายของโทษไม่เพียงพอ และไม่สามารถตอบโจทย์ของการลงโทษในระดับกลางเท่าที่ควร เพราะการลงโทษในระดับกลางจะต้องประกอบไปด้วยโทษที่ต้องพิจารณาจากลักษณะและพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด รวมทั้งประวัติความเป็นมาและความประพฤติของผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้แนวคิดของการฟื้นฟูและปรับปรุงแก้ไขผู้กระทำความผิดสามารถเกิดขึ้นได้จึงจำเป็นต้องเสริมประเภทของการลงโทษให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๓.๔ โทษระดับกลางและโทษเสริม ตามมาตรา ๑๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมประเภทโทษตามมาตรา ๑๘) และเงื่อนไขเพื่อคุมประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ มีบางรายการที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมาก อาจก่อให้เกิดปัญหาว่ารายการดังกล่าวเป็นโทษหรือเป็นเงื่อนไขเพื่อคุมประพฤติ คณะกรรมการวิสามัญมีข้อเสนอว่า เมื่อเห็นว่าโทษระดับกลางและโทษเสริมเป็นโทษอย่างหนึ่ง สมควรกำหนดให้มีความแตกต่างกับเงื่อนไขคุมประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ เช่น มาตรา ๑๘/๑ (๓) สั่งห้ามออกนอกสถานที่ที่กำหนด โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว ตามเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินหกเดือน หรือมาตรา ๑๘/๑ (๔) สั่งให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ ตามเวลาที่กำหนดแต่ไม่เกินห้าปี โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการคุมประพฤติด้วยหรือไม่ก็ได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าใกล้เคียงและซ้ำกับเงื่อนไขคุมประพฤติตามมาตรา ๕๖ มาตรการเหล่านี้ไม่ควรเป็นทั้งโทษและเงื่อนไขคุมประพฤติในเวลาเดียวกัน ดังนั้น คณะกรรมการวิสามัญมีความเห็นว่า ควรปรับปรุงโทษระดับกลางตามมาตรา ๑๘/๑ โดยตัดโทษระดับกลางที่ซ้ำกับเงื่อนไขการคุมประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ออก

๓.๕ โทษที่น่าจะนำมาใช้ในประเทศไทย คือ โทษปรับรายวัน (Le jour-amende) และโทษการทำงานบริการสาธารณะ (Le travail d'interet general) ซึ่งเป็นโทษที่มีความยืดหยุ่นสำหรับผู้กระทำความผิดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่เท่าเทียมกัน ศาลสามารถใช้เป็นกลไกในการลงโทษผู้กระทำความผิดที่มีฐานะเศรษฐกิจดีให้ตระหนักต่อความรับผิดชอบที่ตนจะต้องมีต่อสังคมได้ และก็ไม่จำเป็นต้องใช้การลงโทษจำคุกหรืออาศัยโทษจำคุกเป็นเครื่องมือบีบบังคับผู้กระทำความผิดให้จำยอมแต่ประการใด

๓.๖ ศาลจำเป็นต้องตระหนักถึงการแก้ไขปัญหาที่สังคมจะได้รับผลกระทบจากการลงโทษ กระบวนการบริหารงานยุติธรรม จำเป็นต้องสร้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในคดีแต่ละประเภทแยกจากกัน เพื่อให้เกิดความชำนาญและสามารถเข้าใจสภาพปัญหาอย่างถ่องแท้ เช่น สร้างระบบผู้พิพากษาคดีอาญาขึ้นมาโดยเฉพาะ

๔. ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ศึกษากรณี : การบังคับโทษ การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องของกรมราชทัณฑ์

๔.๑ มาตรา ๔ แก้ไขบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายกฤษฎราชทัณฑ์ และคำว่า “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการนโยบายกฤษฎราชทัณฑ์

หมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายกฤษฎราชทัณฑ์

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายกฤษฎราชทัณฑ์”

คณะกรรมการกฤษฎราชทัณฑ์เห็นควรตัดคำว่า “นโยบายการ” ออก เนื่องจากต้องการให้คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการบังคับโทษ การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องของกรมราชทัณฑ์

๔.๒ มาตรา ๖ กรมราชทัณฑ์อาจดำเนินการให้มีมาตรการบังคับโทษ ด้วยวิธีการอื่นนอกจากการควบคุม ชัง กักขัง หรือจำคุกไว้ในเรือนจำ แต่มาตรการดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา รวมตลอดถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

๔.๓ มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า “ให้ผู้บัญชาการเรือนจำกำหนดตัวพัสดีผู้มีอำนาจสั่งให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขัง...”

คณะกรรมการกฤษฎราชทัณฑ์มีข้อสงสัยว่า คำว่า “พัสดี” หมายถึงใคร เนื่องจากไม่มีบทนิยามคำว่า “พัสดี” ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๔.๔ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอาณาบริเวณภายนอกเรือนจำซึ่งเป็นที่สาธารณะเป็นเขตปลอดภัยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา...”

คณะกรรมการกฤษฎราชทัณฑ์มีข้อสงสัยว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ของกรมราชทัณฑ์ โดยต้องขยายอำนาจออกไปนอกเขตเรือนจำ เพื่อต้องการดูแลเรื่องการพยายามส่งของเข้าไปในเรือนจำ เช่น การโยนยาเสพติดเข้าไปในเรือนจำ ซึ่งอาจเป็นช่องทางในการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบได้ ดังนั้น ควรมีระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจ

๔.๕ มาตรา ๓๓ คณะกรรมการวิชาการวิสามัญมีข้อสังเกตว่า กรณีที่จะมีการดำเนินการตามมาตรา ๔๙ ลดวันต้องโทษ พักการลงโทษ หรือการปรับชั้นนักโทษ ควรมีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลที่แสดงถึงพฤติการณ์แห่งคดีมาพิจารณาประกอบด้วย

๔.๖ มาตรา ๔๙ นักโทษเด็ดขาดคนใดแสดงให้เห็นว่ามีความประพฤติดี มีความอดสาหัส ความก้าวหน้าในการศึกษา และทำการทำงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ทางราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับความสะดวกในเรือนจำตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

(๒) เลื่อนชั้น

(๓) ได้รับแต่งตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ

(๔) ลาไม่เกินเจ็ดวันในคราวหนึ่ง โดยไม่นับรวมเวลาที่ต้องใช้ในการเดินทางเข้าด้วย เมื่อมีความจำเป็นเห็นประจักษ์เกี่ยวกับกิจธุระสำคัญหรือกิจการในครอบครัว แต่ห้ามมิให้ออกไปนอกราชอาณาจักร และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมราชทัณฑ์ ระยะเวลาที่อนุญาตให้ลาครั้งนี้ มิให้หักออกจากการคำนวณกำหนดโทษ ถ้านักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาออกไป ไม่กลับเข้าเรือนจำภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ถือว่านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นหลบหนีที่คุมขังตามประมวลกฎหมายอาญา

(๕) ลดวันต้องโทษจำคุกให้เดือนละไม่เกินห้าวัน แต่การลดวันต้องโทษจำคุกจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก

(๖) ลดวันต้องโทษจำคุกลงอีกไม่เกินจำนวนวันที่ทำงานสาธารณะหรือทำงาน อื่นใดเพื่อประโยชน์ของทางราชการนอกเรือนจำตามมาตรา ๔๖ และอาจได้รับเงินรางวัลด้วยก็ได้

(๗) พักการลงโทษเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต ที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา และกำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขให้กำหนดเท่ากับกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่ ทั้งนี้ ในการคำนวณระยะเวลาการพักการลงโทษ ถ้ามีวันลดวันต้องโทษจำคุกตาม (๖)ให้นำมารวมกับระยะเวลาในการพักการลงโทษด้วย โดยในการพักการลงโทษ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยพักการลงโทษ

(๘) ได้รับการพิจารณาอนุญาตให้ออกไปฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการ หรือรับการศึกษาอบรมนอกเรือนจำโดยมีหรือไม่มีผู้ควบคุมก็ได้ แต่การอนุญาตให้ออกไป ฝึกวิชาชีพหรือรับการศึกษาอบรมนอกเรือนจำจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุก ตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายจำคุกในขณะนั้น และเหลือโทษจำคุกไม่เกินสามปีหกเดือน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ในการศึกษาอบรมและแก้ไข พัฒนาพฤติกรรมร้ายของนักโทษเด็ดขาด และความปลอดภัยของสังคมประกอบกัน แต่ถ้านักโทษ เด็ดขาดซึ่งได้รับอนุญาตให้ออกไปฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการหรือรับการศึกษาอบรมนอก เรือนจำโดยไม่มีผู้ควบคุมไม่กลับเข้าเรือนจำภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ถือว่า นักโทษเด็ดขาดผู้นั้นหลบหนีที่คุมขังตามประมวลกฎหมายอาญา

การดำเนินการตาม (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการและให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญเห็นว่าก่อนดำเนินการตามมาตรา ๔๔ ต้องได้รับความ เห็นชอบจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ในการพิจารณาการบังคับโทษ การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องของกรมราชทัณฑ์

๔.๗ หมวด ๖ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการพ้นจากเรือนจำ

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญเห็นควรเพิ่มมาตรการในการติดตามผู้ต้องขัง ภายหลังการปล่อยตัว ในเชิงวิธีการเพื่อความปลอดภัย โดยให้กรมราชทัณฑ์กำหนดวิธีการในการ ติดตามภายหลังจากผู้ต้องขังพ้นจากเรือนจำ โดยเพิ่มเป็นมาตรา ๖๔/๑

๔.๘ ข้อสังเกตเกี่ยวกับการออกอนุบัญญัติ

จะเห็นได้ว่าร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. มีการกำหนดให้ออก ระเบียบหรือกฎกระทรวงจำนวนมาก ดังนั้น จะต้องมีการเตรียมการร่างอนุบัญญัติควบคู่ไปกับการ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติด้วย

๔.๙ ระบบเรือนจำไม่ควรเป็นระบบที่ผูกติดกับเขตอำนาจศาล เนื่องจาก ปัจจุบันมีการจัดตั้งศาลขึ้นมาใหม่เป็นจำนวนมาก กรมราชทัณฑ์ไม่อาจที่จะทำการก่อสร้างขึ้นใหม่ ตามศาลที่ตั้งขึ้นใหม่ได้ทั้งหมด

๔.๑๐ คณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. มีสาระสำคัญที่ต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ จึงเห็นควรตั้งคณะกรรมการ วิชาการเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ก่อนที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จะรับหลักการในวาระที่หนึ่ง

หน้าว่าง

ภาคผนวก

หน้าว่าง

ภาคผนวก

ก

(ญัตติเรื่อง ขอเสนอตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญศึกษา
การกำหนดอัตราโทษทางอาญา)

หน้าว่าง

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	11304
วันที่.....	5 พ.ย. 2558
เวลา.....	15.43 น.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
และรูปแบบในการร่างกฎหมาย

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สืบเนื่องจากที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมความหมายของความผิดลหุโทษให้หมายถึง ความผิดที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และแก้ไขอัตราโทษปรับของความผิดลหุโทษ ในภาค ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยเพิ่มอัตราโทษปรับขึ้นเป็นสิบเท่าของอัตราเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การแก้ไขอัตราโทษปรับในความผิดลหุโทษดังกล่าวเป็นการแก้ไขเฉพาะในภาค ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญานั้น จึงทำให้อัตราโทษปรับสำหรับความผิดลหุโทษในภาค ๓ ไม่สอดคล้องและเกิดความเหลื่อมล้ำกับอัตราโทษปรับของความผิดอาญาอื่นที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และอัตราโทษปรับของความผิดอาญาที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติฉบับอื่น ๆ อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับความร้ายแรงในการกระทำความผิด และส่งผลกระทบต่อกรณีที่ต้องหาหรือจำเลยไม่มีเงินชำระค่าปรับด้วย นอกจากนี้ ที่ผ่านมามีการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของหน่วยงานในฝ่ายบริหารและสภานิติบัญญัติแห่งชาติยังมีรูปแบบที่ไม่แน่นอน ทำให้ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติในวาระสามหลายฉบับมีรูปแบบที่แตกต่างกันทั้งในเชิงโครงสร้างและการใช้ถ้อยคำภาษา ส่งผลให้เกิดปัญหาในการตีความและการบังคับใช้ภายหลังจากที่ได้ประกาศเป็นกฎหมายแล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดอัตราโทษปรับทางอาญาสอดคล้องกันและสอดคล้องกับความร้ายแรงในการกระทำความผิด ตลอดจนมีรูปแบบในการร่างพระราชบัญญัติที่แน่นอน อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมแก่ทุกคนในสังคม จึงควรมีการพิจารณาศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญาทั้งระบบ ตลอดจนการกำหนดรูปแบบในการร่างกฎหมายให้มีความชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งในชั้นการตรวจพิจารณาของหน่วยงานในฝ่ายบริหารและชั้นการตรวจพิจารณา

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๒๕๕๘
วันที่..... พ.ย. ๒๕๕๘
เวลา..... ๑๓.๐๖ น.

สำนักการประชุม

กลุ่มงานบริหารทั่วไป	
รับที่.....	๑๐๕๗ / ๕๖ วันที่ ๖ พ.ย. ๕๘
เวลา.....	๑๕.๐๖ น. ตง. จพรน.

สำนักการประชุม

(โปรดพลิก)

- ๒ -

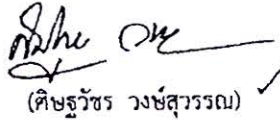
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาศึกษาพระราชบัญญัติเป็นจำนวนมาก โดยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งในด้านวิชาการ การร่างกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และระบบงานนิติบัญญัติ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าจึงขอเสนอญัตติตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๓๘ เพื่อให้ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญาและรูปแบบในการร่างกฎหมายให้สอดคล้องกันทั้งระบบ โดยมีกรรมการจำนวน.....คน และมีกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ ๑๘๐ วัน

สำหรับเหตุผลและรายละเอียดเพิ่มเติมจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเรือเอก

(ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ) ✓

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข ๑๔๑

ผู้รับรองนิติ เรื่อง ขอเสนอผู้ติดตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญาและ
รูปแบบในการร่างกฎหมาย

(๑) นาย อ.จ. ภูมิ
(คุณวิไล อภินันท์)
หมายเลขสมาชิก ๐๓๕ ✓

(๒) สมศรี
(กนกศรี อธิวัฒน์)
หมายเลขสมาชิก 108 ✓

(๓) พ.อ.จ. ธีระ
(วิไล อภินันท์)
หมายเลขสมาชิก ๐๓๑ ✓

(๔) พ.อ.จ. ธีระ
(กนกศรี อธิวัฒน์)
หมายเลขสมาชิก ๐๐๒ ✓

(๕) พ.อ.จ. ธีระ
(วิไล อภินันท์)
หมายเลขสมาชิก ๑๒๗ ✓

(๖) สมศรี
(กนกศรี อธิวัฒน์)
หมายเลขสมาชิก 103 ✓

(๗) วิไล
(เมธินี อภิสิทธิ์)
หมายเลขสมาชิก ๐๕๖ ✓

(๘) สมศรี
(พวงเพ็ชร อภิสิทธิ์)
หมายเลขสมาชิก 85 ✓

(๙) วิไล
(กนกศรี อธิวัฒน์)
หมายเลขสมาชิก ๐๒๔ ✓

(๑๐) พ.อ.จ. ธีระ
(วิไล อภินันท์)
หมายเลขสมาชิก ๕๗ ✓

- ๕ -

(๑๑) พล.อ. วิ. วัฒนารัตน
(เลียงท้อ วัฒนารัตน)
หมายเลขสมาชิก ...116 ✓

(๑๒) พล.อ. PH
(ปิติ หงษ์อมรินทร์)
หมายเลขสมาชิก 245 ✓

(๑๓) พล.ท. Abhul
(สมชาย วัฒน)
หมายเลขสมาชิก ๑๕๙ ✓

(๑๔)
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(๑๕)
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(๑๖)
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(๑๗)
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(๑๘)
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(๑๙)
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(๒๐)
(.....)
หมายเลขสมาชิก

กลุ่มทหารแจ้งตำรวจที่ ๒๒๓๗

๒๒๓๗๒๒๓๗๒๒๓๗๒๒๓๗ ✓

ภาคผนวก

ข

(บันทึกข้อความ เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตรา
โทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

หน้าว่าง

รับที่: ๓๐/๒๕๕๘

วันที่: ๒๗/๑๒/๕๘ เวลา: ๑๓:๕๐ น.

ส่ง: กลุ่มงานบริหารฯ ดำเนินการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักการประชุม กลุ่มงานพระราชบัญญัติ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๑ - ๒

ที่ สจ(ศนท)๐๐๐๗.๐๗/๕๐๗

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาญาติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติและส่งสำเนาหนังสือเชิญประชุม
คณะกรรมการวิชาการวิสามัญครั้งแรก

เรียน ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณาญาติเรื่อง ขอเสนอญาติตั้งคณะกรรมการวิชาการกำหนดอัตราโทษทางอาญาและรูปแบบในการร่างกฎหมาย ซึ่งพลเรือเอก ศิขรุวัชร วงษ์สุวรรณ เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมมีมติให้แก้ไขข้อญาติและมีมติตั้งคณะกรรมการวิชาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา จำนวน ๒๕ คน โดยกำหนดระยะเวลาในการศึกษาเรื่องดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือเชิญประชุมที่แนบมาพร้อมนี้

สำนักการประชุมได้ดำเนินการจัดทำหนังสือเชิญประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญครั้งแรก และแจ้งไปยังผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการทุกท่านแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายสุรัตน์ หวังต่อลาภ)
ผู้อำนวยการสำนักการประชุม

เวชน ผบ. คณะกรทบทแนวท

เพื่อดีแผนก

(นางสาวนิภาวรรณ สิริบำรุงสุข)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

หน้าว่าง

ภาคผนวก

ค

(ประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญศึกษา
การกำหนดอัตราโทษทางอาญา)

หน้าว่าง

ประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
ศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติเรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญาและรูปแบบในการร่างกฎหมาย ซึ่งพลเรือเอก ศิขรุวัชร วงษ์สุวรรณ เป็นผู้เสนอ

ในการนี้ ที่ประชุมได้เห็นชอบให้แก้ไขชื่อญัตติดังกล่าวเป็นว่า “ญัตติเรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา” และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๓๘ ประกอบด้วย

๑. พลเรือเอก กฤษฏา เจริญพานิช
๒. พลตำรวจโท จักรทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา
๓. นายชลิต แก้วจินดา
๔. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร
๕. นายชาญณรงค์ ปราณจิตต์
๖. นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ
๗. นายธานี อ่อนละเอียด
๘. นางสาวนริศรา แดงไผ่
๙. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์
๑๐. พลตำรวจโท ปัญญา เอ่งฉ้วน
๑๑. พันตำรวจโท พงษ์ชัย วราชาติ
๑๒. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร
๑๓. พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ

๑๔. นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง
 ๑๕. นายภาณุ อุทัยรัตน์
 ๑๖. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
 ๑๗. นายวรพล โสคติยานุรักษ์
 ๑๘. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
 ๑๙. นายวิเชียร ชูปไธสง
 ๒๐. พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้
 ๒๑. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ
 ๒๒. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
 ๒๓. นายสัตยา อรุณธารี
 ๒๔. นายสุบุญ วุฒิมวงศ์
 ๒๕. นางอินทราณี สุมาวงศ์
- จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ภาคผนวก

ง

(คำสั่งตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษาหลักเกณฑ์
ในการกำหนดอัตราโทษทางอาญา)

หน้าว่าง

คำสั่งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ

ศึกษาธิการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ ๑/๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญศึกษาธิการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดอัตราโทษทางอาญา

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย จึงมีมติแต่งตั้ง นายยุทธ ลิมป์ศิระ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด)

ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญศึกษาธิการกำหนดอัตราโทษทางอาญา

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการวิสามัญ
ศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่ ๒/๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษาหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราโทษทางอาญา

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ที่ประชุมจึงมีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษาหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราโทษทางอาญา โดยให้คณะอนุกรรมการวิสามัญฯ ประกอบด้วย

๑. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	ประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ
๒. นายวรพล โสคติยานุรักษ์	รองประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ
๓. นายชาญณรงค์ ปราณจิตต์	อนุกรรมการวิสามัญ
๔. พลตำรวจโท ปัญญา เอ่งฉ้วน	อนุกรรมการวิสามัญ
๕. นายธีรทัย เจริญวงศ์	อนุกรรมการวิสามัญ
๖. นายศักรินทร์ ร่วมรังษี	อนุกรรมการวิสามัญ
๗. นางอินทราณี สุมาวงศ์	อนุกรรมการวิสามัญ
๘. ร้อยตำรวจโท ดร. อุทัย อาทิวะช	อนุกรรมการวิสามัญ
๙. นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล	อนุกรรมการวิสามัญ
๑๐. นางสาวประพิณ ประดิษฐากร	อนุกรรมการวิสามัญและเลขานุการ
- โดยมีที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการวิสามัญ ประกอบด้วย
๑. นายสุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์
 ๒. นายภัทระ ลิ้มปศิระ

ให้คณะอนุกรรมการ...

ให้คณะกรรมการการวิสามัญฯ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราโทษทางอาญา แล้วรายงานให้คณะกรรมการการวิสามัญฯ ทราบ และดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการการวิสามัญฯ มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด)

ประธานคณะกรรมการการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการการวิสามัญ
ศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่ ๑/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษาหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
ในคณะกรรมการการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพิ่มเติม

ตามที่คณะกรรมการการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ ได้มีคำสั่ง ที่ ๒/๒๕๕๘ เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษาหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตรา
โทษทางอาญา ลงวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการวิสามัญมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
ที่ประชุมจึงมีมติแต่งตั้ง นายสุบุญ วุฒิมวงศ์ เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษาหลักเกณฑ์ใน
การกำหนดอัตราโทษทางอาญา เพิ่มเติม

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด)

ประธานคณะกรรมการการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ภาคผนวก

จ

(คำสั่งตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.)

หน้าว่าง

คำสั่งคณะกรรมการวิสามัญ
ศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่ ๒/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ที่ประชุมจึงมีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. โดยให้คณะอนุกรรมการวิสามัญฯ ประกอบด้วย

๑. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร	ประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ
๒. พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช	รองประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ
๓. นายสุบุญ วุฒิมังศรี	อนุกรรมการวิสามัญ
๔. พลตำรวจโท ปัญญา เอ่งฉ้วน	อนุกรรมการวิสามัญ
๕. นายวิทยา สุริยะวงศ์	อนุกรรมการวิสามัญ
๖. ร้อยตำรวจโท อุทัย อาทิวะช	อนุกรรมการวิสามัญ
๗. นายวิเชียร ชุบไธสง	อนุกรรมการวิสามัญ
๘. นายวรกร โอภาสนันท์	อนุกรรมการวิสามัญ
๙. นายวิฑูร สุรวฒนานันท์	อนุกรรมการวิสามัญ
๑๐. นายสุชิน คำกระเด็น	อนุกรรมการวิสามัญและเลขานุการ

โดยมีที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการวิสามัญ ประกอบด้วย

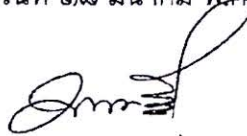
๑. นางสาวประพิณ ประดิษฐากร
๒. นายศกร หลิมศิริวงษ์
๓. พันโท พุฒิพงษ์ ชีพสมุทร
๔. นายยุทธ ลิம்பีศิริระ
๕. นายภัทระ ลิம்பีศิริระ

ให้คณะอนุกรรมการ...

ให้คณะกรรมการการวิสามัญฯ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับ
หลักการและเหตุผล และภาพรวมในการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ แล้วรายงานให้
คณะกรรมการการวิสามัญฯ ทราบ และดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการการวิสามัญฯ มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด)

ประธานคณะกรรมการการวิสามัญศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ภาคผนวก

ฉ

(ตารางประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับฐานความผิดและบทกำหนดโทษ)

หน้าว่าง

ตารางประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับฐานความผิดและบทกำหนดโทษ

ฐานความผิด	โทษทางอาญา
<p>ภาค ๒ ความผิด</p> <p>ลักษณะ ๑ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร</p> <p>หมวด ๑ ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์</p> <p>มาตรา ๑๐๗ - ผู้ใดปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น - ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ หรือรู้ว่ามีผู้จะปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ <p>กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้</p> <p>มาตรา ๑๐๘ - ผู้ใดกระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือ เสรีภาพของพระมหากษัตริย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น - ถ้าการกระทำนั้นมีลักษณะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่พระชนม์ - ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการเตรียมเพื่อประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ หรือรู้ว่ามีผู้กระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ <p>กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้</p> <p>มาตรา ๑๐๙ - ผู้ใดปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น - ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือเพื่อฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือรู้ว่ามีผู้จะปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือจะฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ <p>กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้</p>	<p>โทษประหารชีวิต</p> <p>โทษประหารชีวิต</p> <p>โทษจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>โทษประหารชีวิต</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบหกปีถึงยี่สิบปี</p> <p>โทษประหารชีวิต</p> <p>โทษประหารชีวิต</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี</p>

<p>มาตรา ๑๑๐ - ผู้ใดกระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระราชินีหรือรัชทายาท หรือต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น - ถ้าการกระทำนั้นมีลักษณะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่พระชนม์หรือชีวิต - ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการเตรียมเพื่อประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระราชินีหรือรัชทายาท หรือต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือรู้ว่ามีผู้จะประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ 	<p>โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบหกปีถึงยี่สิบปี</p> <p>โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบหกปีถึงยี่สิบปี</p> <p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี</p>
<p>มาตรา ๑๑๑ - ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๑๐</p>	<p>ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น</p>
<p>มาตรา ๑๑๒ - ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี</p>
<p>หมวด ๒ ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร</p>	
<p>มาตรา ๑๑๓ ผู้ใดใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่ข่มขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ (๒) ล้มล้างอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร หรืออำนาจตุลาการแห่งรัฐธรรมนูญ หรือให้อำนาจดังกล่าวแล้วไม่ได้ หรือ (๓) แบ่งแยกราชอาณาจักรหรือยึดอำนาจปกครองในส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งราชอาณาจักร <p>ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นกบฏ</p>	<p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p>

<p>มาตรา ๑๑๔ ผู้ใดสะสมกำลังพลหรืออาวุธ ตระเตรียมการอื่นใดหรือสมคบกันเพื่อเป็นกบฏ หรือกระทำความผิดใด ๆ อันเป็นส่วนของแผนการเพื่อเป็นกบฏ หรือยุยงราษฎรให้เป็นกบฏ หรือรู้ว่ามีผู้จะเป็นกบฏ แล้วกระทำการอันเป็นการช่วยปกปิดไว้</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี</p>
<p>มาตรา ๑๑๕ - ผู้ใดยุยงทหารหรือตำรวจให้หนีราชการ ให้ละเลยไม่กระทำการตามหน้าที่ หรือให้ก่อการกำเริบ</p> <p>- ถ้าความผิดนั้นได้กระทำลงโดยมุ่งหมายจะป้อนให้วินัยและสมรรถภาพของกรมกองทหารหรือตำรวจเสื่อมทรามลง</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินสิบปี</p>
<p>มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต</p> <p>(๑) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขู่ใจ หรือใช้กำลังประทุษร้าย</p> <p>(๒) เพื่อให้เกิดการความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ</p> <p>(๓) เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี</p>
<p>มาตรา ๑๑๗ - ผู้ใดยุยงหรือจัดให้เกิดการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้างหรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขาย หรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน เพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อข่มขู่ประชาชน</p> <p>- ผู้ใดทราบความมุ่งหมายดังกล่าวและเข้ามีส่วนหรือเข้าช่วยในการร่วมกันหยุดงาน การร่วมกันปิดงานงดจ้าง หรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขายหรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ นั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

<p>- ผู้ใดทราบความมุ่งหมายดังกล่าว และใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายหรือทำให้หวาดกลัวด้วยประการใด ๆ เพื่อให้บุคคลเข้ามีส่วนหรือเข้าช่วยในการร่วมกันหยุดงาน การร่วมปิดงานด้างหรือการร่วมกันไม่ยอมค้าขายหรือติดต่อทางธุรกิจกับบุคคลใด ๆ นั้น</p> <p>มาตรา ๑๑๘ ผู้ใดกระทำการใด ๆ ต่อธงหรือเครื่องหมายอื่นใดอันมีความหมายถึงรัฐ เพื่อเหยียดหยามประเทศชาติ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>หมวด ๓ ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอก ราชอาณาจักร</p> <p>มาตรา ๑๑๙ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้ราชอาณาจักรหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของราชอาณาจักรตกไปอยู่ใต้อำนาจอธิปไตยของรัฐต่างประเทศ หรือเพื่อให้เอกราชของรัฐเสื่อมเสียไป</p> <p>มาตรา ๑๒๐ ผู้ใดคบคิดกับบุคคลซึ่งกระทำการเพื่อประโยชน์ของรัฐต่างประเทศด้วยความประสงค์ที่จะก่อให้เกิดการดำเนินการรบต่อรัฐ หรือในทางอื่นที่เป็นปรปักษ์ต่อรัฐ</p> <p>มาตรา ๑๒๑ คนไทยคนใดกระทำการรบต่อประเทศหรือเข้าร่วมเป็นข้าศึกของประเทศ</p> <p>มาตรา ๑๒๒ - ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่ออุปการะแก่การดำเนินการรบหรือการเตรียมการรบของข้าศึก</p> <p>- ถ้าการอุปการะนั้นเป็นการ</p> <p>(๑) ทำให้ป้อม ค่าย สนามบิน ยานรบ ยานพาหนะ ทางคมนาคม สิ่งที่ใช้ในการสื่อสาร ยุทธภัณฑ์ เสบียงอาหาร อุปกรณ์ อาวุธ หรือสิ่งอื่นใดสำหรับใช้ในการสงครามใช้การไม่ได้หรือตกไปอยู่ในเงื้อมมือของข้าศึก</p> <p>(๒) ยุยงทหารให้ละเลยไม่กระทำการตามหน้าที่ ก่อการกำเริบ หนีราชการหรือละเมิดวินัย</p> <p>(๓) กระทำจารกรรม นำหรือแนะทางให้ข้าศึกหรือ</p>	<p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี</p> <p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี</p> <p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p>

<p>(๔) กระทำโดยประการอื่นใดให้เข้าศึก ได้เปรียบในการรบ</p>	
<p>มาตรา ๑๒๓ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อความ เอกสารหรือสิ่งใด ๆ อันปกปิดไว้เป็นความลับ สำหรับความปลอดภัยของประเทศ</p>	โทษจำคุกไม่เกินสิบปี
<p>มาตรา ๑๒๔ - ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้ผู้อื่นล่วงรู้ หรือได้ไปซึ่งข้อความ เอกสารหรือสิ่งใด ๆ อันปกปิดไว้เป็นความลับสำหรับความ ปลอดภัยของประเทศ</p> <p>- ถ้าความผิดนั้นได้กระทำในระหว่างประเทศ อยู่ในการรบหรือการสงคราม</p> <p>- ถ้าความผิดดังกล่าวมาในสองวรรคก่อน ได้กระทำเพื่อให้รัฐต่างประเทศได้ประโยชน์</p>	โทษจำคุกไม่เกินสิบปี โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต
<p>มาตรา ๑๒๕ ผู้ใดปลอม ทำเทียมขึ้น กักไว้ ซ่อนเร้น ปิดบัง ยักยัก ทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำให้ สูญหายหรือไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารหรือแบบ ใด ๆ อันเกี่ยวกับส่วนได้เสียของรัฐในการ ระหว่างประเทศ</p>	โทษจำคุกไม่เกินสิบปี
<p>มาตรา ๑๒๖ ผู้ใดได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้กระทำ กิจการของรัฐกับรัฐบาลต่างประเทศ ถ้าและ โดยทุจริตไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย</p>	โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี
<p>มาตรา ๑๒๗ - ผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อให้เกิดเหตุร้ายแก่ ประเทศจากภายนอก</p> <p>- ถ้าเหตุร้ายเกิดขึ้น</p>	โทษจำคุกไม่เกินสิบปี โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สองปีถึงยี่สิบปี
<p>มาตรา ๑๒๘ ผู้ใดตระเตรียมการ หรือพยายามกระทำ ความผิดใด ๆ ในหมวดนี้</p>	โทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น
<p>มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดใด ๆ ในหมวดนี้</p>	โทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น
<p>หมวด ๔ ความผิดต่อสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ</p>	
<p>มาตรา ๑๓๐ - ผู้ใดทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อ เสรีภาพของราชาธิบดี ราชนี ราชสามี รัชทายาทหรือประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ ซึ่งมีสัมพันธไมตรี</p> <p>- ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น</p>	โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี

<p>มาตรา ๑๓๑ - ผู้ใดทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อเสรีภาพของผู้แทนรัฐต่างประเทศ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก</p> <p>- ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น</p>	<p>ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน โทษจำคุกไม่เกินสิบปี</p>
<p>มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดฆ่าหรือพยายามฆ่าบุคคลหนึ่งบุคคลใดดังระบุไว้ในมาตรา ๑๓๐ หรือมาตรา ๑๓๑</p>	<p>ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน โทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต</p>
<p>มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายราชาธิบดี ราชาินี ราชสามี รัชทายาท หรือประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายผู้แทนรัฐต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดกระทำการใด ๆ ต่อธงหรือเครื่องหมายอื่นใด อันมีความหมายถึงรัฐต่างประเทศซึ่งมีสัมพันธไมตรี เพื่อเหยียดหยามรัฐนั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>ลักษณะ ๑/๑ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย</p>	
<p>มาตรา ๑๓๕/๑ ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดอาญาดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใด ๆ</p> <p>(๒) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ</p> <p>(๓) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหาย</p>	<p>โทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท</p>

อย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วน โดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย - การกระทำในการเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง โต้แย้ง หรือเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้รัฐช่วยเหลือหรือให้ได้รับความ เป็นธรรมอันเป็นการใช้เสรีภาพตาม รัฐธรรมนูญ ไม่เป็นการกระทำความผิดต่อ ร่างกาย

มาตรา ๑๓๕/๒ ผู้ใด

(๑) ชูเชื่อว่า จะกระทำการก่อการร้าย โดยมี พฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะ กระทำการตามที่ชูเชื่อจริง หรือ
(๒) สะสมกำลังพลหรืออาวุธ จัดหาหรือ รวบรวมทรัพย์สิน ให้หรือรับการฝึกการก่อ การร้าย ตระเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกัน เพื่อก่อการร้าย หรือกระทำความผิดใด ๆ อันเป็นส่วนของแผนการเพื่อการก่อการร้าย หรือยุยงประชาชนให้เข้ามีส่วนในการก่อ การร้าย หรือรู้ว่ามีผู้จะก่อการร้ายแล้ว กระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้

มาตรา ๑๓๕/๓ ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิด ตามมาตรา ๑๓๕/๑ หรือมาตรา ๑๓๕/๒

มาตรา ๑๓๕/๔ ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งมีมติของ หรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคง แห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นคณะ บุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย และรัฐบาลไทยได้ประกาศให้ความรับรอง มติหรือประกาศดังกล่าวด้วยแล้ว

ลักษณะ ๒ ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง

หมวด ๑ ความผิดต่อเจ้าพนักงาน

มาตรา ๑๓๖ ผู้ใดดูหมิ่นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตาม หน้าที่ หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่

มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย

โทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้ง แต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

โทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น ๆ

โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีและปรับไม่เกิน หนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน สองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

<p>มาตรา ๑๓๘ - ผู้ใดต่อสู้ หรือขัดขวางเจ้าพนักงานหรือผู้ซึ่งต้องช่วยเจ้าพนักงานตามกฎหมายในการปฏิบัติการตามหน้าที่</p> <p>- ถ้าการต่อสู้หรือขัดขวางนั้น ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๓๙ ผู้ใดข่มขืนใจเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติการอันมิชอบด้วยหน้าที่ หรือให้ละเว้นการปฏิบัติการตามหน้าที่โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินแปดพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๔๐ - ถ้าความผิดตามมาตรา ๑๓๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๓๙ ได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป</p> <p>- ถ้ากระทำโดยอ้างอำนาจอัยย์หรือช่องโงระไม่ว่าอัยย์หรือช่องโงระนั้นจะมีอยู่หรือไม่</p> <p>- ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท</p> <p>โทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในสองวรรคก่อนกึ่งหนึ่ง</p>
<p>มาตรา ๑๔๑ ผู้ใดถอน ทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งตราหรือเครื่องหมายอันเจ้าพนักงานได้ประทับหรือหมายไว้ที่สิ่งใด ๆ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการยึดอายัดหรือรักษาสิ่งนั้น ๆ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๔๒ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสียหรือทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน หรือเอกสารใด ๆ อันเจ้าพนักงานได้ยึด รักษาไว้ หรือสั่งให้ส่งเพื่อเป็นพยานหลักฐาน หรือเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่ว่าเจ้าพนักงานจะรักษาทรัพย์สินหรือเอกสารนั้นไว้เอง หรือสั่งให้ผู้นั้นหรือผู้อื่น ส่งหรือรักษาไว้ก็ตาม</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๔๓ ผู้ใดเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

<p>โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตนให้กระทำการ หรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด</p> <p>มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๔๕ - ผู้ใดแสดงตนเป็นเจ้าพนักงาน และกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน โดยตนเองมิได้เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจกระทำการนั้น</p> <p>- เจ้าพนักงานผู้ใดได้รับคำสั่งมิให้ปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่ต่อไปแล้ว ยังฝ่าฝืนกระทำการใด ๆ ในตำแหน่งหน้าที่นั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคแรกดูกัน</p>
<p>มาตรา ๑๔๖ ผู้ใดไม่มีสิทธิที่จะสวมเครื่องแบบหรือประดับเครื่องหมายของเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล หรือไม่มีสิทธิใช้ยศ ตำแหน่ง เครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือสิ่งที่มีหมายถึงเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กระทำการเช่นนั้น เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>หมวด ๒ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ</p>	
<p>มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใดเบียดบังทรัพย์สินนั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต หรือโดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์สินนั้นเสีย</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือประหารชีวิต</p>
<p>มาตรา ๑๔๙ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือประหารชีวิต</p>

<p>โดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการ อย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือ มิชอบด้วยหน้าที่</p>	
<p>มาตรา ๑๕๐ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน กระทำการหรือไม่ กระทำการอย่างใดในตำแหน่งโดยเห็นแก่ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้ง เป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งนั้น</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุก ตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึง สี่หมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๑๕๑ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่ง โดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาลหรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุก ตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึง สี่หมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแล กิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เนื่องด้วยกิจการนั้น</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับ ตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จ่ายทรัพย์สิน จ่ายทรัพย์สินนั้นเกินกว่าที่ควรจ่ายเพื่อประโยชน์ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับ ตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่หรือแสดงว่าตน มีหน้าที่เรียกเก็บหรือตรวจสอบภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือเงินอื่นใด โดยทุจริตเรียก เก็บหรือละเว้นไม่เรียกเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมหรือเงินนั้น หรือกระทำการหรือ ไม่กระทำการใด เพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษี อากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นมีต้องเสีย หรือเสีย น้อยไปกว่าที่จะต้องเสีย</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุก ตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึง สี่หมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่กำหนดราคา ทรัพย์สินหรือสินค้าใด ๆ เพื่อเรียกเก็บ ภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย โดยทุจริตกำหนดราคาทรัพย์สินหรือสินค้านั้น เพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือ ค่าธรรมเนียมนั้นมีต้องเสียหรือเสียน้อยกว่า ที่จะต้องเสีย</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุก ตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึง สี่หมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๑๕๖ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชี ตามกฎหมาย โดยทุจริต แนะนำ หรือกระทำ การหรือไม่กระทำการอย่างใด เพื่อให้มีการ</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุก ตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึง สี่หมื่นบาท</p>

<p>ละเว้นการลงรายการในบัญชี ลงรายการเท็จ ในบัญชี แก้ไขบัญชี หรือซ่อนเร้น หรือทำหลักฐานในการลงบัญชีอันจะเป็นผลให้การเสียหายอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นไม่ต้องเสีย หรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย</p>	
<p>มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๕๘ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสารใดอันเป็นหน้าที่ของตนที่จะปกครองหรือรักษาไว้ หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>
<p>มาตรา ๑๕๙ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ดูแล รักษาทรัพย์สินหรือเอกสารใด กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่โดยฉ้อโกง ทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือโดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ซึ่งตราหรือเครื่องหมายอันเจ้าพนักงานได้ประทับหรือหมายไว้ที่ทรัพย์สินหรือเอกสารนั้นในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการยึดหรือรักษาสิ่งนั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๖๐ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่รักษาหรือใช้ดวงตราหรือรอยตราของราชการหรือของผู้อื่น กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยใช้ดวงตราหรือรอยตรานั้น หรือโดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๖๑ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร กรอกข้อความลงในเอกสาร หรือดูแลรักษาเอกสาร กระทำการปลอมเอกสารโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่นั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๑๖๒ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการดังต่อไปนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ (๑) รับรองเป็นหลักฐานว่า ตนได้กระทำการ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>

<p>อย่างไรก็ดี หรือว่าการอย่างไรก็ได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ</p> <p>(๒) รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความอันมิได้มีการแจ้ง</p> <p>(๓) ละเว้นไม่จดข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความเช่นนั้น หรือ</p> <p>(๔) รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น มุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ</p> <p>มาตรา ๑๖๓ ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน มีหน้าที่ในการไปรษณีย์ โทรเลขหรือโทรศัพท์ กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เปิด หรือยอมให้ผู้อื่นเปิด จดหมายหรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข</p> <p>(๒) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้สูญหาย ซึ่งจดหมายหรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข</p> <p>(๓) กัก ส่งให้ผิดทาง หรือส่งให้แก่บุคคลซึ่งรู้ว่ามิใช่เป็นผู้ควรรับซึ่งจดหมาย หรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข หรือ</p> <p>(๔) เปิดเผยข้อความที่ส่งทางไปรษณีย์ทางโทรเลขหรือทางโทรศัพท์</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๖๔ ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน รู้หรืออาจรู้ความลับในราชการ กระทำโดยประการใด ๆ อันมิชอบด้วยหน้าที่ ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับนั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๖๕ ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือคำสั่ง ซึ่งได้สั่งเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่งนั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๖๖ - ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน ละทิ้งงานหรือกระทำการอย่างใด ๆ เพื่อให้งานหยุดชะงักหรือเสียหาย โดยร่วมกระทำการเช่นนั้นด้วยกัน ตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

<p>- ถ้าความผิดนั้นได้กระทำลงเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน เพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อข่มขู่ประชาชน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท</p>
<p>ลักษณะ ๓ ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม</p>	
<p>หมวด ๑ ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม</p>	
<p>มาตรา ๑๖๗ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำได้อันมิชอบด้วยหน้าที่</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>
<p>มาตรา ๑๖๘ ผู้ใดขัดขืนคำสั่งตามกฎหมายของพนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน ซึ่งให้มาเพื่อให้ถ้อยคำ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๖๙ ผู้ใดขัดขืนคำสั่งตามกฎหมายของพนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน ซึ่งให้ส่งหรือจัดการส่งทรัพย์สินหรือเอกสารใด ให้สาบานให้ปฏิญาณ หรือให้ถ้อยคำ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๗๐ ผู้ใดขัดขืนหมายหรือคำสั่งของศาลให้มาให้ถ้อยคำ ให้มาเบิกความหรือให้ส่งทรัพย์สินหรือเอกสารใดในการพิจารณาคดี</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๗๑ ผู้ใดขัดขืนคำสั่งของศาลให้สาบาน ปฏิญาณให้ถ้อยคำหรือเบิกความ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๗๒ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๗๓ ผู้ใดรู้ว่ามิได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้งข้อความแก่พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาว่า ได้มีการกระทำความผิด</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท</p>
<p>มาตรา ๑๗๔ - ถ้าการแจ้งข้อความตามมาตรา ๑๗๒ หรือมาตรา ๑๗๓ เป็นการเพื่อจะแกล้งให้บุคคลใดต้องถูกบังคับตามวิธีการเพื่อความปลอดภัย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท</p>

<p>- ถ้าการแจ้งตามความในวรรคแรก เป็นการ จะแก่งให้บุคคลใดต้องรับโทษหรือรับโทษ หนักขึ้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๑๗๕ ผู้ใดเอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่า กระทำความผิดอาญาหรือว่ากระทำความผิด อาญาแรงกว่าที่เป็นความจริง</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๑๗๖ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๗๕ แล้ว โทษต่อศาล และขอถอนฟ้องหรือแก้ฟ้องก่อน มีคำพิพากษา</p>	<p>ศาลลงโทษน้อยกว่าที่กำหนดไว้ หรือศาลจะไม่ลงโทษเลยก็ได้</p>
<p>มาตรา ๑๗๗ - ผู้ใดเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดี ต่อศาล ถ้าความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี - ถ้าความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ได้กระทำ ในการพิจารณาคดีอาญา</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>
<p>มาตรา ๑๗๘ ผู้ใดซึ่งเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงาน สอบสวน ให้แปลข้อความหรือความหมายใด แปลข้อความหรือความหมายนั้นให้ผิดไปใน ข้อสำคัญ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๗๙ ผู้ใดทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ เพื่อให้ พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ สืบสวนคดีอาญาเชื่อว่าได้มีความผิดอาญา อย่างใดเกิดขึ้น หรือเชื่อว่าความผิดอาญาที่เกิด ขึ้นร้ายแรงกว่าที่เป็นความจริง</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน สี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๘๐ - ผู้ใดนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอัน เป็นเท็จในการพิจารณาคดี ถ้าเป็น พยานหลักฐานในข้อสำคัญในคดีนั้น - ถ้าความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ได้กระทำ ในการพิจารณาคดีอาญา</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>
<p>มาตรา ๑๘๑ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๗๔ มาตรา ๑๗๕ มาตรา ๑๗๗ มาตรา ๑๗๘ หรือมาตรา ๑๘๐ (๑) เป็นการกระทำในกรณีแห่งข้อหาว่า ผู้ใดกระทำความผิดที่มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ สามปีขึ้นไป</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับ ตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>

	(๒) เป็นการกระทำในกรณีแห่งข้อหาว่า ผู้ใดกระทำความผิดที่มีระวางโทษถึงประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต	โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสามหมื่นบาท
มาตรา ๑๘๒	ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๗๗ หรือมาตรา ๑๗๘ แล้วลู่แกโทษ และกลับแจ้งความจริงต่อศาลหรือเจ้าพนักงานก่อนจบคำเบิกความหรือการแปล	ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ
มาตรา ๑๘๓	ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๗๗ มาตรา ๑๗๘ หรือมาตรา ๑๘๐ แล้วลู่แกโทษ และกลับแจ้งความจริงต่อศาลหรือเจ้าพนักงานก่อนมีคำพิพากษา และก่อนตนถูกฟ้องในความผิดที่ได้กระทำ	ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้
มาตรา ๑๘๔	ผู้ใดเพื่อจะช่วยเหลือผู้อื่นมิให้ต้องรับโทษ หรือให้รับโทษน้อยลง ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งพยานหลักฐานในการกระทำความผิด	โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๘๕	ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสารใดที่ได้ส่งไว้ต่อศาล หรือที่ศาลให้รักษาไว้ในการพิจารณาคดี	โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๘๖	ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินที่ได้มีคำพิพากษาให้รับ	โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๘๗	ผู้ใดเพื่อจะมีให้การเป็นไปตามคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาล ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัด หรือที่ตนรู้ว่าน่าจะถูกยึดหรืออายัด	โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๘๘	ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งพินัยกรรมหรือเอกสารใดของผู้อื่น ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน	โทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
มาตรา ๑๘๙	ผู้ใดช่วยเหลือผู้อื่นซึ่งเป็นผู้กระทำความผิด หรือเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด อันมิใช่ความผิดลหุโทษ เพื่อมิให้ต้องโทษ โดยให้พนักแก	โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

<p>ผู้ยื่น โดยซ่อนเร้น หรือโดยช่วยผู้ยื่นด้วย ประการใดเพื่อไม่ให้ถูกจับกุม</p> <p>มาตรา ๑๙๐ - ผู้ใดหลบหนีไประหว่างที่ถูกคุมขังตามอำนาจ ของศาล ของพนักงานอัยการ ของพนักงาน สอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ สืบสวนคดีอาญา</p> <p>- ถ้าความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรกได้กระทำ โดยแหกที่คุมขัง โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือ โดยขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดย ร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป</p> <p>- ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำโดยมีหรือ ใช้อาวุธปืน หรือวัตถุระเบิด</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>•</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ใน สองวรรคก่อนถึงหนึ่ง</p>
<p>มาตรา ๑๙๑ - ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดให้ผู้ที่ถูกคุมขัง ตามอำนาจของศาล ของพนักงานอัยการ ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงาน ผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา หลุดพ้นจากการ คุมขังไป</p> <p>- ถ้าผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังไปนั้นเป็นบุคคล ที่ต้องคำพิพากษาจากศาลหนึ่งศาลใดให้ ลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือมีจำนวน ตั้งแต่สามคนขึ้นไป</p> <p>- ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำโดยใช้ กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือ วัตถุระเบิด</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และ ปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พัน บาท</p> <p>โทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ใน สองวรรคก่อนถึงหนึ่ง</p>
<p>มาตรา ๑๙๒ ผู้ใดให้พำนัก ซ่อนเร้น หรือช่วยด้วย ประการใด ให้ผู้ที่หลบหนีจากการคุมขังตาม อำนาจของศาล ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดี อาญา เพื่อไม่ให้ถูกจับกุม</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๙๓ ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวมาใน มาตรา ๑๘๔ มาตรา ๑๘๕ หรือมาตรา ๑๙๒ เป็นการกระทำเพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามี หรือภริยาของผู้กระทำ</p>	<p>ศาลจะไม่ลงโทษก็ได้</p>

<p>มาตรา ๑๙๔ ผู้ใดต้องคำพิพากษาห้ามเข้าเขตกำหนดตามมาตรา ๔๕ เข้าไปในเขตกำหนดนั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๙๕ ผู้ใดหลบหนีจากสถานพยาบาลซึ่งศาลสั่งให้คุมตัวไว้ ตามความในมาตรา ๔๙</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๙๖ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามของศาลซึ่งได้สั่งไว้ในคำพิพากษา ตามมาตรา ๕๐</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๙๗ ผู้ใดใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชียวว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ให้ประโยชน์หรือรับว่าจะให้ประโยชน์ เพื่อกีดกันหรือขัดขวางการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานเนื่องจากคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๙๘ ผู้ใดดูหมิ่นศาลหรือผู้พิพากษาในการพิจารณาหรือพิพากษาคดี หรือกระทำการขัดขวางการพิจารณาหรือพิพากษาของศาล</p>	<p>โทษจำคุกหนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๑๙๙ ผู้ใดลอบฝัง ซ่อนเร้น ย้ายหรือทำลายศพหรือส่วนของศพเพื่อปิดบังการเกิด การตายหรือเหตุแห่งการตาย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>หมวด ๒ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม</p>	
<p>มาตรา ๒๐๐ - ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งพนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาหรือจัดการให้เป็นไปตามหมายอาญา กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่งอันเป็นการมิชอบ เพื่อจะช่วยเหลือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมิให้ต้องโทษ หรือให้รับโทษน้อยลง</p> <p>- ถ้าการกระทำหรือไม่กระทำนั้น เป็นการเพื่อจะแก่งแย่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดต้องรับโทษรับโทษหนักขึ้น หรือต้องถูกบังคับตามวิธีการเพื่อความปลอดภัย</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๐๑ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่</p>	<p>โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือประหารชีวิต</p>

<p>มาตรา ๒๐๒ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือประหารชีวิต</p>
<p>มาตรา ๒๐๓ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ปฏิบัติกรให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลนั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๐๔ - ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีตำแหน่งหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ที่ต้องคุมขังตามอำนาจของศาลของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ที่อยู่ในระหว่างคุมขังนั้นหลุดพ้นจากการคุมขังไป</p> <p>- ถ้าผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังไปนั้นเป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาของศาลหนึ่งศาลใดให้ลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือมีจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๐๕ - ถ้าการกระทำดังกล่าวในมาตรา ๒๐๔ เป็นการกระทำโดยประมาท</p> <p>- ถ้าผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังไปด้วยการกระทำโดยประมาทนั้น เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาของศาลหนึ่งศาลใดให้ลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไปหรือมีจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป</p> <p>- ถ้าผู้กระทำความผิด จัดให้ได้ตัวผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังคืนมาภายในสามเดือน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ให้งดการลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้น</p>
<p>ลักษณะ ๔ ความผิดเกี่ยวกับศาสนา</p> <p>มาตรา ๒๐๖ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ แก่วัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด อันเป็นการเหยียดหยามศาสนานั้น</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

<p>มาตรา ๒๐๗ ผู้ใดก่อให้เกิดการรบกวนวุ่นวายขึ้นในที่ประชุม ศาสนิกชนเวลาประชุมกัน นมัสการ หรือ กระทำพิธีกรรมตามศาสนาใด ๆ โดยชอบด้วย กฎหมาย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน สองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๐๘ ผู้ใดแต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดงว่าเป็น ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวชในศาสนา ใดโดยมิชอบ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็น บุคคลเช่นนั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน สองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน</p>	
<p>มาตรา ๒๐๙ - ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธี ดำเนินการและมีความมุ่งหมายเพื่อการอัน มิชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นกระทำความผิดฐาน เป็นอั้งยี่</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>
<p>มาตรา ๒๑๐ - ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นหัวหน้า ผู้จัดการ หรือผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในคณะบุคคลนั้น</p> <p>- ผู้ใดสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ใน ภาค ๒ และความผิดนั้นมีกำหนดโทษจำคุก อย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นช่องโจร</p> <p>- ถ้าเป็นการสมคบเพื่อกระทำความผิด ที่มี ระวังโทษถึงประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๑๑ ผู้ใดประชุมในที่ประชุมอั้งยี่หรือช่องโจร ผู้นั้น กระทำความผิดฐานเป็นอั้งยี่หรือช่องโจร เว้นแต่ผู้นั้นจะแสดงได้ว่า ได้ประชุมโดยไม่รู้ว่าเป็นการประชุมของอั้งยี่หรือช่องโจร</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับ ตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๑๒ ผู้ใด</p> <p>(๑) จัดหาที่ประชุมหรือที่พำนักให้แก่อั้งยี่ หรือช่องโจร</p> <p>(๒) ชักชวนบุคคลให้เข้าเป็นสมาชิกอั้งยี่หรือ พรรคพวกช่องโจร</p> <p>(๓) อุปการะอั้งยี่หรือช่องโจรโดยให้ทรัพย์สิน หรือโดยประการอื่น หรือ</p> <p>(๔) ช่วยจำหน่ายทรัพย์สินที่อั้งยี่หรือช่องโจรได้มา โดยการกระทำความผิด</p>	<p>โทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดฐานเป็น อั้งยี่หรือช่องโจรแล้วแต่กรณี</p>

<p>มาตรา ๒๑๓ ถ้าสมาชิกอัยย์หรือพรรคพวกช่องโจรคนหนึ่งคนใดได้กระทำความผิดตามความมุ่งหมายของอัยย์หรือช่องโจรนั้น สมาชิกอัยย์หรือพรรคพวกช่องโจรที่อยู่ด้วยในขณะที่กระทำความผิดหรืออยู่ด้วยในที่ประชุมแต่ไม่ได้คัดค้านในการตกลงให้กระทำความผิดนั้น และบรรดาหัวหน้า ผู้จัดการ หรือผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในอัยย์หรือช่องโจรนั้น</p>	<p>โทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นทุกคน</p>
<p>มาตรา ๒๑๔ - ผู้ใดประพฤติดันเป็นปกติธุระเป็นผู้จัดหาที่พักที่ซ่อนเร้นหรือที่ประชุมให้บุคคลซึ่งตนรู้ว่าเป็นผู้กระทำความผิดที่บัญญัติไว้ในภาค ๒ นี้</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดนั้น เป็นการกระทำเพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามีหรือภริยาของผู้กระทำ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ศาลจะไม่ลงโทษก็ได้</p>
<p>มาตรา ๒๑๕ - ผู้ใดมีว่สมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชี่ยวว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง</p> <p>- ถ้าผู้กระทำความผิดคนหนึ่งคนใดมีอาวุธบรรดาผู้ที่กระทำความผิด</p> <p>- ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นหัวหน้า หรือเป็นผู้มีหน้าที่สั่งการในการกระทำความผิดนั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๑๖ เมื่อเจ้าพนักงานสั่งผู้ที่มีว่สมเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑๕ ให้เลิกไป ผู้ใดไม่เลิก</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>ลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน</p>	
<p>มาตรา ๒๑๗ ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้อื่น</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>
<p>มาตรา ๒๑๘ ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) โรงเรือน เรือ หรือแพที่คนอยู่อาศัย</p> <p>(๒) โรงเรือน เรือ หรือแพอันเป็นที่เก็บหรือที่ทำสินค้า</p> <p>(๓) โรงมหรสพหรือสถานที่ประชุม</p> <p>(๔) โรงเรือนอันเป็นสาธารณสมบัติของ</p>	<p>โทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี</p>

<p>แผ่นดิน เป็นสาธารณสถาน หรือเป็นที่สำหรับประกอบพิธีกรรมตามศาสนา</p> <p>(๕) สถานีรถไฟ ท่าอากาศยาน หรือที่จอดรถหรือเรือสาธารณะ</p> <p>(๖) เรือกลไฟ หรือเรือยนต์ อันมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป อากาศยาน หรือรถไฟที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะ</p>	
<p>มาตรา ๒๑๙ ผู้ใดกระเตรียมเพื่อกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรา ๒๑๗ หรือมาตรา ๒๑๘</p>	<p>โทษเช่นเดียวกับพยายามกระทำความผิดนั้น ๆ</p>
<p>มาตรา ๒๒๐ - ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใด ๆ แม้เป็นของตนเอง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรกเป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สินตามทีระบุไว้ในมาตรา ๒๑๘</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาทถ้วน</p> <p>โทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๘</p>
<p>มาตรา ๒๒๑ ผู้ใดกระทำให้เกิดระเบิดจนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น หรือทรัพย์สินของผู้อื่น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>
<p>มาตรา ๒๒๒ ผู้ใดกระทำให้เกิดระเบิดจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ทรัพย์สินดังกล่าวในมาตรา ๒๑๗ หรือมาตรา ๒๑๘</p>	<p>โทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ</p>
<p>มาตรา ๒๒๓ ความผิดดังกล่าวในมาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๑ หรือมาตรา ๒๒๒ นั้น ถ้าทรัพย์สินที่เป็นอันตราย หรือที่น่าจะเป็นอันตรายเป็นทรัพย์สินที่มีราคาน้อยและการกระทำนั้นไม่น่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๒๔ - ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๑ หรือมาตรา ๒๒๒ เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย</p> <p>- ถ้าเป็นเหตุให้บุคคลอื่นรับอันตรายสาหัส</p>	<p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี</p>
<p>มาตรา ๒๒๕ ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาท และเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย หรือการกระทำโดยประมาทนั้นน่าจะเป็นอันตรายแก่ชีวิตของบุคคลอื่น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

<p>มาตรา ๒๒๖ ผู้ใดกระทำให้ด้วยประการใด ๆ แก่โรงเรือน อยู่เรือ ที่จอดรอ หรือเรือสาธารณะ ทู่นทอด จอดเรือ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องจักร เครื่องกล สายไฟฟ้าหรือสิ่งที่ทำไว้เพื่อป้องกันอันตราย แก่บุคคลหรือทรัพย์สิน จนน่าจะเป็นเหตุให้เกิด อันตรายแก่บุคคลอื่น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๒๗ ผู้ใดเป็นผู้มีวิชาชีพในการออกแบบ ควบคุม หรือทำการก่อสร้าง ซ่อมแซมหรือรื้อถอน อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ไม่ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ หรือวิธีการอันพึงกระทำนั้น ๆ โดยประการที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ บุคคลอื่น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๒๘ - ผู้ใดกระทำให้ด้วยประการใด ๆ เพื่อให้เกิด อุทกภัย หรือเพื่อให้เกิดขัดข้องแก่การใช้น้ำซึ่ง เป็นสาธารณูปโภค ถ้าการกระทำนั้นน่าจะเป็น อันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น - ถ้าการกระทำมีความผิดดังกล่าวนั้นแรก เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สิน ของผู้อื่น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และ ปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พัน บาท</p>
<p>มาตรา ๒๒๙ ผู้ใดกระทำให้ด้วยประการใด ๆ ให้ทางสาธารณะ ประตุน้ำ ทำนบ เขื่อน อันเป็นส่วนของทาง สาธารณะ หรือที่ขึ้นลงของอากาศยาน อยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตราย แก่การจราจร</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๓๐ ผู้ใดเอาสิ่งใด ๆ กีดขวางทางรถไฟหรือทาง รถราง ทำให้รางรถไฟหรือรางรถรางหลุด หลวมหรือเคลื่อนจากที่ หรือกระทำแก่เครื่อง สัญญาณจนน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ การเดินทางรถไฟหรือรถราง</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับ ตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท ถ้วน</p>
<p>มาตรา ๒๓๑ ผู้ใดกระทำการด้วยประการใด ๆ ให้ ประภาคาร ทู่น สัญญาณ หรือสิ่งอื่นใดซึ่งจัด ไว้เป็นสัญญาณเพื่อความปลอดภัยใน การจราจรทางบก การเดินเรือหรือการ เดินอากาศ อยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้ เกิดอันตรายแก่การจราจรทางบก การเดินเรือ หรือการเดินอากาศ</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และ ปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พัน บาท</p>

<p>มาตรา ๒๓๒ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ให้นยานพาหนะดังต่อไปนี้ อยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคล</p> <p>(๑) เรือเดินทะเล อากาศยาน รถไฟหรือรถราง</p> <p>(๒) รถยนต์ที่ใช้สำหรับการขนส่งสาธารณะ หรือ</p> <p>(๓) เรือกลไฟ หรือเรือยนต์อันมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป ที่ใช้สำหรับการขนส่งสาธารณะ</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>
<p>มาตรา ๒๓๓ ผู้ใดใช้นยานพาหนะรับจ้างขนส่งคนโดยสารเมื่อยานพาหนะนั้นมีลักษณะหรือมีการบรรทุกจนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลในยานพาหนะนั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๓๔ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ แก่สิ่งที่ใช้ในการผลิต ในการส่งพลังงานไฟฟ้าหรือในการส่งน้ำ จนเป็นเหตุให้ประชาชนขาดความสะดวก หรือน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ประชาชน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๓๕ ผู้ใดกระทำการด้วยประการใด ๆ ให้การสื่อสารสาธารณะทางไปรษณีย์ ทางโทรเลข ทางโทรศัพท์ หรือทางวิทยุขัดข้อง</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๓๖ ผู้ใดปลอมปนอาหาร ยาหรือเครื่องอุปโภคบริโภคอื่นใด เพื่อบุคคลอื่นเสพย์หรือใช้ และการปลอมปนนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพ หรือจำหน่าย หรือเสนอขายสิ่งเช่นว่านั้นเพื่อบุคคลเสพย์หรือใช้</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๓๗ ผู้ใดเอาของที่มีพิษหรือสิ่งอื่นที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพเจือลงในอาหาร หรือในน้ำซึ่งอยู่ในบ่อ สระหรือที่ขังน้ำใด ๆ และอาหารหรือน้ำนั้นได้มีอยู่หรือจัดไว้เพื่อประชาชนบริโภค</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๓๘ - ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๒๖ ถึงมาตรา ๒๓๗ เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย</p> <p>- ถ้าเป็นเหตุให้บุคคลอื่นรับอันตรายสาหัส</p>	<p>โทษจำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p>

<p>มาตรา ๒๓๙ ถ้าการกระทำดังกล่าวในมาตรา ๒๒๖ ถึง มาตรา ๒๓๗ เป็นการกระทำโดยประมาท และใกล้จะเป็นอันตรายแก่ชีวิตของบุคคลอื่น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน สองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>ลักษณะ ๗ ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง หมวด ๑ ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา</p>	
<p>มาตรา ๒๔๐ ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งเงินตรา ไม่ว่าจะปลอมขึ้น เพื่อให้เป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตรหรือ สิ่งอื่นใด ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจให้ ออกใช้ หรือทำปลอมขึ้นซึ่งพันธบัตรรัฐบาล หรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบียพันธบัตร นั้น ๆ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเงินตรา</p>	<p>โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึง สี่หมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๔๑ ผู้ใดแปลงเงินตรา ไม่ว่าจะเป็นเหรียญ กระษาปณ์ ธนบัตรหรือสิ่งอื่นใดซึ่งรัฐบาล ออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือแปลง พันธบัตรรัฐบาล หรือใบสำคัญสำหรับรับ ดอกเบียพันธบัตรนั้น ๆ ให้ผิดไปจากเดิม เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง ผู้นั้น กระทำความผิดฐานแปลงเงินตรา</p>	<p>โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึง สี่หมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๔๒ - ผู้ใดกระทำให้โดยทุจริตให้เหรียญกระษาปณ์ ซึ่งรัฐบาลออกใช้มีน้ำหนักลดลง - ผู้ใดนำเข้าไปในราชอาณาจักร นำออกใช้หรือ มีไว้เพื่อนำออกใช้ ซึ่งเหรียญกระษาปณ์ที่มี ผู้กระทำโดยทุจริตให้น้ำหนักลดลงตามความ ในวรรคแรก</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นสี่พันบาท โทษเช่นเดียวกัน</p>
<p>มาตรา ๒๔๓ ผู้ใดนำเข้าไปในราชอาณาจักรซึ่งสิ่งใด ๆ อันเป็น ของปลอมตามมาตรา ๒๔๐ หรือของแปลง ตามมาตรา ๒๔๑</p>	<p>โทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ</p>
<p>มาตรา ๒๔๔ ผู้ใดมีไว้เพื่อนำออกใช้ซึ่งสิ่งใด ๆ อันตนได้มา โดยรู้ว่าเป็นของปลอมตามมาตรา ๒๔๐ หรือ ของแปลงตามมาตรา ๒๔๑</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และปรับ ตั้งแต่สองพันบาทถึงสามหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๔๕ ผู้ใดได้มาซึ่งสิ่งใด ๆ โดยไม่รู้ว่าเป็นของปลอม ตามมาตรา ๒๔๐ หรือของแปลงตามมาตรา ๒๔๑ ถ้าต่อมารู้ว่าเป็นของปลอมหรือของ แปลงเช่นว่านั้น ยังซื้่นำออกใช้</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

<p>มาตรา ๒๔๖ ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงเงินตราไม่ว่าจะเป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตร หรือสิ่งใด ๆ ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจออกใช้ หรือสำหรับปลอมหรือแปลงพันธบัตรรัฐบาลหรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น ๆ หรือมีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นว่านั้น เพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๔๗ ถ้าการกระทำดังกล่าวในหมวดนี้เป็นกรกระทำเกี่ยวกับเงินตรา ไม่ว่าจะเป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตรหรือสิ่งอื่นใด ซึ่งรัฐบาลต่างประเทศออกใช้ หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือเกี่ยวกับพันธบัตรรัฐบาลต่างประเทศ หรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น</p>	<p>โทษกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรา นั้น ๆ</p>
<p>มาตรา ๒๔๘ ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ หรือมาตรา ๒๔๗ ได้กระทำความผิดตามมาตราอื่นที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้อันเกี่ยวกับสิ่งที่ตนปลอมหรือแปลงนั้นด้วย</p>	<p>ให้ลงโทษผู้นั้นตามมาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ หรือมาตรา ๒๔๗ แต่กระหนงเดียว</p>
<p>มาตรา ๒๔๙ - ผู้ใดทำบัตรหรือโลหะธาตุอย่างใด ๆ ให้มีลักษณะและขนาดคล้ายคลึงกับเงินตราไม่ว่าจะเป็นเหรียญกระษาปณ์ ธนบัตรหรือสิ่งใด ๆ ซึ่งรัฐบาลออกใช้หรือให้อำนาจให้ออกใช้ หรือพันธบัตรรัฐบาล หรือใบสำคัญสำหรับรับดอกเบี้ยพันธบัตรนั้น ๆ หรือจำหน่ายบัตรหรือโลหะธาตุเช่นว่านั้น</p> <p>- ถ้าการจำหน่ายบัตรหรือโลหะธาตุดังกล่าวในวรรคแรก เป็นการจำหน่ายโดยการนำออกใช้ดังเช่นสิ่งใด ๆ ที่กล่าวในวรรคแรก</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>หมวด ๒ ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา แสตมป์และตัว</p>	
<p>มาตรา ๒๕๐ ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งดวงตราแผ่นดิน รอยตราแผ่นดิน หรือพระปรมาภิไธย</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๕๑ ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งดวงตราหรือรอยตราของทบวงการเมือง ขององค์การสาธารณะ หรือของเจ้าพนักงาน</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>
<p>มาตรา ๒๕๒ ผู้ใดใช้ดวงตรา รอยตราหรือพระปรมาภิไธยดังกล่าวมาในมาตรา ๒๕๐ หรือมาตรา ๒๕๑</p>	<p>โทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ</p>

<p>อันเป็นดวงตรา รอยตราหรือพระปรมาภิไธย ที่ทำปลอมขึ้น</p>	
<p>มาตรา ๒๕๓ ผู้ใดได้มาซึ่งดวงตราหรือรอยตราดังกล่าวใน มาตรา ๒๕๐ หรือมาตรา ๒๕๑ ซึ่งเป็น ดวงตราหรือรอยตราอันแท้จริง และใช้ดวงตรา หรือรอยตรานั้นโดยมิชอบในประการที่น่าจะ ทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย</p>	<p>โทษสองในสามส่วนของโทษที่บัญญัติไว้ใน ในมาตรา ๒๕๐ หรือมาตรา ๒๕๑ นั้น</p>
<p>มาตรา ๒๕๔ ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งแสตมป์รัฐบาล ซึ่งใช้ สำหรับการไปรษณีย์ การภาษีอากรหรือการ เก็บค่าธรรมเนียม หรือแปลงแสตมป์รัฐบาล ซึ่งใช้ในการเช่นนั้นให้ผิดไปจากเดิมเพื่อให้ ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับ ตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>
<p>มาตรา ๒๕๕ ผู้ใดนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งดวงตราแผ่นดิน รอยตราแผ่นดิน พระปรมาภิไธย ดวงตราหรือ รอยตราของทบวงการเมือง ขององค์การ สาธารณะ หรือของเจ้าพนักงาน หรือแสตมป์ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๑ หรือ มาตรา ๒๕๔ อันเป็นของปลอม หรือของแปลง</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับ ตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๕๖ ผู้ใดลบ ถอนหรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่ แสตมป์รัฐบาลซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๒๕๔ และมี เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใดแสดงว่าใช้ ไม่ได้แล้ว เพื่อให้ใช้ได้อีก</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๕๗ ผู้ใดใช้ ขยาย เสนอขาย แลกเปลี่ยน หรือเสนอ แลกเปลี่ยนซึ่งแสตมป์อันเกิดจากการกระทำ ดังกล่าวในมาตรา ๒๕๔ หรือมาตรา ๒๕๖ ไม่ว่าการกระทำตามมาตรานั้น ๆ จะได้กระทำ ภายในหรือนอกราชอาณาจักร</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๕๘ ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่งตัวโดยสารซึ่งใช้ในการ ขนส่งสาธารณะ หรือแปลงตัวโดยสารซึ่งใช้ใน การขนส่งสาธารณะให้ผิดไปจากเดิม เพื่อให้ ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง หรือลบ ถอน หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่ตัวเช่นนั้น ซึ่งมีเครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด แสดงว่าใช้ไม่ได้แล้วเพื่อให้ใช้ได้อีก</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน สี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

<p>มาตรา ๒๕๙ ถ้าการกระทำตามมาตรา ๒๕๘ เป็นการกระทำเกี่ยวกับตัวที่จำหน่ายแก่ประชาชนเพื่อผ่านเข้าสถานที่ใด ๆ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๖๐ ผู้ใดใช้ ขाय เสนอขाय แลกเปลี่ยนหรือเสนอแลกเปลี่ยนซึ่งตัวอันเกิดจากการกระทำดังกล่าวในมาตรา ๒๕๘ หรือมาตรา ๒๕๙</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๖๑ ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงสิ่งใด ๆ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๒๕๔ หรือมาตรา ๒๕๘ หรือมาตรา ๒๕๙ หรือมีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นว่านั้นเพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๖๒ ถ้าการกระทำดังกล่าวในมาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๕๗ หรือมาตรา ๒๖๑ เป็นการกระทำเกี่ยวกับแสตมป์รัฐบาลต่างประเทศ</p>	<p>โทษกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ</p>
<p>มาตรา ๒๖๓ ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๕๘ มาตรา ๒๕๙ หรือมาตรา ๒๖๒ ได้กระทำความผิดตามมาตราอื่นที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ อันเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดจากการกระทำความผิดนั้นด้วย</p>	<p>ลงโทษผู้นั้นตามมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๕๘ มาตรา ๒๕๙ หรือมาตรา ๒๖๒ แต่กระหนงเดียว</p>
<p>หมวด ๓ ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร</p>	
<p>มาตรา ๒๖๔ - ผู้ใดทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เต็มหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือประทับตราปลอม หรือลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเอกสาร</p> <p>- ผู้ใดกรอกข้อความลงในแผ่นกระดาษหรือวัตถุอื่นใด ซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่นโดยไม่ได้รับความยินยอม หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้นั้นนั้น ถ้าได้กระทำเพื่อนำเอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชน ให้ถือว่าผู้นั้นปลอมเอกสาร</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษเช่นเดียวกัน</p>

<p>มาตรา ๒๖๕ ผู้ใดปลอมเอกสารสิทธิ หรือเอกสารราชการ</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๖๖ ผู้ใดปลอมเอกสารดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการ</p> <p>(๒) พินัยกรรม</p> <p>(๓) ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ หรือใบสำคัญของใบหุ้น หรือใบหุ้นกู้</p> <p>(๔) ตั๋วเงิน หรือ</p> <p>(๕) บัตรเงินฝาก</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท</p>
<p>มาตรา ๒๖๗ ผู้ใดแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่ จดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชน หรือเอกสารราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๖๘ - ผู้ใดใช้หรืออ้างเอกสารอันเกิดจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ หรือมาตรา ๒๖๗ ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน</p> <p>- ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นผู้ปลอมเอกสารนั้น หรือเป็นผู้แจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความนั้นเอง</p>	<p>โทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ</p> <p>ให้ลงโทษตามมาตราอื่นแต่กระหนเดียว</p>
<p>มาตรา ๒๖๙ - ผู้ใดในการประกอบกิจการงานในวิชาแพทยกฎหมาย บัญชีหรือวิชาซีพอื่นใด ทำคำรับรองเป็นเอกสารอันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน</p> <p>- ผู้ใดโดยทุจริตใช้หรืออ้างคำรับรองอันเกิดจากการกระทำความผิดตามวรรคแรก</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ต้องโทษเช่นเดียวกัน</p>
<p>หมวด ๔ ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์</p>	
<p>มาตรา ๒๖๙/๑ ผู้ใดทำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เต็มหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริง โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริง</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท</p>

<p>หรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ผู้นั้น กระทำความผิดฐานปลอมบัตร อิเล็กทรอนิกส์ มาตรา ๒๖๙/๒ ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือ แปลง หรือสำหรับให้ได้ข้อมูลในการปลอม หรือแปลงสิ่งใด ๆ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๒๖๙/๑ หรือมีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นว่านั้น เพื่อใช้หรือให้ได้ข้อมูลในการปลอมหรือ แปลง</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับ ตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท</p>
<p>มาตรา ๒๖๙/๓ ผู้ใดนำเข้าในหรือส่งออกไปนอก ราชอาณาจักรซึ่งสิ่งใด ๆ ตามมาตรา ๒๖๙/๑ หรือมาตรา ๒๖๙/๒</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับ ตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท</p>
<p>มาตรา ๒๖๙/๔ - ผู้ใดใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งสิ่งใด ๆ ตาม มาตรา ๒๖๘/๑ อันได้มาโดยรู้ว่าเป็นของที่ ทำปลอมหรือแปลงขึ้น - ผู้ใดจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งสิ่ง ใด ๆ ที่ทำปลอมหรือแปลงขึ้นตามมาตรา ๒๖๘/๑ - ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคแรกหรือ วรรคสองเป็นผู้ปลอมซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรา ๒๖๙/๑</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับ ตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับ ตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้ลงโทษตามมาตราอื่นแต่กระหนงเดียว</p>
<p>มาตรา ๒๖๙/๕ ผู้ใดใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดย มิชอบ ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความ เสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๖๙/๖ ผู้ใดมีไว้เพื่อนำออกใช้ซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ของผู้อื่นโดยมิชอบตามมาตรา ๒๖๙/๕ ใน ประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ ผู้อื่นหรือประชาชน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๖๙/๗ ถ้าการกระทำดังกล่าวในหมวดนี้ เป็นการ กระทำเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ออก ได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ เพื่อใช้ประโยชน์ใน การชำระค่าสินค้า ค่าบริการหรือหนี้อื่น แทนการชำระด้วยเงินสด หรือใช้เบิกถอน เงินสด</p>	<p>โทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง</p>

หมวด ๕ ความผิดเกี่ยวกับหนังสือเดินทาง

- มาตรา ๒๖๙/๘ ผู้ใดทำหนังสือเดินทางปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เต็มหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในหนังสือเดินทางที่แท้จริง หรือประทับตราปลอมหรือลงลายมือชื่อปลอมในหนังสือเดินทาง โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นหนังสือเดินทางที่แท้จริง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมหนังสือเดินทาง
- มาตรา ๒๖๙/๙ - ผู้ใดใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งหนังสือเดินทางปลอมตามมาตรา ๒๖๙/๘
- ผู้ใดจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งหนังสือเดินทางปลอมตามมาตรา ๒๖๙/๘
- การมีหนังสือเดินทางปลอมตามมาตรา ๒๖๙/๘ จำนวนตั้งแต่สองฉบับขึ้นไปให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีไว้เพื่อจำหน่าย
- ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นผู้ปลอมซึ่งหนังสือเดินทางตามมาตรา ๒๖๙/๘
- มาตรา ๒๖๙/๑๐ - ผู้ใดนำเข้าในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งหนังสือเดินทางปลอมตามมาตรา ๒๖๙/๘
- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำไปเพื่อจำหน่าย
- มาตรา ๒๖๙/๑๑ - ผู้ใดใช้หนังสือเดินทางของผู้อื่นโดยมิชอบ ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน
- ผู้ใดจัดหาหนังสือเดินทางให้ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง
- มาตรา ๒๖๙/๑๒ ผู้ใดปลอมขึ้นซึ่งดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวจลงตราอันใช้ในการตรวจลงตราสำหรับการเดินทางระหว่างประเทศ

โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

ให้ลงโทษตามมาตรา นี้แต่กระทางเดียว

โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นถึงสองแสนบาท

โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

โทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

โทษเช่นเดียวกัน

โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

<p>มาตรา ๒๖๙/๑๓ - ผู้ใดใช้ดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวจลงตราที่ทำปลอมขึ้นตามมาตรา ๒๖๙/๑๒</p> <p>- ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ปลอมซึ่งดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวจลงตราตามมาตรา ๒๖๙/๑๒</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท</p> <p>ให้ลงโทษตามมาตรานี้แต่กระหนเดียว</p>
<p>มาตรา ๒๖๙/๑๔ ผู้ใดนำเข้าไปหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวจลงตราซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๒๖๙/๑๒ อันเป็นของปลอม</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท</p>
<p>มาตรา ๒๖๙/๑๕ ผู้ใดใช้ดวงตรา รอยตรา หรือแผ่นปะตรวจลงตราอันแท้จริงที่ใช้ในการตรวจลงตราสำหรับการเดินทางระหว่างประเทศโดยมิชอบ ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน</p>	<p>โทษสองในสามส่วนของโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๙/๑๓</p>
<p>ลักษณะ ๘ ความผิดเกี่ยวกับการค้า</p>	
<p>มาตรา ๒๗๐ ผู้ใดใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งเครื่องชั่ง เครื่องตวง หรือเครื่องวัด ที่ผิดอัตรา เพื่อเอาเปรียบในการค้า หรือมีเครื่องเช่นนั้นไว้เพื่อขาย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๗๑ ผู้ใดขายของโดยหลอกลวงด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ซื้อหลงเชื่อในแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ หรือปริมาณแห่งของนั้นอันเป็นเท็จ ถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๗๒ ผู้ใด</p> <p>(๑) เอาชื่อ รูป รอยประดิษฐ์หรือข้อความใด ๆ ในการประกอบการค้าของผู้อื่นมาใช้หรือทำให้ปรากฏที่สินค้า หีบ ห่อ วัตถุที่ใช้หุ้มห่อ แจ้จความ รายการแสดงราคา จดหมาย เกี่ยวกับการค้าหรือสิ่งอื่นทำนองเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นสินค้าหรือการค้าของผู้อื่นนั้น</p> <p>(๒) เลียนป้าย หรือสิ่งอื่นทำนองเดียวกัน จนประชาชนน่าจะหลงเชื่อว่าเป็นสถานที่การค้าของตนเป็นสถานที่การค้าของผู้อื่นที่ตั้งอยู่</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาทถ้วน หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ความผิดตามมาตรานี้ เป็นความผิดอันยอมความได้</p>

<p>ใกล้เคียง</p> <p>(๓) ไซข้าวแพร่หลายซึ่งข้อความเท็จเพื่อให้เสียความเชื่อถือในสถานที่การค้า สินค้าอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์การของผู้หนึ่งผู้ใด โดยมุ่งประโยชน์แก่การค้าของตน</p> <p>มาตรา ๒๗๓ ผู้ใดปลอมเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ซึ่งได้จดทะเบียนแล้ว ไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร</p> <p>มาตรา ๒๗๔ ผู้ใดเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นซึ่งได้จดทะเบียนแล้ว ไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภายในหรือนอกราชอาณาจักร เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นนั้น</p> <p>มาตรา ๒๗๕ ผู้ใดนำเข้าไปในราชอาณาจักร จำหน่ายหรือเสนอจำหน่าย ซึ่งสินค้าอันเป็นสินค้าที่มีชื่อรูป รอยประดิษฐ์หรือข้อความใด ๆ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๒ (๑) หรือสินค้าอันเป็นสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นตามความในมาตรา ๒๗๓ หรือมาตรา ๒๗๔</p> <p>ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ</p> <p>มาตรา ๒๗๖ - ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยขู่เชือดด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น</p> <p>- การกระทำชำเราตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น</p> <p>- ถ้าการกระทำมีความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหญิงหรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกัน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p>
--	--

<p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำความผิดระหว่างคู่สมรสและคู่สมรสนั้นยังประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยแทนการลงโทษก็ได้ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก และคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาต่อไปและประสงค์จะหย่า ให้คู่สมรสฝ่ายนั้นแจ้งให้ศาลทราบ และให้ศาลแจ้งพนักงานอัยการให้ดำเนินการฟ้องหย่าให้</p> <p>มาตรา ๒๗๗ - ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งมีใช้ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม</p> <p>- การกระทำชำเราตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสามได้กระทำโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกัน หรือได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ</p> <p>- ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปีกระทำต่อเด็ก ซึ่งมีอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กผู้ถูกระทำนั้นยินยอม ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิจารณาให้มีการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกระทำหรือผู้กระทำ</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>โทษจำคุกตลอดชีวิต</p>
--	--

ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง หรือจะอนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายสมรสกันโดย กำหนดเงื่อนไขให้ต้องดำเนินการภายหลังการ สมรสก็ได้ และเมื่อศาลได้พิจารณามีคำสั่ง อย่างใดแล้ว ศาลจะลงโทษผู้กระทำความ น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิด นั้นเพียงใดก็ได้ ในการพิจารณาของศาลให้ คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะ แห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อมของผู้กระทำ ความผิดและเด็กผู้ถูกระงับ ความสัมพันธ์ ระหว่างผู้กระทำความผิดกับเด็กผู้ถูกระงับ หรือเหตุอันสมควรเพื่อประโยชน์ของเด็ก ผู้ถูกระงับด้วย

มาตรา ๒๗๗ ทวิ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๗๗ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสาม เป็นเหตุให้ผู้ถูกระงับ

(๑) รับอันตรายสาหัส

(๒) ถึงแก่ความตาย

มาตรา ๒๗๗ ตริ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ วรรคสาม หรือมาตรา ๒๗๗ วรรคสี่ เป็นเหตุให้ผู้ถูกระงับ

(๑) รับอันตรายสาหัส

(๒) ถึงแก่ความตาย

มาตรา ๒๗๘ ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปี โดยขู่เชิญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลัง ประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่ สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้น เข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น

มาตรา ๒๗๙ - ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกิน สิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม - ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก ผู้กระทำได้กระทำโดยขู่เชิญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยเด็กนั้นอยู่ในภาวะ

โทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับ ตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

หรือจำคุกตลอดชีวิต

โทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต

โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

โทษประหารชีวิต

โทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษจำคุกไม่เกินสิบห้าปี หรือปรับไม่เกิน สามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

<p>ที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้เด็กนั้น เข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น</p> <p>มาตรา ๒๘๐ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๘ หรือ มาตรา ๒๗๙ เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ</p> <p>(๑) รับอันตรายสาหัส</p> <p>(๒) ถึงแก่ความตาย</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับ ตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต เป็นความผิดอันยอมความได้</p>
<p>มาตรา ๒๘๑ การกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ วรรคแรก และมาตรา ๒๗๘ นั้น ถ้ามิได้เกิดต่อ หน้าธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับ อันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้ เป็นการกระทำแก่บุคคลดังระบุไว้ในมาตรา ๒๘๕</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับ ตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๘๒ - ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระ จัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่ง ชายหรือหญิง แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการ กระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกิน สิบแปดปี</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการ กระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี</p> <p>- ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น รับตัวบุคคล ซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือพาไปตามวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนในการ กระทำความผิดดังกล่าว</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้ง แต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับ ตั้งแต่หกพันบาทถึงสามหมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับ ตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี</p>
<p>มาตรา ๒๘๓ - ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระ จัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชาย หรือหญิง โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิด คลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการ อื่นใด</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการ กระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกิน สิบแปดปี</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับ ตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับ ตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p>

<p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำความผิดแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี</p> <p>- ผู้ใดสนองความใคร่ของผู้อื่น รับตัวบุคคลซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือพาไปตามวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต</p> <p>โทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี</p>
<p>มาตรา ๒๘๓ ทวิ - ผู้ใดพาบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเพื่อการอนาจาร แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก เป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี</p> <p>- ผู้ใดซ่อนเร้นบุคคลซึ่งถูกพาไปตามวรรคแรก หรือวรรคสอง</p> <p>- ความผิดตามวรรคแรกและวรรคสาม เฉพาะกรณีที่กระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปี เป็นความผิดอันยอมความได้</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต</p> <p>โทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี</p>
<p>มาตรา ๒๘๔ - ผู้ใดพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร โดยใช้อุบาย หลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลัง ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด</p> <p>- ผู้ใดซ่อนเร้นบุคคลซึ่งถูกพาไปตามวรรคแรก</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p> <p>โทษเช่นเดียวกับผู้พาไปนั้น</p> <p>ความผิดตามมาตรานี้ เป็นความผิดอันยอมความได้</p>
<p>มาตรา ๒๘๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๗ ทวิ มาตรา ๒๗๗ ตริ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๒ หรือมาตรา ๒๘๓ เป็นการกระทำแก่ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่</p>	<p>โทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในส่วน</p>

ราชการหรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความ
พิทักษ์หรือในความอนุบาล

มาตรา ๒๘๕/๑ การกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๗

มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๒ วรรคสาม

มาตรา ๒๘๓ วรรคสาม และมาตรา

๒๘๓ ทวิ วรรคสอง หากเป็นการกระทำต่อ

เด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ห้ามอ้างความไม่รู้

อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิดนั้น

มาตรา ๒๘๖ - ผู้ใดอายุกว่าสิบหกปีดำรงชีพอยู่แต่เพียง
บางส่วนจากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณี

- ผู้ใดไม่มีปัจจัยอย่างอื่นอันปรากฏสำหรับ
ดำรงชีพ หรือไม่มีปัจจัยอันพอเพียงสำหรับ
ดำรงชีพ และมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด
ต่อไปนี้ ให้ถือว่าผู้นั้นดำรงชีพอยู่จากรายได้
ของผู้ซึ่งค่าประเวณี เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เป็น
ที่พอใจได้ว่ามิได้เป็นเช่นนั้น

(๑) อยู่ร่วมกับผู้ซึ่งค่าประเวณี หรือสมาคมกับ
ผู้ซึ่งค่าประเวณีคนเดียวหรือหลายคนเป็น
อาจิญ

(๒) กินอยู่หลับนอน หรือรับเงิน หรือ
ประโยชน์อย่างอื่น โดยผู้ซึ่งค่าประเวณีเป็น
ผู้จัดให้

(๓) เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยผู้ซึ่งค่าประเวณีใน
การทะเลาะวิวาทกับผู้ซึ่งค่าประเวณีหรือผู้ซึ่ง
ค่าประเวณีนั้น

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับ
ค่าเลี้ยงดูจากผู้ซึ่งค่าประเวณีซึ่งพึงให้ค่าเลี้ยงดู
นั้นตามกฎหมายหรือตามธรรมเนียม

มาตรา ๒๘๗ ผู้ใด

(๑) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดย
การค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดง
อวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยัง
ให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้

โทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับ
ตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ หรือจำคุกตลอดชีวิต

โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน
หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้
พาไปหรือทำให้แพร่หลายประการใด ๆ ซึ่ง
เอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี
สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย
รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบ
บันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใดอันลามก

(๒) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยว
ข้องในการค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามก
ดังกล่าวแล้ว จำหน่ายหรือแสดงอวดแก่
ประชาชน หรือให้เช่าวัตถุหรือสิ่งของเช่น
ว่านั้น

(๓) เพื่อจะช่วยการทำให้แพร่หลาย หรือ
การค้าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว
โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่ามี
บุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา
นี้หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าวัตถุ หรือสิ่งของ
ลามกดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือ
โดยวิธีใด

มาตรา ๒๘๗/๑ - ผู้ใดครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อ
แสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเอง
หรือผู้อื่น

- ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งส่งต่อ
สื่อลามกอนาจารเด็กแก่ผู้อื่น

มาตรา ๒๘๗/๒ ผู้ใด

(๑) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดย
การค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดง
อวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือ
ยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือ
ยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไป
หรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดย
ประการใด ๆ ซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็ก

(๒) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้า
เกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับสื่อลามก
อนาจารเด็ก จำหน่ายหรือแสดงอวดแก่
ประชาชนหรือให้เช่าสื่อลามกอนาจารเด็ก

โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน
หนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกิน
หนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับ
ตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

(๓) เพื่อจะช่วยให้แพร่หลาย หรือ การค้าสื่อลามกอนาจารเด็กแล้ว โฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคล กระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา นี้ หรือโฆษณาหรือโฆษณาสื่อลามกอนาจาร เด็กดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือ โดยวิธีใด

ลักษณะ ๑๐ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

หมวด ๑ ความผิดต่อชีวิต

มาตรา ๒๘๘ ผู้ใดฆ่าผู้อื่น

มาตรา ๒๘๙ ผู้ใด

(๑) ฆ่าบุพการี

(๒) ฆ่าเจ้าพนักงาน ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะเหตุที่จะกระทำ หรือได้กระทำการ ตามหน้าที่

(๓) ฆ่าผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ในการที่เจ้า พนักงานนั้นกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะ เหตุที่บุคคลนั้นจะช่วยหรือได้ช่วยเจ้าพนักงาน ดังกล่าวแล้ว

(๔) ฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

(๕) ฆ่าผู้อื่นโดยทรมาณหรือโดยกระทำทารุณ โหดร้าย

(๖) ฆ่าผู้อื่นเพื่อเตรียมการ หรือเพื่อความ สะดวกในการที่จะกระทำความผิดอย่างอื่น หรือ

(๗) ฆ่าผู้อื่นเพื่อจะเอา หรือเอาไว้ซึ่งผล ประโยชน์อันเกิดแต่การที่ตนได้กระทำ ความผิดอื่น เพื่อปกปิดความผิดอื่นของตน หรือเพื่อหลีกเลี่ยงให้พ้นอาญาในความผิดอื่น ที่ตนได้กระทำไว้

มาตรา ๒๙๐ - ผู้ใดมิได้มีเจตนาฆ่า แต่ทำร้ายผู้อื่นจนเป็น เหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย
- ถ้าความผิดนั้นมีลักษณะประการหนึ่ง ประการใด ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๙

โทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี

โทษประหารชีวิต

โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี

โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี

<p>มาตรา ๒๙๑ ผู้ใดกระทำให้โดยประมาท และการกระทำนั้น เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๒๙๒ ผู้ใดกระทำให้ด้วยการปฏิบัติอันทารุณ หรือด้วย บังคับจี้คล้ายคลึงกันแก่บุคคลซึ่งต้องฟังตน ในการดำรงชีพหรือในการอื่นใด เพื่อให้บุคคล นั้นฆ่าตนเอง ถ้าการฆ่าตนเองนั้นได้เกิดขึ้น หรือได้มีการพยายามฆ่าตนเอง</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p>
<p>มาตรา ๒๙๓ ผู้ใดช่วยหรือยุยงเด็กอายุยังไม่เกินสิบหกปี หรือผู้ซึ่งไม่สามารถเข้าใจว่าการกระทำของตน มีสภาพหรือสาระสำคัญอย่างไร หรือไม่ สามารถบังคับการกระทำของตนได้ ให้ฆ่า ตนเอง ถ้าการฆ่าตนเองนั้นได้เกิดขึ้นหรือได้มี การพยายามฆ่าตนเอง</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๙๔ - ผู้ใดเข้าร่วมในการซุลมุนระหว่างบุคคลตั้งแต่ สามคนขึ้นไป และบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการนั้นหรือไม่ ถึงแก่ความ ตายโดยการกระทำในการซุลมุนต่อสู้นั้น - ถ้าผู้ที่เกี่ยวข้องในการซุลมุนต่อสู้นั้นแสดงได้ว่า ได้กระทำไปเพื่อห้ามการซุลมุนต่อสู้นั้น หรือ เพื่อป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน สี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ไม่ต้องรับโทษ</p>
<p>หมวด ๒ ความผิดต่อร่างกาย</p>	
<p>มาตรา ๒๙๕ ผู้ใดทำร้ายผู้อื่น จนเป็นเหตุให้เกิดอันตราย แก่กายหรือจิตใจของผู้อื่นนั้น ผู้นั้นกระทำให้ ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน สี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๙๖ ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ถ้าความผิดนั้น มีลักษณะประการหนึ่ง ประการใดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๙</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๒๙๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตราย สาหัส อันตรายสาหัสนั้น คือ (๑) ตาบอด หูหนวก ลิ่นขาด หรือเสีย ฆานประสาท (๒) เสียอวัยวะสืบพันธุ์ หรือความสามารถ สืบพันธุ์ (๓) เสียแขน ขา มือ เท้า นิ้วหรืออวัยวะอื่นใด</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี</p>

<p>(๔) หน้าเสียโฉมอย่างติดตัว</p> <p>(๕) แห้งลูก</p> <p>(๖) จิตพิการอย่างติดตัว</p> <p>(๗) ทุพพลภาพ หรือป่วยเจ็บเรื้อรังซึ่งอาจถึงตลอดชีวิต</p> <p>(๘) ทุพพลภาพ หรือป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวัน หรือจนประกอบกรณีกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน</p>	
<p>มาตรา ๒๔๘ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๒๔๗ ถ้าความผิดนั้นมีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔๙</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี</p>
<p>มาตรา ๒๔๙ - ผู้ใดเข้าร่วมในการชุลมุนต่อสู้ระหว่างบุคคล แต่สามคนขึ้นไป และบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่รับอันตรายสาหัส โดยการกระทำในการชุลมุนต่อสู้นั้น</p> <p>- ถ้าผู้ที่เข้าร่วมในการชุลมุนต่อสู้นั้นแสดงได้ว่าได้กระทำไปเพื่อห้ามการชุลมุนต่อสู้นั้น หรือเพื่อป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ไม่ต้องรับโทษ</p>
<p>มาตรา ๓๐๐ ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>หมวด ๓ ความผิดฐานทำให้แท้งลูก</p>	
<p>มาตรา ๓๐๑ หญิงใดทำให้ตนเองแท้งลูก หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๐๒ - ผู้ใดทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงนั้นยินยอม</p> <p>- ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้หญิงรับอันตรายสาหัสอย่างอื่นด้วย</p> <p>- ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้หญิงถึงแก่ความตาย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๓๐๓ - ผู้ใดทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงนั้นไม่ยินยอม</p> <p>- ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้หญิงรับอันตรายสาหัสอย่างอื่นด้วย</p> <p>- ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้หญิงถึงแก่ความตาย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p>

<p>มาตรา ๓๐๔ ผู้ใดเพียงแต่พยายามกระทำความผิดตาม มาตรา ๓๐๑ หรือมาตรา ๓๐๒ วรรคแรก</p> <p>มาตรา ๓๐๕ ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรา ๓๐๑ และมาตรา ๓๐๒ นั้น เป็นการกระทำของ นายแพทย์ และ</p> <p>(๑) จำเป็นต้องกระทำการนั้นเนื่องจากสุขภาพ ของหญิงนั้น หรือ</p> <p>(๒) หญิงมีครรภ์เนื่องจากการกระทำความผิด อาญา ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ หรือมาตรา ๒๘๔</p>	<p>ไม่ต้องรับโทษ</p> <p>ไม่มีความผิด</p>
<p>หมวด ๔ ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือ คนชรา</p>	
<p>มาตรา ๓๐๖ ผู้ใดทอดทิ้งเด็กอายุยังไม่เกินเก้าปีไว้ ณ ที่ใด เพื่อให้เด็กนั้นพ้นไปเสียจากตน โดยประการที่ ทำให้เด็กนั้นปราศจากผู้ดูแล</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๐๗ ผู้ใดมีหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามสัญญาต้อง ดูแลผู้ซึ่งตนเองมิได้เพราะอายุ ความป่วยเจ็บ กายพิการหรือจิตพิการ ทอดทิ้งผู้ซึ่งพึ่งตนเอง มิได้นั้นเสียโดยประการที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิด อันตรายแก่ชีวิต</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๐๘ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๖ หรือ มาตรา ๓๐๗ เป็นเหตุให้ผู้ถูกทอดทิ้งถึงแก่ ความตาย หรือรับอันตรายสาหัส</p>	<p>โทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๗ หรือมาตรา ๒๙๘ นั้น</p>
<p>ลักษณะ ๑๑ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง</p>	
<p>หมวด ๑ ความผิดต่อเสรีภาพ</p>	
<p>มาตรา ๓๐๙ - ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใด ไม่กระทำ การใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยทำให้กลัวว่า จะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจนั้นเอง หรือของผู้อื่น หรือโดยใช้กำลังประทุษร้าย จนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำ การนั้น หรือจำยอมต่อสิ่งนั้น</p> <p>- ถ้าความผิดตามวรรคแรกได้กระทำโดยมี อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกัน ตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป หรือได้กระทำเพื่อให้ผู้ถูก</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

<p>ข่มขืนใจทำ ถอน ทำให้เสียหาย หรือทำลาย เอกสารสิทธิอย่างไรใด</p> <p>- ถ้ากระทำโดยอ้างอำนาจอัยย์หรือช่องโงะ ไม่ว่าอัยย์หรือช่องโงะนั้นจะมีอยู่หรือไม่</p> <p>มาตรา ๓๑๐ - ผู้ใดหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น หรือกระทำ ด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพใน ร่างกาย</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก เป็นเหตุให้ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวถูกกักขังหรือต้อง ปราศจากเสรีภาพในร่างกายนั้นถึงแก่ ความตาย หรือรับอันตรายสาหัส</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับ ตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษดั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๐ มาตรา ๒๕๗ หรือมาตรา ๒๕๘ นั้น</p>
<p>มาตรา ๓๑๐ ทวิ ผู้ใดหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น หรือ กระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจาก เสรีภาพในร่างกาย และให้ผู้อื่นนั้นกระทำ การใดให้แก่ผู้กระทำหรือบุคคลอื่น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๓๑๑ - ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้น เป็นเหตุให้ผู้อื่นถูกหน่วงเหนี่ยว ถูกกักขัง หรือ ต้องปราศจากเสรีภาพในร่างกาย</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก เป็นเหตุให้ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวถูกกักขัง หรือต้อง ปราศจากเสรีภาพในร่างกายนั้นถึงแก่ความ ตายหรือรับอันตรายสาหัส</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน สองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษดั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๑ หรือ มาตรา ๓๐๐</p>
<p>มาตรา ๓๑๒ ผู้ใดเพื่อจะเอาคนลงเป็นทาส หรือให้มีฐานะ คล้ายทาส นำเข้าในหรือส่งออกไปนอก ราชอาณาจักร พามาจากที่ใด ชื่อ ชาย จำหน่าย รับหรือหน่วงเหนี่ยวซึ่งบุคคลหนึ่ง บุคคลใด</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่ง หมื่นสี่พันบาท</p>
<p>มาตรา ๓๑๒ ทวิ - ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๑๐ ทวิ หรือมาตรา ๓๑๒ เป็นการ กระทำต่อเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก หรือมาตรา ๓๑๐ ทวิหรือมาตรา ๓๑๒ เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ</p> <p>(๑) รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับ ไม่เกินสองหมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับ ไม่เกินสามหมื่นบาท</p>

<p>(๒) รับอันตรายสาหัส</p> <p>(๓) ถึงแก่ความตาย</p> <p>มาตรา ๓๑๒ ตี - ผู้ใดโดยทุจริตรับไว้ จำหน่าย เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไป ซึ่งบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี</p>	<p>โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี</p> <p>โทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๑๓ ผู้ใดเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าไถ่</p> <p>(๑) เอาตัวเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีไป</p> <p>(๒) เอาตัวบุคคลอายุกว่าสิบห้าปีไป โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้ายใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด หรือ</p> <p>(๓) หน่วงเหนี่ยวหรือกักขังบุคคลใด</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นเหตุให้ผู้ถูกเอาตัวไป ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยว หรือผู้ถูกกักขังนั้นรับอันตรายสาหัส หรือเป็นการกระทำโดยทรมาณ หรือโดยทารุณโหดร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำนั้นรับอันตรายแก่กาย หรือจิตใจ</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดนั้นเป็นเหตุให้ผู้ถูกเอาตัวไป ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยว หรือผู้ถูกกักขังนั้นถึงแก่ความตาย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต</p> <p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p>
<p>มาตรา ๓๑๔ ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๑๓</p>	<p>โทษประหารชีวิต</p>
<p>มาตรา ๓๑๕ ผู้ใดกระทำการเป็นคนกลาง โดยเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างใดที่มีควรได้จากผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๑๓ หรือจากผู้ที่จะให้ค่าไถ่</p>	<p>ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p>
<p>มาตรา ๓๑๖ ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๑๓ มาตรา ๓๑๔ หรือมาตรา ๓๑๕ จัดให้ผู้ถูกเอาตัวไป ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือผู้ถูกกักขังได้รับเสรีภาพก่อนศาลชั้นต้นพิพากษา โดยผู้นั้นมิได้รับ</p>	<p>ลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้แต่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง</p>

<p>อันตรายสาหัสหรือตกอยู่ในภาวะอันใกล้จะ เป็นอันตรายต่อชีวิต</p>	
<p>มาตรา ๓๑๗ - ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันควร พรากเด็กอายุ ยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล - ผู้ใดโดยทุจริต ซื่อ จำหน่าย หรือรับตัวเด็ก ซึ่งถูกพรากตามวรรคแรก - ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำเพื่อหา กำไร หรือเพื่อการรอนาจาร</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับ ตั้งแต่หกพันบาทถึงสามหมื่นบาท โทษเช่นเดียวกับผู้พรากนั้น โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับ ตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๓๑๘ - ผู้ใดพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่ เกินสิบแปดปีไปเสีย จากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล โดยผู้เยาว์นั้นไม่เต็มใจ ไปด้วย - ผู้ใดโดยทุจริต ซื่อ จำหน่าย หรือรับตัวผู้เยาว์ ซึ่งถูกพรากตามวรรคแรก - ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำเพื่อหา กำไร หรือเพื่อการรอนาจาร</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับ ตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท โทษเช่นเดียวกับผู้พรากนั้น โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และ ปรับตั้งแต่หกพันบาทถึงสามหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๓๑๙ - ผู้ใดพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่ เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล เพื่อหากำไร หรือเพื่อ การรอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วย - ผู้ใดโดยทุจริต ซื่อ จำหน่าย หรือรับตัวผู้เยาว์ ซึ่งถูกพรากตามวรรคแรก</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับ ตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท โทษเช่นเดียวกับผู้พรากนั้น</p>
<p>มาตรา ๓๒๐ - ผู้ใดใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลัง ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด พาหรือ ส่งคนออกไปนอกราชอาณาจักร - ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกได้ กระทำเพื่อให้ผู้ถูกพาหรือส่งไปนั้นตกอยู่ใน อำนาจของผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือ เพื่อละทิ้งให้เป็นคนอนาถา</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับ ตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับ ตั้งแต่หกพันบาทถึงสามหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๓๒๑ ความผิดตามมาตรา ๓๐๙ วรรคแรก มาตรา ๓๑๐ วรรคแรก และมาตรา ๓๑๑ วรรคแรก มาตรา ๓๒๑/๑ การกระทำความผิดตามมาตรา ๓๑๒ ตี วรรคสอง และมาตรา ๓๑๗ หากเป็นการ กระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ห้ามอ้าง</p>	<p>เป็นความผิดอันยอมความได้</p>

<p>ความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจาก ความผิดนั้น</p> <p>หมวด ๒ ความผิดฐานเปิดเผยความลับ</p> <p>มาตรา ๓๒๒ ผู้ใดเปิดเผยหรือเอาจดหมาย โทรเลข หรือ เอกสารใด ๆ ซึ่งปิดผนึกของผู้อื่นไป เพื่อล่วง รู้ข้อความก็ดี เพื่อนำข้อความในจดหมาย โทรเลขหรือเอกสารเช่นว่านั้นออกไปเปิดเผย ก็ดี ถ้าการกระทำนั้นน่าจะเกิดความเสียหาย แก่ผู้หนึ่งผู้ใด</p> <p>มาตรา ๓๒๓ - ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่น โดยเหตุที่เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ โดยเหตุที่ ประกอบอาชีพเป็นแพทย์ เกษษกร คนจำหน่ายยา นางผดุงครรภ์ ผู้พยาบาล นักบวช หมอความ ทนายความ หรือผู้สอบ บัญชีหรือโดยเหตุที่เป็นผู้ช่วยในการประกอบ อาชีพนั้นเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่า จะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด</p> <p>- ผู้รับการศึกษาอบรมในอาชีพดังกล่าวใน วรรคแรก เปิดเผยความลับของผู้อื่น อันตนได้ ล่วงรู้หรือได้มาในการศึกษาอบรมนั้น ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่ง ผู้ใด</p> <p>มาตรา ๓๒๔ ผู้ใดโดยเหตุที่ตนมีตำแหน่งหน้าที่ วิชาชีพหรือ อาชีพอันเป็นที่ไว้วางใจ ล่วงรู้หรือได้มาซึ่ง ความลับของผู้อื่นเกี่ยวกับอุตสาหกรรม การค้า การนิมิตในวิทยาศาสตร์ เปิดเผยหรือใช้ความลับนั้นเพื่อประโยชน์ ตนเองหรือผู้อื่น</p> <p>มาตรา ๓๒๕ ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอมความ ได้</p> <p>หมวด ๓ ความผิดฐานหมิ่นประมาท</p> <p>มาตรา ๓๒๖ ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการ ที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐาน หมิ่นประมาท</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษเช่นเดียวกัน</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
--	--

<p>มาตรา ๓๒๗ ผู้ใดใส่ความผู้ตายต่อบุคคลที่สาม และการใส่ความนั้นน่าจะเป็นเหตุให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท</p>	<p>โทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒๖ นั้น</p>
<p>มาตรา ๓๒๘ ถ้าความผิดฐานหมิ่นประมาทได้กระทำ โดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ แผ่นเสียง หรือสิ่งบันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือบันทึกอักษร กระทำโดยการกระจายเสียง หรือการกระจายภาพ หรือโดยกระทำการป่าวประกาศ ด้วยวิธีอื่น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท</p>
<p>มาตรา ๓๒๙ ผู้ใดแสดงความคิดเห็นหรือข้อความใดโดยสุจริต</p> <p>(๑) เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนหรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม</p> <p>(๒) ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติกรตามหน้าที่</p> <p>(๓) ตีชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ หรือ</p> <p>(๔) ในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรม เรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยในศาลหรือในการประชุม</p>	<p>ไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท</p>
<p>มาตรา ๓๓๐ - ในกรณีหมิ่นประมาท ถ้าผู้ถูกหาว่ากระทำ ความผิด พิสูจน์ได้ว่าข้อที่หาว่าเป็นหมิ่นประมาทนั้นเป็นความจริง</p> <p>- แต่ห้ามไม่ให้พิสูจน์ ถ้าข้อที่หาว่าเป็นหมิ่นประมาทนั้นเป็นการใส่ความในเรื่องส่วนตัว และการพิสูจน์จะไม่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน</p>	<p>ไม่ต้องรับโทษ</p>
<p>มาตรา ๓๓๑ คู่ความ หรือทนายความของคู่ความ ซึ่งแสดงความคิดเห็น หรือข้อความในกระบวนการพิจารณาคดีในศาล เพื่อประโยชน์แก่คดีของตน</p>	<p>ไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท</p>

มาตรา ๓๓๒ ในคดีหมิ่นประมาทซึ่งมีคำพิพากษาว่าจำเลย มีความผิด ศาลอาจสั่ง

(๑) ให้ยึด และทำลายวัตถุหรือส่วนของวัตถุ ที่มีข้อความหมิ่นประมาท

(๒) ให้โฆษณาคำพิพากษาทั้งหมด หรือแต่ บางส่วนในหนังสือพิมพ์หนึ่งฉบับหรือหลาย ฉบับ ครั้งเดียวหรือหลายครั้ง โดยให้จำเลย เป็นผู้ชำระค่าโฆษณา

มาตรา ๓๓๓ - ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอม ความได้

- ถ้าผู้เสียหายในความผิดฐานหมิ่นประมาท ตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่า เป็นผู้เสียหาย

ลักษณะ ๑๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

หมวด ๑ ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์

มาตรา ๓๓๔ ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของ รวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิด ฐานลักทรัพย์

มาตรา ๓๓๕ - ผู้ใดลักทรัพย์

(๑) ในเวลากลางคืน

(๒) ในที่หรือบริเวณที่มีเหตุเพลิงไหม้ การระเบิด อุทกภัย หรือในที่หรือบริเวณที่มี อุบัติเหตุ เหตุอุกภัยแก่รถไฟ หรือ ยานพาหนะอื่นที่ประชาชนโดยสาร หรือภัย พิบัติอื่นทำนองเดียวกันหรือโดยอาศัยโอกาสที่ มีเหตุเช่นนั้น หรืออาศัยโอกาสที่ประชาชน กำลังตื่นกลัวภัยอันตรายใด ๆ

(๓) โดยทำอันตรายสิ่งกีดกั้นสำหรับคุ้มครอง บุคคลหรือทรัพย์ หรือโดยผ่านสิ่งเช่นนั้น เข้าไปด้วยประการใด ๆ

(๔) โดยเข้าทางช่องทางซึ่งได้ทำขึ้นโดยไม่ได้ จำนองให้เป็นทางคนเข้า หรือเข้าทางช่องทาง ซึ่งผู้เป็นใจเปิดไว้ให้

โทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกิน หกพันบาท

โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับ ตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

(๕) โดยแปลงตัวหรือปลอมตัวเป็นผู้อื่น
มอมหน้าหรือทำด้วยประการอื่นเพื่อไม่ให้เห็น
หรือจำหน้าได้

(๖) โดยลวงว่าเป็นเจ้าพนักงาน

(๗) โดยมีอาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิด
ด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป

(๘) ในเคหสถาน สถานที่ราชการหรือสถานที่
ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะที่ตนได้เข้าไป
โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือซ่อนตัวอยู่ในสถานที่
นั้น ๆ

(๙) ในสถานที่บูชาสาธารณะ สถานีรถไฟ
ท่าอากาศยาน ที่จอดรถหรือเรือสาธารณะ
สาธารณสถานสำหรับขนถ่ายสินค้า หรือใน
ยวดยานสาธารณะ

(๑๐) ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์

(๑๑) ที่เป็นของนายจ้างหรือที่อยู่ในความ
ครอบครองของนายจ้าง

(๑๒) ที่เป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรม บรรดาที่
เป็นผลิตภัณฑ์ พืชพันธุ์ สัตว์หรือเครื่องมือ
อันมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรมหรือได้มาจาก
การกสิกรรมนั้น

- ถ้าความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำที่
ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้ใน
อนุมาตราดังกล่าวแล้วตั้งแต่สองอนุมาตรา
ขึ้นไป

- ถ้าความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำต่อ
ทรัพย์ที่เป็นโค กระบือ เครื่องกลหรือเครื่อง
จักรที่ผู้มีอาชีพกสิกรรมมีไว้สำหรับประกอบ
กสิกรรม

- ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรานี้
เป็นการกระทำด้วยความจำใจหรือความ
ยากจนเหลือทนทาน และทรัพย์นั้นมีราคา
เล็กน้อย

มาตรา ๓๓๕ ทวิ - ผู้ใดลักทรัพย์ที่เป็นพระพุทธรูปหรือวัตถุ
ในทางศาสนา ถ้าทรัพย์นั้นเป็นที่สักการะ
บูชาของประชาชน หรือเก็บรักษาไว้เป็น

โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับ
ตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับ
ตั้งแต่หกพันบาทถึงสองหมื่นบาท

ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดดังที่บัญญัติ
ไว้ในมาตรา ๓๓๕ ก็ได้

โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับ
ตั้งแต่หกพันบาทถึงสองหมื่นบาท

<p>สมบัติของชาติ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของ พระพุทธรูป หรือวัตถุตั้งกล่าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก ได้กระทำในวัด สำนักสงฆ์ สถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนา โบราณสถานอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน สถานที่ราชการ หรือพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ <p>มาตรา ๓๓๖ - ผู้ใดลักทรัพย์โดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้า ผู้นั้นกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ - ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส - ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย <p>มาตรา ๓๓๖ ทวิ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๓๓๕</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท</p> <p>โทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง</p>
<p>มาตรา ๓๓๕ มาตรา ๓๓๕ ทวิ หรือ มาตรา ๓๓๖ โดยแต่งเครื่องแบบทหาร หรือตำรวจหรือแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นทหารหรือตำรวจ หรือโดยมีหรือใช้อาวุธ ปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อยานพาหนะ เพื่อสะกดก่การกระทำความผิดหรือการพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม</p> <p>หมวด ๒ ความผิดฐานกรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์</p> <p>มาตรา ๓๓๗ - ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญหรือของบุคคลที่สาม จนผู้ถูกข่มขืนใจยอม เช่นว่านั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกรรโชก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถ้าความผิดฐานกรรโชกได้กระทำโดย 	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท</p>

<p>มาตรา ๓๓๘</p> <p>(๑) ขู่ว่าจะฆ่า ขู่ว่าจะทำร้ายร่างกายให้ผู้ถูกข่มขืนใจ หรือผู้อื่นให้ได้รับอันตรายสาหัส หรือ ขู่ว่าจะทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจหรือผู้อื่น หรือ</p> <p>(๒) มีอาวุธติดตัวมาขู่เข็ญ</p> <p>ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่น ให้อยอมให้ หรือยอมจะให้ตน หรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดยขู่เข็ญว่าจะเปิดเผยความลับ ซึ่งการเปิดเผยนั้นจะทำให้ผู้ถูกขู่เข็ญหรือ</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา ๓๓๙</p> <p>บุคคลที่สามเสียหาย จนถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานรีดเอาทรัพย์สิน</p> <p>- ผู้ใดลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อ</p> <p>(๑) ให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์สินนั้นไป</p> <p>(๒) ให้อินให้ซึ่งทรัพย์สินนั้น</p> <p>(๓) ยึดถือเอาทรัพย์สินนั้นไว้</p> <p>(๔) ปกปิดการกระทำความผิดนั้น หรือ</p> <p>(๕) หนีพ้นจากการจับกุม</p> <p>ผู้นั้นกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์</p> <p>- ถ้าความผิดนั้นเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้ในอนุมาตราหนึ่ง อนุมาตราใดแห่งมาตรา ๓๓๕ หรือเป็นการกระทำต่อทรัพย์สินที่เป็นโค กระบือ เครื่องกล หรือเครื่องจักรที่มีอาชัปกสิกรรมไว้สำหรับประกอบกสิกรรม</p> <p>- ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ</p> <p>- ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส</p> <p>- ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสองหมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p>

<p>มาตรา ๓๓๙ ทวิ - ถ้าการชิงทรัพย์ได้กระทำต่อทรัพย์ตาม มาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคแรก</p> <p>- ถ้าการชิงทรัพย์นั้นเป็นการกระทำใน สถานที่ตั้งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคสองด้วย</p> <p>- ถ้าการชิงทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรค สองเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กาย หรือจิตใจ</p> <p>- ถ้าการชิงทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรค สองเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส</p> <p>- ถ้าการชิงทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรค สองเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี และ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และ ปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ สิบห้าปีถึงยี่สิบปี</p> <p>โทษประหารชีวิต</p>
<p>มาตรา ๓๔๐ - ผู้ใดชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิด ด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้นั้นกระทำ ความผิดฐานปล้นทรัพย์</p> <p>- ถ้าในการปล้นทรัพย์ ผู้กระทำแม้แต่คนหนึ่ง คนใดมีอาวุธติดตัวไปด้วย</p> <p>- ถ้าการปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตราย สาหัส</p> <p>- ถ้าการปล้นทรัพย์ได้กระทำโดยแสดงความ ทารุณจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กาย หรือจิตใจ ใช้ปืนยิง ใช้วัตถุระเบิด หรือกระทำ ทรมาณ</p> <p>- ถ้าการปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ ความตาย</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี และ ปรับตั้งแต่สองหมื่นสี่พันบาทถึงสามหมื่น บาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี และ ปรับตั้งแต่สองหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ สิบห้าปีถึงยี่สิบปี</p> <p>โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ สิบห้าปีถึงยี่สิบปี</p> <p>โทษประหารชีวิต</p>
<p>มาตรา ๓๔๐ ทวิ - ถ้าการปล้นทรัพย์ได้กระทำต่อทรัพย์ตาม มาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคแรก</p> <p>- ถ้าการปล้นทรัพย์นั้นเป็นการกระทำใน สถานที่ตั้งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคสองด้วย</p> <p>- ถ้าการปล้นทรัพย์ตามวรรคแรกหรือ วรรคสอง ผู้กระทำแม้แต่คนหนึ่งคนใด มีอาวุธติดตัวไปด้วย</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับ ตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับ ตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ สิบห้าปีถึงยี่สิบปี</p>

<p>- ถ้าการปล้นทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรคสองเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส</p> <p>- ถ้าการปล้นทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรคสองได้กระทำโดยแสดงความทารุณจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ใช้อุปินยัง ใช้อัตถุระเบิดหรือกระทำทรมาณ</p> <p>- ถ้าการปล้นทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรคสองเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย</p> <p>มาตรา ๓๔๐ ตริ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๓๓๙ มาตรา ๓๓๙ ทวิ มาตรา ๓๔๐ หรือมาตรา ๓๔๐ ทวิ โดยแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจหรือแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นทหารหรือตำรวจ หรือโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อยานพาหนะเพื่อกระทำความผิด หรือพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม</p>	<p>โทษจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>โทษประหารชีวิต</p> <p>โทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ กิ่งหนึ่ง</p>
<p>หมวด ๓ ความผิดฐานฉ้อโกง</p>	
<p>มาตรา ๓๔๑ ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ</p> <p>ผู้ฉ้อโกงกระทำความผิดฐานฉ้อโกง</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๔๒ ถ้าในการกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ผู้กระทำ</p> <p>(๑) แสดงตนเป็นคนอื่น หรือ</p> <p>(๒) อาศัยความเบาปัญญาของผู้ถูกหลอกลวงซึ่งเป็นเด็ก หรืออาศัยความอ่อนแอแห่งจิตของผู้ถูกหลอกลวง</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๔๓ - ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๔๑ ได้กระทำด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

<p>- ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ต้องด้วยลักษณะดังกล่าวในมาตรา ๓๔๒ อนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดด้วย</p> <p>มาตรา ๓๔๔ ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปให้ประกอบกรงานอย่างใด ๆ ให้แก่ตนหรือให้แก่บุคคลที่สาม โดยจะไม่ใช่ค่าแรงงานหรือค่าจ้างแก่บุคคลเหล่านั้น หรือโดยจะใช้ค่าแรงงานหรือค่าจ้างแก่บุคคลเหล่านั้นต่ำกว่าที่ตกลงกัน</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๔๕ ผู้ใดสั่งซื้อและบริโภคอาหารหรือเครื่องดื่มหรือเข้าอยู่ในโรงแรม โดยรู้ว่าตนไม่สามารถชำระเงินค่าอาหาร ค่าเครื่องดื่ม หรือค่าอยู่ในโรงแรมนั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๔๖ ผู้ใดเอาทรัพย์สินของผู้อื่นเป็นของตนหรือของบุคคลที่สาม ชักจูงผู้หนึ่งผู้ใดให้จำหน่ายโดยเสียเปรียบซึ่งทรัพย์สิน โดยอาศัยเหตุที่ผู้ถูกชักจูงมีจิตอ่อนแอ หรือเป็นเด็กเบาปัญญา และไม่สามารถเข้าใจตามควรซึ่งสาระสำคัญแห่งการกระทำของตน จนผู้ถูกชักจูงจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินนั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๔๗ ผู้ใดเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์จากการประกันวินาศภัย แกล้งทำให้เกิดเสียหายแก่ทรัพย์สินอันเป็นวัตถุที่เอาประกันภัย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๔๘ ความผิดในหมวดนี้ นอกจากความผิดตามมาตรา ๓๔๓ เป็นความผิดอันยอมความได้</p>	
<p>หมวด ๔ ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้</p>	
<p>มาตรา ๓๔๙ ผู้ใดเอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินอันตนจำนำไว้แก่ผู้อื่น ถ้าได้กระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับจำนำ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๕๐ ผู้ใดเพอมิให้เจ้าหนี้ของตนหรือของผู้อื่นได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ซึ่งได้ใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้ ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่ผู้อื่นซึ่งทรัพย์ใดก็ดี แกล้งให้ตนเองเป็นหนี้จำนวนใดอันไม่เป็นความจริงก็ดี</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

<p>มาตรา ๓๕๑ ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอมความได้</p>	
<p>หมวด ๕ ความผิดฐานยักยอก</p>	
<p>มาตรา ๓๕๒ - ผู้ใดครอบครองทรัพย์สินซึ่งเป็นของผู้อื่น หรือซึ่งผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานยักยอก</p> <p>- ถ้าทรัพย์สินนั้นได้ตกมาอยู่ในความครอบครองของผู้กระทำความผิด เพราะผู้อื่นส่งมอบให้โดยสำคัญผิดไปด้วยประการใด หรือเป็นทรัพย์สินเสียหายซึ่งผู้กระทำความผิดเก็บได้</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษแต่เพียงกึ่งหนึ่ง</p>
<p>มาตรา ๓๕๓ ผู้ใดได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของผู้อื่น หรือทรัพย์สินซึ่งผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย กระทำผิดหน้าที่ของตนด้วยประการใด ๆ โดยทุจริต จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของผู้นั้น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๕๔ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕๒ หรือมาตรา ๓๕๓ ได้กระทำในฐานที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้จัดการทรัพย์สินของผู้อื่นตามคำสั่งของศาล หรือตามพินัยกรรม หรือในฐานเป็นผู้มีอาชีพหรือธุรกิจ อันยอมเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๕๕ ผู้ใดเก็บได้ซึ่งสิ่งสิ่งหายหรือทรัพย์สินอันมีค่า อันซ่อนหรือฝังไว้โดยพฤติการณ์ซึ่งไม่มีผู้ใดอ้างว่าเป็นเจ้าของได้ แล้วเบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือของผู้อื่น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๕๖ ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอมความได้</p>	
<p>หมวด ๖ ความผิดฐานรับของโจร</p>	
<p>มาตรา ๓๕๗ - ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจําหน่ายหรือรับไว้โดยประการใด ซึ่งทรัพย์สินอันได้มาโดยการกระทำความผิด ถ้าความผิดนั้นเข้าลักษณะลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ กรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอก หรือเจ้าพนักงาน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

<p>ยกยอกทรัพย์ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานรับของโจร</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดฐานรับของโจรนั้นได้กระทำเพื่อค้ำกำไรหรือได้กระทำต่อทรัพย์อันได้มาโดยการลักทรัพย์ตามมาตรา ๓๓๕ (๑๐) ซิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดฐานรับของโจรนั้นได้กระทำต่อทรัพย์อันได้มาโดยการลักทรัพย์ตามมาตรา ๓๓๕ ทวิ การชิงทรัพย์ตามมาตรา ๓๓๙ ทวิ หรือการปล้นทรัพย์ตามมาตรา ๓๔๐ ทวิ</p>	<p>โทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p> <p>โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท</p>
<p>หมวด ๗ ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์</p>	
<p>มาตรา ๓๕๘ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๕๙ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕๘ ได้กระทำต่อ</p> <p>(๑) เครื่องกลหรือเครื่องจักรที่ใช้ในการประกอบกิจการหรืออุตสาหกรรม</p> <p>(๒) ปศุสัตว์</p> <p>(๓) ยวดยานหรือสัตว์พาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะหรือในการประกอบกิจการหรืออุตสาหกรรม หรือ</p> <p>(๔) พืชหรือพืชผลของกสิกร</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๖๐ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๖๐ ทวิ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์ตามมาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ที่ประดิษฐานอยู่ในสถานที่ตามมาตรา ๓๓๕ ทวิ วรรคสอง</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๖๑ ความผิดตามมาตรา ๓๕๘ และมาตรา ๓๕๙ เป็นความผิดอันยอมความได้</p>	

หมวด ๘ ความผิดฐานบุกรุก

มาตรา ๓๖๒ ผู้ใดเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น เพื่อถือการครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือเข้าไปกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของเขาโดยปกติสุข

มาตรา ๓๖๓ ผู้ใดเพื่อถือเอาอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นเป็นของตนหรือของบุคคลที่สาม ยักย้ายหรือทำลายเครื่องหมายเขตแห่งอสังหาริมทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

มาตรา ๓๖๔ ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควร เข้าไปหรือซ่อนตัวอยู่ในเคหสถาน อาคาร เก็บรักษาทรัพย์หรือสำนักงานในความครอบครองของผู้อื่น หรือไม่ยอมออกไปจากสถานที่เช่นนั้น เมื่อผู้มีสิทธิที่จะห้ามมิให้เข้าไปได้ไล่ให้ออก

มาตรา ๓๖๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๓ หรือมาตรา ๓๖๔ ได้กระทำ (๑) โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย (๒) โดยมีอาวุธหรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือ (๓) ในเวลากลางคืน

มาตรา ๓๖๖ ความผิดในหมวดนี้ นอกจากความผิดตามมาตรา ๓๖๕ เป็นความผิดอันยอมความได้

ลักษณะ ๑๓ ความผิดเกี่ยวกับศพ

มาตรา ๓๖๖/๑ - ผู้ใดกระทำชำเราศพ

- การกระทำชำเราตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของศพ หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของศพ

มาตรา ๓๖๖/๒ ผู้ใดกระทำอนาจารแก่ศพ

โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

<p>มาตรา ๓๖๖/๓ ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ทำให้เสียหาย เคลื่อนย้าย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือ ทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งศพ ส่วนของศพ อัฐ หรือเถ้าของศพ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๖๖/๔ ผู้ใดกระทำให้ด้วยประการใด ๆ อันเป็นการ ดูหมิ่นเหยียดหยามศพ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกิน ห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>ภาค ๓ ลหุโทษ</p>	
<p>มาตรา ๓๖๗ ผู้ใดเมื่อเจ้าพนักงานถามชื่อหรือที่อยู่ เพื่อปฏิบัติกตามกฎหมายไม่ยอมบอก หรือ แกล้งบอกชื่อหรือที่อยู่อันเป็นเท็จ</p>	<p>โทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท</p>
<p>มาตรา ๓๖๘ - ผู้ใดทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการ ตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งนั้นโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร - ถ้าคำสั่งเช่นว่านั้น เป็นคำสั่งให้ช่วยทำ กิจการในหน้าที่ของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมาย กำหนดให้สั่งให้ช่วยได้</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกิน ห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๖๙ ผู้ใดกระทำให้ด้วยประการใด ๆ ให้ประกาศ ภาพโฆษณา หรือเอกสารใดที่เจ้าพนักงาน ผู้กระทำการตามหน้าที่ปิดหรือแสดงไว้ หรือ สั่งให้ปิด หรือแสดงไว้ หลุดฉีกหรือไร้ประโยชน์</p>	<p>โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>
<p>มาตรา ๓๗๐ ผู้ใดส่งเสียง ทำให้เกิดเสียงหรือกระทำความ อื้ออึง โดยไม่มีเหตุอันสมควร จนทำให้ ประชาชนตกใจหรือเดือดร้อน</p>	<p>โทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท</p>
<p>มาตรา ๓๗๑ ผู้ใดพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้านหรือทาง สาธารณะโดยเปิดเผยหรือไม่มีเหตุสมควร หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อ นมัสการ การรื่นเริงหรือการอื่นใด</p>	<p>โทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และให้ศาล มีอำนาจสั่งให้ริบอาวุธนั้น</p>
<p>มาตรา ๓๗๒ ผู้ใดทะเลาะกันอย่างอื้ออึงในทางสาธารณะ หรือสาธารณสถาน หรือกระทำโดยประการ อื่นใดให้เสียความสงบเรียบร้อยในทาง สาธารณะหรือสาธารณสถาน</p>	<p>โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>
<p>มาตรา ๓๗๓ ผู้ใดควบคุมดูแลบุคคลวิกลจริต ปล่อยปละ ละเลยให้บุคคลวิกลจริตนั้นออกเที่ยวไปโดย ลำพัง</p>	<p>โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>

<p>มาตรา ๓๗๔ ผู้ใดเห็นผู้อื่นตกอยู่ในภยันตรายแห่งชีวิตซึ่งตนอาจช่วยได้โดยไม่ควรกลัวอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่นแต่ไม่ช่วยตามความจำเป็น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๗๕ ผู้ใดให้ร้ายระบายน้ำ ร่องน้ำหรือท่อระบายของโสโครก อันเป็นสิ่งสาธารณะเกิดขัดข้องหรือไม่สะดวก</p>	<p>โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>
<p>มาตรา ๓๗๖ ผู้ใดยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช้เหตุ ในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๗๗ ผู้ใดควบคุมสัตว์ดุหรือสัตว์ร้าย ปล่อยปลະละเลยให้สัตว์นั้นเที่ยวไปโดยลำพัง ในประการที่อาจทำอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๗๘ ผู้ใดเสพยาสุราหรือของเมาอย่างอื่น จนเป็นเหตุให้ตนเมา ประพฤติวุ่นวายหรือครองสติไม่ได้ ขณะอยู่ในถนนสาธารณะ หรือสาธารณสถาน</p>	<p>โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>
<p>มาตรา ๓๗๙ ผู้ใดชักหรือแสดงอาวุธในการวิวาทต่อสู้</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๘๐ ผู้ใดทำให้เกิดปฏิกุลแก่น้ำในบ่อ สระ หรือที่ซึ่งน้ำอันมีไว้สำหรับประชาชนใช้สอย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๘๑ ผู้ใดกระทำการทารุณต่อสัตว์ หรือฆ่าสัตว์ โดยให้ได้รับทุกขเวทนาอันไม่จำเป็น</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๘๒ ผู้ใดใช้ให้สัตว์ทำงานจนเกินสมควรหรือใช้ให้ทำงานอันไม่สมควร เพราะเหตุที่สัตว์นั้นป่วยเจ็บ ชราหรืออ่อนอายุ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๘๓ ผู้ใดเมื่อเกิดเพลิงไหม้หรือสาธารณภัยอื่น และเจ้าพนักงานเรียกให้ช่วยระงับ ถ้าผู้นั้นสามารถช่วยได้แต่ไม่ช่วย</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๘๔ ผู้ใดแกล้งบอกเล่าความเท็จให้เลื่องลือจนเป็นเหตุให้ประชาชนตื่นตกใจ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๘๕ ผู้ใดโดยไม่ได้รับอนุญาตอันชอบด้วยกฎหมาย กีดขวางทางสาธารณะจนอาจเป็นอุปสรรคต่อความปลอดภัยหรือความสะดวกในการจราจร โดยวาง หรือทอดทิ้งสิ่งของหรือโดยกระทำด้วยประการอื่นใด ถ้าการกระทำนั้นเป็นการกระทำโดยไม่จำเป็น</p>	<p>โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>

<p>มาตรา ๓๘๖ ผู้ใดขุดหลุมหรือราง หรือปลูกปักหรือวาง สิ่งของเกะกะไว้ในทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับ อนุญาตอันชอบด้วยกฎหมาย หรือทำได้โดย ชอบด้วยกฎหมาย แต่ละเลยไม่แสดงสัญญาณ ตามสมควร เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ</p>	<p>โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>
<p>มาตรา ๓๘๗ ผู้ใดแขวน ติดตั้งหรือวางสิ่งใดไว้โดยประการ ที่น่าจะตกหรือพังลง ซึ่งจะเป็นเหตุอันตราย เปรอะเปื้อนหรือเดือดร้อนแก่ผู้สัญจรในทาง สาธารณะ</p>	<p>โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>
<p>มาตรา ๓๘๘ ผู้ใดกระทำการอันควรขายหน้าต่อหน้า ธารกำนัลโดยเปลือยหรือเปิดเผยร่างกาย หรือ กระทำการลามกอย่างอื่น</p>	<p>โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>
<p>มาตรา ๓๘๙ ผู้ใดกระทำให้ด้วยประการใด ๆ ให้ของแข็งตกลง ณ ที่ใด ๆ โดยประการที่น่าจะเป็นอันตราย หรือเดือดร้อนรำคาญแก่บุคคล หรือเป็น อันตรายแก่ทรัพย์ หรือกระทำให้ด้วยประการ ใด ๆ ให้ของโสโครกเปรอะเปื้อนหรือน่าจะ เปรอะเปื้อน ตัวบุคคล หรือทรัพย์ หรือแก้ง ทำให้ของโสโครกเป็นที่เดือดร้อนรำคาญ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๙๐ ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้น เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๙๑ ผู้ใดใช้กำลังทำร้ายผู้อื่น โดยไม่ถึงกับเป็นเหตุ ให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๙๒ ผู้ใดทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัว หรือความตกใจ โดยการขู่เข็ญ</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๙๓ ผู้ใดดูหมิ่นผู้อื่นซึ่งหน้าหรือด้วยการโฆษณา</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๙๔ ผู้ใดไล่ ต้อน หรือทำให้สัตว์ใด ๆ เข้าในสวน ไร่ หรือนาของผู้อื่นที่ได้แต่งดินไว้ เพาะพันธุ์ไว้ หรือมีพืชพันธุ์หรือผลิดผลอยู่</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๙๕ ผู้ใดควบคุมสัตว์ใด ๆ ปล่อยปละละเลยให้ สัตว์นั้นเข้าในสวน ไร่หรือนาของผู้อื่นที่ได้ แต่งดินไว้ เพาะพันธุ์ไว้ หรือมีพืชพันธุ์หรือ ผลิดผลอยู่</p>	<p>โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>
<p>มาตรา ๓๙๖ ผู้ใดทิ้งซากสัตว์ซึ่งอาจเน่าเหม็น ในหรือริม ทางสาธารณะ</p>	<p>โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>

<p>มาตรา ๓๙๗ - ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำ ให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการ กระทำในที่สาธารณะสถานหรือต่อหน้าธารกำนัลหรือเป็นการกระทำอันมีลักษณะ ส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ</p> <p>- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสองเป็นการ กระทำโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำความผิดมีอำนาจเหนือ ผู้ถูกกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะ ที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น</p>	<p>โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา ๓๙๘ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ อันเป็นการ ทารุณต่อเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี คนป่วยเจ็บ หรือคนชรา ซึ่งต้องพึ่งผู้ผู้นั้นในการดำรงชีพ หรือการอื่นใด</p>	<p>โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

รายงานของ
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาการกำหนดอัตราโทษทางอาญา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายสมเิบ มูลจันทิ

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการ

นางสาวพรทิพพา เจริญผล
นางพัชรศิริ พิษญาภรณ์
นางสาวปาริชาติ ภาคสิม
นางสาวคมคาย แต่งเนียม
นางสาววีณา แยมนาม
นางสาวสโรชา แก่นจำปา
นางสาวศิรินทิพย์ บุญพรม

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
วิทยากรปฏิบัติการ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านวิชาการ
พนักงานสนับสนุนงานประชุม

**สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักกรรมการ ๓ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๕-๖ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๖ **

